

Kovács Mária

Itt magyarul beszélnek

Szójegyzék
Nyelvtani tárgymutató

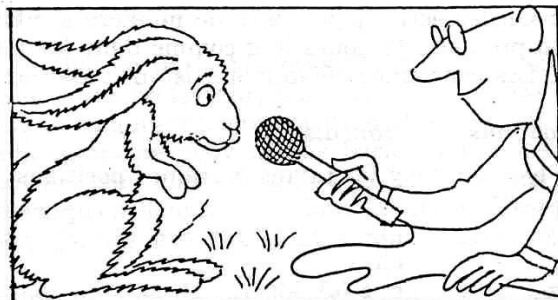

A riporter

I.

Riporter: Szervusz, nyúl. Mit csinálsz?¹

Nyúl: Félek.²

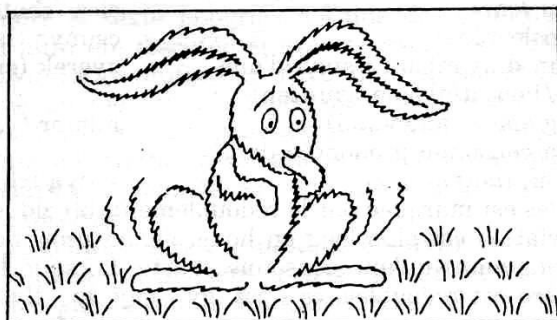

Riporter: Félsz?

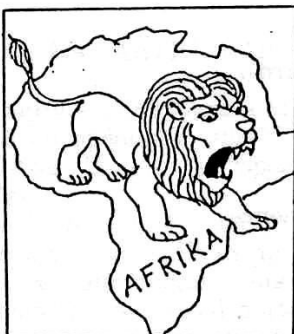
Nyúl: Igen. Én nyúl vagyok.³ Gyáva vagyok. Félek.

Riporter: Hol élsz?⁴

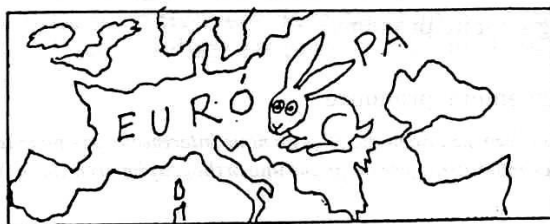
Nyúl: A mezőn⁵ félek. Bocsánat. A mezőn élek. Hol van az⁶ oroszlán?

Riporter: Az oroszlán nincs⁷ itt. Afrikában⁸ van. Az oroszlán nem él Európában.

Nyúl: Akkor jó. Én Európában félek. Pardon, Európában élek.

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

WÖRTER UN ERLÄUTERUNGEN

első	-er, (kein erst -e, gramm. -es Geschlecht)
lecke	Lektion
a (Artikel)	der, die, das (Singular und Plural, kein gramm. Geschlecht)
riporter	Reporter
szervusz	Servus! Grüß dich!
nyúl	Hase, Kaninchen
Mit csinálsz?	Was machts du?
csinál*	machen
fél	Angst haben
igen	ja
én	ich
te	du
ő	er, sie, es (kein gramm. Geschl.)
van	ist, es gibt
gyáva	feige
hol?	Wo?
él	leben
mező	Wiese, Feld
Bocsánat.	Entschuldigung, Verzeihung (Siehe: a)
az (Artikel)	Löwe
oroszlán	ist nicht, es gibt nicht, kein... (Negation von van)
nincs	
itt	hier
ott	dort
Afrika	Afrika
Európa	Europa
nem	nein, nicht
akkor	dann
jó	gut, in Ordnung
Pardon.	ich meine (sich selbst korrigierend), siehe auch: Bocsánat.

1. Das Verb **csinál**

1. Person Sg.	csinál ok	ich mache
2. Person Sg.	csinál sz	du machst
3. Person Sg.	csinál	er, sie, es macht

2. Das Verb **fél**

1. Pers. Sg.	fél ek	ich habe Angst
2. Pers. Sg.	fél sz	du hast Angst
3. Pers. Sg.	fél	er, sie, es hat Angst

3. Das Verb **van**

(én)	vagy ok	ich bin
(te)	vagy	du bist
(ő)	van	er, sie es ist

Personalpronomen werden nur gebraucht, wenn das Subjekt vom Sprecher für wichtig gehalten und hervorgehoben wird.

(Im Satz sind sie jedoch nicht betont.)

Nyúl vagyok. Én nyúl vagyok.

4. Das Verb **él**

élek, élsz, él (siehe das Verb fél)

5. **-n** = auf + Dativ

a mezőn: auf der Wiese

6. Die bestimmten Artikel **a, az**

a steht vor Nomen, die mit einem Konsonant beginnen:

a mező

az steht vor Nomen, die mit einem Vokal beginnen:

az oroszlán

7. Die Negation vom Verb **van**

(én)	nem vagy ok	ich bin nicht (kein)
(te)	nem vagy	du bist nicht (kein)
(ő)	nincs	er, sie, es ist nicht (kein)

8. **-ban** = in + Dativ

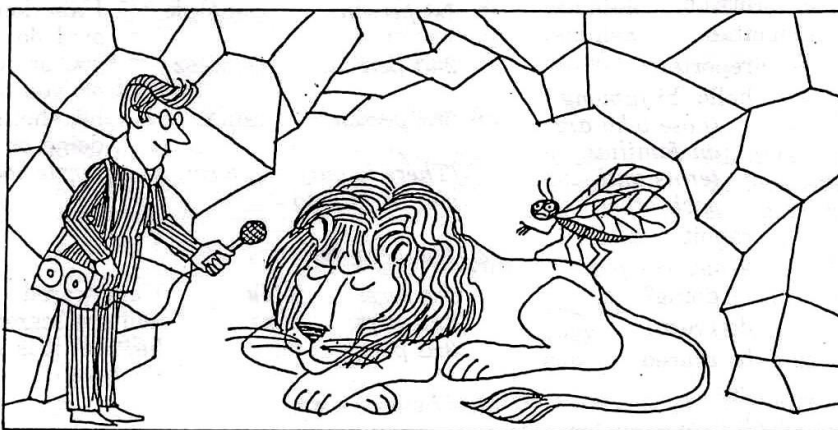
Afriká**ban**: in Afrika

Európá**ban**: in Europa

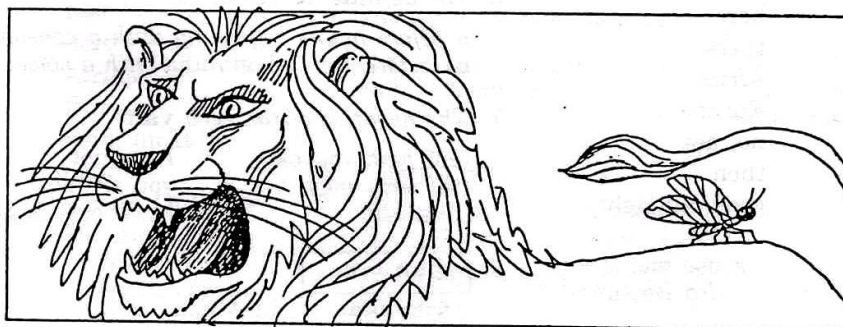
Die auslautenden -a und -e werden vor Suffixen gedehnt (-á-, -é-).

* Die korrekte Übersetzung heißt: er, sie, es macht (ő csinál). In den ungarischen Wörterbüchern werden die Verben statt in der Infinitivform in der 3. Person Singular angegeben.

II.

Riporter: Jó napot kívánok,⁹ Oroszlán úr! Hogy van?¹⁰
 Légy: Köszönöm, jól vagyok.¹¹
 Riporter: Te hol vagy?¹²
 Légy: Az oroszlánon¹³ ülök.¹⁴
 Riporter: Nagyon szemtelen vagy.
 Légy: Mert én vagyok a légy. A légy szemtelen.¹⁵
 Riporter: Mit csinál az oroszlán?
 Légy: Az oroszlán a barlangban pihen.¹⁶ Az oroszlán lusta.¹⁵ Ő az oroszlán.¹⁵ És ne beszél.¹⁷
 Oroszlán: áááááááááááááááááááá !!!

Riporter: Jaj, kezét csókolom!¹⁸ Miért ordít az oroszlán? Félek.
 Légy: Te vagy a nyúl?
 Riporter: Nem. A nyúl Európában fél. Bocsánat, Európában él.

Jó napot (kívánok)	Guten Tag (ich wünsche Ihnen einen) guten Tag
kíván	wünschen
úr	Herr
hogy?	Wie?
légy	Fliege
köszönöm	danke, ich danke Ihnen (dir)
jól	gut (mit Adverbialsuffix)
ül	sitzen
nagyon	sehr
szemtelen	frech
mert	weil, denn
barlang	Höhle
pihen	ruhen, rasten, ausspannen
lusta	faul
és	und
beszél	sprechen, reden
jaj!	au, o weh, ach
miért?	Warum?
ordít	brüllen

9. Das Verb **kíván**

kívánok, kívánsz, kíván

10. **Hogy van?** Wie geht es Ihnen?*Die Höflichkeitsform für eine Person ist die 3. Person Singular.*11. **Jól vagyok.** Es geht mir gut.12. **Te hol vagy?** (Und du,) wo bist du?

(Hol vagy? Wo bist du?)

*Zum Personalpronomen siehe Nr. 3.*13. **-on** = auf + Dativaz oroszlán**on**: auf dem Löwen
(wie a mezőn)*Wenn das Wort mit einem Konsonant endet und die dunklen Vokale (a, á, o, ó, u, ú) enthält, kommt ein -o- als Bindevokal vor das Suffix -n.*14. Das Verb **ül**

ülök, ülsz, ül

*Die Endung in der 1. Pers. Sg. ist***-ek** wenn das Verb die Vokale e, é, i, í enthält;**-ök** wenn das Verb die Vokale ö, ő, ü, ű enthält.*Das sind die vorn gebildeten (hellen) Vokale.**Die Verben mit dunklen Vokalen oder mit hellen und dunklen (gemischten) Vokalen bekommen das Suffix -ok (csinálók, kívánok)*15. **A légy szemtelen.** Fliegen sind frech.

(Ww.*: Die Fliege ist frech.)

Az oroszlán lusta. Löwen sind faul.

(Ww.: Der Löwe ist faul.)

Ő az oroszlán. Er ist der Löwe.*In diesen Sätzen steht kein Verb. Das Verb **van** (**nincs**) wird in der 3. Person nur verwendet, wenn es mit einer Adverbialbestimmung (Ortsbestimmung) verbunden ist. (Hol **van** az oroszlán? Az oroszlán **nincs** itt.)*16. Das Verb **pihen**

pihenek, pihensz, pihen

17. Das Verb **beszél**

beszélek, beszélés, beszél

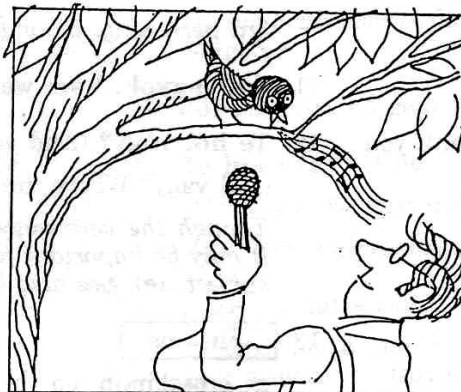
18. **Kezét csókolom.** Küß die Hand.

(Ww.: Ich küsse Ihre Hand.)

Begrüßungsformel gegenüber sehr geehrten Personen. Sie wird von Kindern zu alten Leuten oder von Männern zu Frauen gesagt.

* Ww. = wortwörtliche Übersetzung

III.

Riporter: Szervusz, madár. Hogy vagy?¹⁹

Madár: Mint a madár a fán,²⁰ és a hal a vízben.²¹

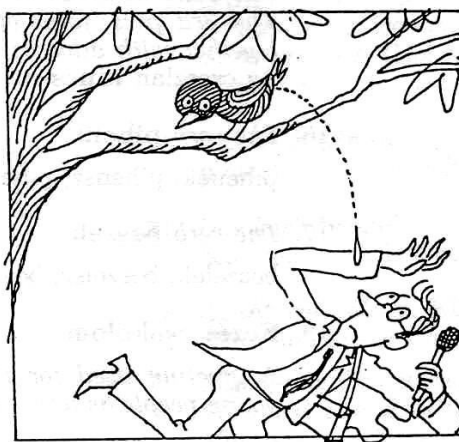
Riporter: Nem repülsz?²²

Madár: Most énekelek.²³ A fán énekelek, és a levegőben repülök. Te a levegőben énekelsz, és a fán repülsz?

Riporter: Sajnos nem repülök, és nem énekelek. Csak állok²⁴ és beszélek. A földön.²⁵

Madár: Kár! Unalmas vagy. Szervusz. Viszontlátásra.

Riporter: Köszönöm szépen.²⁶ Viszontlátásra.

madár	Vogel
mint	wie, als (<i>Adverb</i>)
fa	Baum (<i>als</i> <i>Material: Holz</i>)
hal	Fisch
víz	Wasser
repül	fliegen
most	jetzt
énekel	singen
levegő	Luft
sajnos	leider
csak	nur
áll	stehen
föld	Erde, Boden
kár!	Schade!
unalmas	langweilig
viszontlátásra!	auf Wiedersehen!

19. **Hogy vagy?** Wie geht's? Wie geht es dir?

20. **a fán** auf dem Baum

(zur Dehnung des auslautenden -a siehe Nr. 8)

21. **-ben** = in + *Dativ*

a vízben im Wasser

a levegőben in der Luft

Diese Endung wird an Substantive mit hellen Vokalen e, é, i, í, ö, ő, ü, ú gehängt. Substantive mit dunklen Vokalen a, á, o, ó, u, ú bekommen die Endung **-ban**. Substantive mit hellen und dunklen (gemischten) Vokalen bekommen meist die Endung **-ban**.

22. Das Verb **repül**
repülök, repülsz, repül

23. Das Verb **énekel**
énekelek, énekelsz, énekel

24. Das Verb **áll**
állok, állsz, áll

25. **-ön** = auf + *Dativ*

a földön: auf der Erde, auf dem Boden

Vor der Endung **-n** steht ein -ö- als Bindevokal, wenn das Wort die Vokale ö, ő, ü, ú enthält.

26. **Köszönöm szépen.** Vielen Dank.

Ww.: Danke schön. „szép”=schön ist hier mit einem Adverbialsuffix versehen.)

NYELVTAN

I. Mély magánhangzók:

a, á, o, ó, u, ú

Magas magánhangzók:

a) e, é, i, í
b) ö, ő, ü, ű

II. 1. Igeragozás Egyes szám

1. személy (én):

-ok

állok ordítok
kívánok

-ek

élek
félek
beszélek
énekelek
pihenek

-ök

ülök
repülök

2. személy (te):

-sz

(-asz, -esz)

állsz, ordítsz/ordítasz, kívánsz, élsz, félsz, beszélsz, énekelsz, pihensz, repülsz, ülsz

3. személy (ő):

Ø

áll, ordít, kíván, él, fél, beszél, énekel, pihen, repül, ül

2. a van ige ragozása

Tagadás:

1. vagyok
2. vagy
3. van

nem vagyok
nem vagy
nincs

III. a, az határozott névelő

a madár
a fa

az oroszlán
az úr

NYELVTAN GRAMMATIK

I. **Mély magánhangzók:** dunkle (hinten gebildete) Vokale

Magas magánhangzók: helle (vorn gebildete) Vokale

Die Suffixe (Endungen) haben meist zwei oder drei Formen. Enthält das Wort nur dunkle Vokale (zB. áll, barlang) oder helle und dunkle Vokale gemischt (ordít, Afrika), so bekommt es Endungen mit dunklen Vokalen. Enthält das Wort nur helle Vokale (víz, levegő), so bekommt es Endungen mit hellen Vokalen. Wenn die Endung drei Formen hat, wird sie dem Wort auch nach der Einteilung der hellen Vokale (a), (b) angepaßt. Diese Erscheinung wird Vokalharmonie genannt.

II. 1. **Igeragozás:** Konjugation *Egyes szám:* Singular (Einzahl)

1. <i>Person</i> (ich)	-ok
-ek
-ök	kommt zu den Verben mit nur dunklen Vokalen oder zu denen mit hellen und dunklen gemischt
kommt zu den Verben mit den hellen Vokalen aus der Gruppe a)
kommt zu den Verben mit den hellen Vokalen aus der Gruppe b)
2. <i>Person</i> (du)	-sz	(manchmal mit den Bindevokalen -a- oder -e-, um das Wort leichter aussprechen zu können)
3. <i>Person</i> (er,
sie,
es)	Ø	ohne Endung. Diese Form ist die Wörterbuchform der Verben zugleich.

II. 2. **Konjugation des Verbes van** *Tagadás:* Negation, Verneinung

Die 3. Person von „van“ wird nur mit Adverbialbestimmungen, meistens mit Ortsbestimmungen verknüpft: Az oroszlán a barlangban van. Der Löwe ist in der Höhle. Vor Substantiven und Adjektiven als Prädikateilen wird die Verbform 3. Pers. „van“ nicht gebraucht:

Az oroszlán lusta.	1. Bedeutung: Löwen sind faul. (Allgemeingültige Feststellung)
	2. Bedeutung: Der Löwe ist faul. (Ein bestimmter Löwe.)

Aber: Lusta vagyok. Ich bin faul.

Lusta vagy. Du bist faul. In diesen Personalformen bleiben die Verben erhalten.

III. **A határozott névelő:** Der bestimmte Artikel

Beginnt das Wort mit einem Konsonant, so wird der Artikel **a** gebraucht.

Beginnt das Wort mit einem Vokal, so wird der Artikel **az** gebraucht.

IV. Főnévragozás

1. **-ban, -ben****-ban****-ben**

barlangban

Afrikában

vízben

földben

nyúlban

Európában

levegőben

halban

oroszlánban

madárban

2. **-n, -on, -en, -ön****-n****-on****-en****-ön**

mezőn

oroszlánon

légyen

földön

fán

barlangon

képen

nyúlon

riporterén

halon

madáron

IV. Főnévragozás: Deklination der Substantive

1. -ban, -ben: in+Dativ

- ban kommt zu den Substantiven mit nur dunklen oder gemischten Vokalen (bei den letzteren gibt es Abweichungen).
- ben kommt zu den Substantiven mit hellen Vokalen aus beiden Gruppen a) und b).

2. -n, -on, -en, -ön: auf+Dativ

- n steht nach den Substantiven auf Vokal.
 - on steht nach den konsonantisch auslautenden Substantiven, die nur dunkle Vokale haben, und meistens nach den Substantiven mit gemischten Vokalen.
 - en und -ön werden an den beiden Gruppen der hellen Vokale angepaßt. (kép=Bild)
- Steht am Wortende ein -a oder -e, so werden diese vor den Endungen gedehnt:
Afrika – Afrikában; Európa – Európában; fa – fán.
-

1. (Alany) + ige

(Subject) + verb
(Subjekt) + Verb
(Sujet) + verbe

Én	állok.
	Repülök.
Te	félsz.
	Elsz.
Ő	pihen.
	Beszél.
Az oroszlán	ordít.
A nyúl	fél.
A madár	énekel.
A riporter	áll.
A légy	ül.

Tagadás

Negative
Negation (Verneinung)
Négation

Én	nem repülök.
	Nem félek.
Te	nem pihensz.
	Nem beszélsz.
Ő	nem ül.
	Nem áll.
Az oroszlán	nem fél.
A nyúl	nem pihen.
A madár	nem ordít.
A riporter	nem énekel.
A légy	nem beszél.

2. (Alany) + helyhatározó + ige

(Subject) + adverb of place + verb

(Subjekt) + Ortsbestimmung + Verb

(Sujet) + complément de lieu + verbe

(Én)	Európában	élek.
	A földön	ülök.
(Te)	Afrikában	pihensz.
	A vízben	énekelsz.
Ő	a mezőn	áll.
	A földön	ül.
Az oroszlán	a barlangban	ordít.
A légy	a levegőben	repül.
A riporter	a földön	beszél.
A hal	a vízben	él.
A madár	a fán	ül.

Tagadás

Negative

Negation

Négation

Én	nem pihenek	a barlangban.
	Nem ordítok	a mezőn.
Te	nem ülsz	a fán.
	Nem állsz	a vízben.
Ő	nem beszél	a barlangban.
	Nem ül	a földön.
Az oroszlán	nem él	Európában.
A riporter	nem repül	a levegőben.
A nyúl	nem énekel	a fán.
A légy	nem fél	az oroszlánon.

3. (Alany) + helyhatározó + van ige

(Subject) + adverb of place + verb van

(Subjekt) + Ortsbestimmung + Verb van

(Sujet) + complément de lieu + verbe van

(Én)	Európában	vagyok.
	A mezőn	vagyok.
(Te)	Afrikában	vagy.
	A barlangban	vagy.
	Itt	van.
	Ott	van.
Az oroszlán	a barlangban	van.
A légy	az oroszlánon	van.
A riporter	Afrikában	van.
A nyúl	a mezőn	van.

Tagadás

Negative
Negation
Négation

Én	nem vagyok	a barlangban.
	Nem vagyok	a fán.
Te	nem vagy	a levegőben.
	Nem vagy	a mezőn.
Ő	nincs	a vízben.
	Nincs	ott.
A hal	nincs	a fán.
A madár	nincs	a vízben.
Az oroszlán	nincs	itt.
A riporter	nincs	a mezőn.

4. (Alany) + főnév vagy melléknév + van ige

(Subject) + noun or adjective + verb van
(Subjekt) + Substantiv oder Adjektiv + Verb van
(Sujet) + nom ou adjectif + verbe van

Én	nyúl	vagyok.
	Riporter	vagyok.
	Gyáva	vagyok.
Te	madár	vagy.
	Szemtelen	vagy.
	Unalmas	vagy.
Ő	az oroszlán.	
Ő	riporter.	
Az oroszlán	lusta.	
A légy	szemtelen.	
A riporter	jó.	
A nyúl	gyáva.	

Tagadás

Negative
Negation
Négation

Én	nem vagyok	oroszlán.
	Nem vagyok	nyúl.
	Nem vagyok	szemtelen.
Te	nem vagy	hal.
	Nem vagy	gyáva.
	Nem vagy	jó.
Ő	nem	riporter.
	Nem	jó.
A madár	nem	gyáva.
A riporter	nem	unalmas.
A légy	nem	madár.
A hal	nem	szemtelen.

GYAKORLATOK EXERCISES ÜBUNGEN EXERCICES

Folytassa a példa szerint!

Continue according to the example.

Setzen Sie es an Hand des Beispiels fort!

Continuez suivant l'exemple.

1. Mit csinál a madár?	Repül.	A madár	repül.
Mit csinál az oroszlán?	-----	-----	-----
Mit csinál a légy?	-----	-----	-----
Mit csinál a nyúl?	-----	-----	-----
Mit csinál a riporter?	-----	-----	-----
Mit csinálók én?	-----	Te	-----
Mit csinálsz?	-----	(én)	-----
-
2. Hol ül a légy?	Az oroszlánon.	A légy	az oroszlánon ül.
Hol énekel a madár?	-----	-----	-----
Hol él a nyúl?	-----	-----	-----
Hol ordít az oroszlán?	-----	-----	-----
Hol áll a riporter?	-----	-----	-----
Hol pihenek én?	-----	Te	-----
Hol állok?	-----	(te)	-----
Hol ülsz te	-----	Én	-----
Hol énekelsz?	-----	(én)	-----
-
3. Hol van a hal?	A vízben.	A hal	a vízben van.
Hol van a madár?	-----	-----	-----
Hol van a légy?	-----	-----	-----
Hol vagyok?	-----	(te)	-----
Hol vagy?	-----	(én)	-----

4. A nyúl a fán pihen. A nyúl nem pihen a fán.

Az oroszlán Európában él. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

A riporter a mezőn énekel. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

A hal a levegőben repül. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

A madár a mezőn fél. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Ő a barlangban ordít. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Én a vízben ülök. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

A földön pihenek. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

Te Európában élsz. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

A földön állsz. - - - - - - - - - - - - - - - - - -

5. A nyúl fél, mert gyáva. Miért fél a nyúl?

Az oroszlán pihen, mert lusta. - - - - - - - - - -

A hal nem repül, mert nem madár. - - - - - - - - - -

A madár nem él a vízben, mert nem hal - - - - - - - - - -

6. a) Riporter vagyok. Nem vagyok riporter.

Gyáva vagyok. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

Unalmas vagyok. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

Jó vagy. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

Itt vagy. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

A fán vagyok. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

A földön vagyok - - - - - - - - - - - - - - - - - .

b) A hal a fán van. A hal nincs a fán.

Ő itt van. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

A nyúl a vízben van. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

A légy a barlangban van. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

Ott van. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

A riporter a levegőben van. - - - - - - - - - - - - - - - - - .

c) A riporter unalmas. A riporter nem unalmas.

A nyúl szemtelen. - - - - - - - - - - - - -

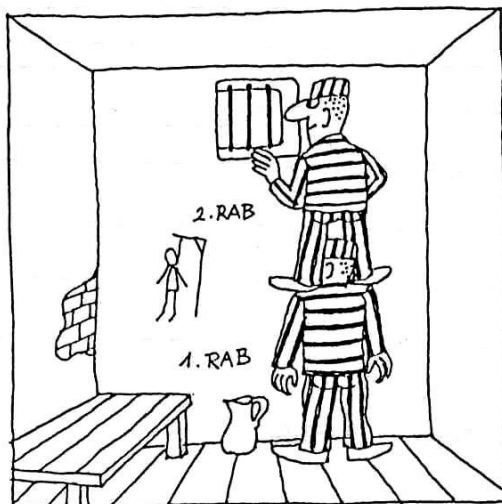
Ő gyáva. - - - - - - - - - - - - -

A légy lusta. - - - - - - - - - - - - -

A víz jó. - - - - - - - - - - - - -

Jó. - - - - - - - -

Két rab¹

1. rab: Mi van² lent?
 2. rab: Egy utca van² lent, és egy kis park.
 1. rab: És mi van az utcán?
 2. rab: Nagy házak³ vannak. A házakban,⁴
 a földszinten üzletek³ vannak.
 Az emeleteken⁴ lakások
 vannak. Az úton sok autó⁵ jár.
 A járdákon⁴ emberek járnak.⁶
 Az üzletekben⁴ vásárolnak.
 1. rab: Van rendőr az utcán?
 2. rab: Igen, két rendőr áll a járdán.

1. rab: Rossz jel! És kik⁷ vannak a parkban?
 2. rab: Öreg nők, öreg férfiak, és gyerekek:
 fiúk, lányok.
 1. rab: Mit csinálnak?⁶
 2. rab: A padokon ülnek,⁶ beszélgetnek,
 és az utakon sétálnak.
 Az egyik padon egy férfi alszik.
 Egy öreg ember olvas, egy másik
 eszik. A gyerekek játszanak.

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

második (2.)	zweite
két (<i>adjektivisch gebraucht</i>)	zwei
rab	Gefangener
Mi?	Was?
Mi van?	Was ist?
lent	unten
egy	ein, eine
utca	Straße, Gasse
kis (<i>nur als Attribut</i>)	klein
Park	Park
nagy	groß
ház	Haus
vannak	sind (es gibt)
földszint	Erdgeschoß
üzlet	Geschäft
emelet	Etage, Stock
lakás	Wohnung
út	Straße, Weg
sok	viel
autó	Auto
jár	gehen, fahren
járda	Gehweg, Bürgersteig
ember; emberek	Mensch; Leute, Menschen
vásárol	(ein)kaufen
rendőr	Polizist
rossz	schlecht, schlimm
jel	Zeichen, Omen
ki?	Wer? (<i>Singular</i>)
kik?	Wer? (<i>Plural</i>)
öreg	alt
nő	Frau
férfi	Mann
gyerek	Kind
fiú	Junge
lány	Mädchen
pad	(Sitz)bank
beszélget	plaudern, sich unterhalten
sétál	spazieren
egyik	der/die/das eine
alszik	schlafen
olvas	lesen
másik	der/die/das andere
eszik	essen
játszik	spielen

1. két rab

Die Substantive nach Zahlwörtern bleiben in der Singularform.

2. Egy utca van lent. Unten ist eine Straße.

Das Verb van hat hier die Bedeutung befindet sich. Die Wortstellung unterscheidet sich von der in der Lektion 1.

3. -k

házak: Häuser
üzletek: Geschäfte

Das ist die Pluralendung für alle Substantive und adjektive.

Die vokalisches auslautenden Wörter bekommen kein Bindevokal, bei denen auf Konsonant gibt es folgende Varianten: -ok, -ek, -ök (siehe Vokalharmonie).

4. a házakban: in den Häusern

Die Endungen der Ortsbestimmungen folgen der Pluralendung: háza|ak|ban, üzlet|ek|ben, járdá|k|on, emelet|ek|en.

5. sok autó: viele Autos

Nach sok bleibt das Nomen im Singular. (Siehe Nr. 1.)

6. -nak, nek

Das sind Verbalsuffixe für die 3. Person Plural, sie werden nach der Regel der Vokalharmonie gebraucht:

(ő) jár – (ők) járnak (sie gehen)
(ő) beszél – (ők) beszélnek (sie sprechen)

7. Kik?

Für die Fragepronomen Wer? (Ki?) und Was? (Mi?) gibt es im Ungarischen die Pluralformen:

Kik? Mik?

1. rab: Nem nagyon érdekes. Nők
nincsenek?⁸

2. rab: Vannak. Ott sétál egy nő!

1. rab: Milyen?⁹ Szép?

2. rab: Csúnya és öreg.

1. rab: Hol vannak a szép, fiatal nők?

2. rab: A szép fiatal nők rabok, mint mi. A konyhákban főznek, az üzletekben és irodákban dolgoznak.¹⁰

1. rab: Vagy még az ágyakban alszanak!¹⁰
Nehéz vagy!

2. rab: Jó. Akkor cserélünk.¹¹

érdekes	interessant
nincsenek	sind nicht, es gibt keine...
milyen?	Wie? Was für ein...?
szép	schön
csúnya	hässlich
atal	jung
mi	wir
konyha	Küche
főz	kochen
iroda	Büro
dolgozik	arbeiten
vagy	oder
még	noch
ágy	Bett
nehéz	schwer, schwierig
cserél	wechseln, tauschen

8. **nincsenek**

sind nicht, es gibt keine...

*Es ist die Pluralform von nincs und das Gegenteil von vannak.*9. **Milyen?***Es gibt zwei unterschiedliche Übersetzungen dafür:*

Milyen a nő?

Wie ist die Frau?

Milyen nő van ott?

Was für eine Frau ist dort?

10. **-ik** Verbalsuffix*Einige Verben weisen in der 3. Person Singular die -ik Endung auf. Dem entspricht auch die Wörterbuchform.**In der Konjugation fällt sie aus:*

(ő)	dolgozik	er, sie, es arbeitet
(ők)	dolgoznak	sie arbeiten
(ő)	alszik	er, sie, es schläft
(ők)	alszanak	sie schlafen

11. **-unk, ünk***Es ist das Verbalsuffix für die 1. Person Plural.*

(mi) járunk

wir gehen

(mi) cserélünk

wir tauschen

NYELVTAN

I. 1. Igeragozás

Többes szám

1. személy

(mi)

-unk

állunk sétálunk
járunk kívánunk

-ünk

élünk ülünk
beszélünk főzünk

2. személy

(ti)

-tok

álltok sétáltok
jártok kívántok

-tek

élték ültök
beszéltek főztök

-tök

3. személy

(ők)

-nak

állnak sétálnak
járnak kívánnak

-nek

élnek ülnek
beszélnek főznek

2. van ige

Többes szám

(mi) vagyunk
(ti) vagytok
(ők) vannak

nem vagyunk
nem vagytok
nincsenek (!)

3. Ikes igék

a) **dolgozik**

eszik

(én) dolgozom
(te) dolgozol
(ő) dolgozik
(mi) dolgozunk
(ti) dolgoztok
(ők) dolgoznak

eszem
eszél
eszik
eszünk
esztek
esznek

b) **alszik**

játszik

(én) alszom
(te) alszol
(ő) alszik
(mi) alszunk
(ti) alusztok
(ők) alszanak

játszom
játszol
játszik
játszunk
játszotok
játszanak

1. **Igeragozás:** Konjugation

Többes szám: Plural, Mehrzahl

1.*Person:* mi (wir), 2.*Person:* ti (ihr), 3.*Person:* ők (sie).

Die Endungen der Verben mit dunklen oder gemischten Vokalen: -unk, -tok, -nak.

Die Endungen, passend zu den hellen Stammvokalen: -ünk, -tek/-tök, -nek.

- 1.a) Die meisten Verben haben in der 3.Pers.Sg. keine Endung. Aber es gibt einige, die die **-ik** Endung bekommen, und sie stehen auch im Wörterbuch in dieser Form. Diese Verben bekommen in der 1.Pers.Sg. folgende Endungen: -om, -em, -öm (statt der üblichen Endungen -ok, -ek, -ök).

Vor der -ik Endung stehen häufig -s, -sz, -z im Auslaut des Verbalstammes. In diesen Fällen ändert sich auch die Endung für die 2.Pers.Sg., also statt -sz stehen -ol, -el, -öl. Das gilt auch für die Verben auf -s, -sz, -z ohne -ik, zB.: főz (te) főzöl, olvas (te) olvasol.

- 1.b) Vor den Endungen -tok, -tek, -tök und -nak, -nek wird der leichteren Aussprache durch ein Bindevokal geholfen, wenn drei Konsonanten zusammen stehen, zB.: játsz-a-nak.

4. Az igeragok összefoglalása. Jelen idő

	Szabályos ragok	-s, -sz, -z után	Ikes igék
(én)	-ok, -ek, -ök		-om, -em, -öm
(te)	-sz (-asz, -esz)	-ol, -el, -öl	
(ő)	0		-ik
(mi)	-unk, -ünk		
(ti)	-tok, -tek, -tök (-otok, -etek, -ötök)		
(ők)	-nak, -nek (-anak, -enek)		

II. 1. A főnevek többesszáma

-k		-ok		-ek				
mező	-	mezők	oroslán	-	oroszlánok	riporter	-	riporterek
nő	-	nők	barlang	-	barlangok	emelet	-	emeletek
fiú	-	fiúk	lány	-	lányok	üzlet	-	üzletek
autó	-	autók	park	-	parkok	gyerek	-	gyerekek
			rab	-	rabok	jel	-	jelek
			lakás	-	lakások	föld	-	földek
			pad	-	padok			
-a → -ák; -e → -ék								
fa	-	fák						
utca	-	utcák	-ak			-ők		
konyha	-	konyhák	hal	-	halak	rendőr	-	rendőrök
lecke	-	leckék	ház	-	házak			
			ágy	-	ágyak			
Rövidülés	-ak	madár	-	madarak	-ek	víz	-	vizek
		út	-	utak		légy	-	legyek
		nyúl	-	nyulak				
		úr	-	urak				
Rendhagyó főnév:		férfi	-	férfiak				

4. Zusammenfassung der Verbalsuffixe im Präsens

Regelmäßige Endungen

Endungen nach -s, -sz, -z

-ik Verben

1. Die Pluralform der Substantive

Die Substantive auf Vokal bekommen in der Mehrzahl ein **-k**. Die auslautenden -a und -e werden vor dem -k gedehnt (fa → fák, lecke → leckék).

Die Substantive auf Konsonant und mit dunklen oder gemischten Vokalen bekommen die Pluralendungen **-ok** oder **-ak** (letztere wird weiterhin im Wörterverzeichnis angegeben).

Die Substantive auf Konsonant und mit hellen Vokalen bekommen die Pluralendungen **-ek** und **-ök** (letztere wird im Wörterverzeichnis auch angegeben).

Rövidülés: Verkürzung

In einigen Substantiven wird der letzte Stammvokal in der Pluralform kurz. Bei ihnen ist die Pluralendung entweder **-ak** oder **-ek**.

Rendhagyó főnév: unregelmäßiges Substantiv

2. A melléknevek többesszáma

-k			-ak			-ek		
jó	–	jók	unalmas	–	unalmasak	szép	–	szépek
kicsi	–	kicsik	rossz	–	rosszak	öreg	–	öregék
						érdekes	–	érdekesek
gyáva	–	gyávák				szemtelen	–	szemtelenek
lusta	–	lusták						
csúnya	–	csúnyák						

3. A többes szám használata

A) **-k, (-ok, -ek, -ök) + rag**

parkokban, üzletekben
járdákon, emeleteken, rendőrökön

- B)
a fa	→ a fá k
az oroszlán	→ az oroszlán ok
a nagy ház	→ a nagy ház ak
az öreg ember	→ az öreg embere k

- C)
A ház nagy.	→ A ház ak nagy ok
Ő rab.	→ Ő k rab ok .
Az autó nem rossz.	→ Az autób ok nem rossz ak .

2. Die Pluralform der Adjektive

Nur manche Adjektive mit dunklen Vokalen bekommen *-ök*: nagy → nagyok, fiatal → fiatalok. Die Endung *-ök* kommt auch ziemlich selten vor. Das Adjektiv „kis“ hat keine Pluralform, nur seine Variante „kicsi“ hat eine.

3. Der Gebrauch des Plurals

- A) Alle Suffixe stehen hinter der Pluralendung *-k*.
- B) Dem Substantiv im Plural gehen Artikel und Attribut immer im Singular voraus. Die Wortfolge sieht also so aus: 1. Artikel 2. Adjektiv (Attribut) 3. Substantiv.
- C) Das Haus ist groß. → Die Häuser sind groß.
Er ist ein Gefangener. → Sie sind Gefangene.
Das Auto ist nicht schlecht (kaputt). → Die Autos sind nicht schlecht (kaputt).
Besteht das Prädikat aus einem Substantiv oder Adjektiv, so gibt es im Satz in der 3. Pers. Singular und Plural (ő, ők) neben dem Subjekt kein *van/vannak* (*nincs/nincsenek*). Das Subjekt und Prädikat stimmen hinsichtlich auf Einzahl und Mehrzahl überein.

D) (én)	Férfi vagyok.	→	(mi)	Férfiak vagyunk.
(te)	Nő vagy.	→	(ti)	Nők vagytok.
(én)	Lusta vagyok.	→	(mi)	Lusták vagyunk.
(te)	Szép vagy.	→	(ti)	Szépek vagytok.
(én)	Nem vagyok gyáva.	→	(mi)	Nem vagyunk gyávák.
(te)	Nem vagy öreg.	→	(ti)	Nem vagytok öregek.

III. *Alany* *Állítmány*

Az oroszlán	ordít.	(ige)
Az oroszlán	lusta.	(melléknév)
A riporter	férfi.	(főnév)
(ti)	Szépek vagytok.	(melléknév + van ige)
(mi)	Nők vagyunk.	(főnév + van ige)

IV. *Határozatlan névelő*

egy nyúl	→	nyulak
egy lány	→	lányok

-
- D) Ich bin ein Mann. → Wir sind Männer.
Du bist eine Frau. → Ihr seid Frauen.
Ich bin faul. → Wir sind faul.
Du bist schön. → Ihr seid schön.
Ich bin nicht feige. → Wir sind nicht feige.
Du bist nicht alt. → Ihr seid nicht alt.

Neben den Subjekten in den 1. und 2. Person Singular und Plural (én, mi, te, ti) müssen die Verben in den entsprechenden Formen stehen.

III. *Subjekt* *Prädikat*

Im Ungarischen kann das Prädikat durch ein Verb (ordít), ein Substantiv (férfi) oder durch ein Adjektiv (lusta) ausgedrückt werden. Steht das Subjekt in der 1. oder 2. Person, so müssen Substantiv und Adjektiv mit den entsprechenden Formen von „van“ zusammen erscheinen.
(Férfi vagyok. Szépek vagytok.)

IV. *Der unbestimmte Artikel*

eine Hase → Hasen

ein Mädchen → Mädchen

Der unbestimmte Artikel hat auch keine Pluralform.

MONDATOK

1. (Alany) + helyhatározó + ige (többesszám)

(Subject) + Adverb of Place + Verb (plural)
 (Subjekt) + Ortsbestimmung + Verb (Plural)
 (Sujet) + complément de lieu + verbe (au pluriel)

- (mi) Európában élünk.
 A konyhában főzünk.
 Az ágyakban alszunk.
 (ti) Afrikában dolgoztok.
 A lakásban beszélgettek.
 Az utakon sétáltok.
 (ők) Budapesten élnek.
 A mezőn énekelnek.
 Az emeleten ordítanak.

A madarak a levegőben repülnek.
 Az emberek a járdán járnak.
 A gyerekek a parkban játszanak.
 Az emberek az üzletekben vásárolnak.
 A nők az irodákban dolgoznak.
 Az öregek a parkokban ülnek.

Tagadás – Negative – Negation – Négation

(Alany) + tagadó ige + helyhatározó

(Subject) + Negative Verb + Adverb of Place
 (Subjekt) + verneintes Verb + Ortsbestimmung
 (Sujet) + verbe négatif + complément de lieu

- (mi) Nem ordítunk a barlangokban.
 (ti) Nem énekeltek az üzletekben.
 (ők) Nem repülnek a levegőben.
 A lányok nem állnak a parkban.
 A fiúk nem esznek az utcán.

2. (Alany) + helyhatározó + van ige (többes szám)

(Subject) + Adverb of Place + Verb **van** (plural)
 (Subjekt) + Ortsbestimmung + Verb **van** (Plural)
 (Sujet) + complément de lieu + verbe **van** (au pluriel)

- Mi a házakban vagyunk.
 Az utcán vagyunk.
 Ti a parkban vagytok.
 A konyhában vagytok.
 Ők a vízben vannak.
 A földön vannak.
 Az oroszok a barlangokban vannak.
 A madarak a fákon vannak

Tagadás

Negative — Negation — Négation

Mi nem vagyunk ott.
 Nem vagyunk lent.
 Ti nem vagytok Afrikában.
 Nem vagytok a házban.
 Ők nincsenek az úton.
 Nincsenek a mezőn.
 A nyulak nincsenek a lakásban.
 A fiúk nincsenek az irodában.

3. (Alany) + főnév vagy melléknév + van ige (többes szám 1. és 2. személy)

(Subject) + Noun or Adjective + Verb **van** (1st and 2nd person plural)
 (Subjekt) + Substantiv oder Adjektiv + Verb **van** (1. und 2. Pers. Plural)
 (Sujet) + nom ou adjectif + verb **van** (1e et 2e pers. du pluriel)

Mi emberek vagyunk.
 Nők vagyunk.
 Ti riporterek vagytok.
 Férfiak vagytok.
 Ők fiatalok.
 A nők szépek.
 A nők rabok.
 A gyerekek is emberek!

! 3rd person plural form **vannak** is not used here just like the 3rd person singular verb (**van**).

Die 3. Person Plural **vannak** wird hier nicht gebraucht (genauso wie die Singular-Form **van**).

Vannak (3e pers. du pluriel du verbe **van**) est aussi supprimé que **van** (3e personne du singulier)

Tagadás

Negative — Negation — Négation

Mi nem vagyunk rabok.
 Nem vagyunk szemtelenek.
 Ti nem vagytok jók.
 Nem vagytok rosszak.
 Ők nem öregek.
 A halak nem madarak.
 A riporterek nem unalmasak.
 A fiúk nem gávák!

3rd person plural verb (**nincsenek**) just like the 3rd person sing. verb (**nincs**) is not used here.

Die 3. Person Plural **nincsenek** wird hier nicht gebraucht (wie im Singular **nincs**).

Nincsenek (pluriel) est aussi supprimé que **nincs** (singulier).

4. **Van, vannak, nincs, nincsenek** — *in stressed position
in hervorgehobener Position
en position forte*

Van oroszlán a barlangban.	~	A barlangban van oroszlán.
Van rendőr az utcán.	~	Az utcán van rendőr.
Vannak képek a lakásban.	~	A lakásban vannak képek.
Vannak halak a vízben.	~	A vízben vannak halak.
Nincs madár a fán.	~	A fán nincs madár.
Nincs pad a mezőn.	~	A mezőn nincs pad.
Nincsenek nők a parkban.	~	A parkban nincsenek nők.
Nincsenek rabok az úton.	~	Az úton nincsenek rabok.

The meaning of van, vannak, nincs, nincsenek here: There is (not), there are (not). The meaning is expressed by the word order: the verb precedes the subject, which usually has no article. In speaking we lay great stress on the verb. Compare this word order with that of the sentence in paragraph 2.

Die Bedeutung von van, vannak, nincs, nincsenek ist hier: es gibt (kein/e). Das ist durch die Wortstellung ausgedrückt; das Verb ist hervorgehoben, es steht vor dem Subjekt, das im allgemeinen keinen Artikel hat. Durch die Satzintonation wird das Verb ebenfalls betont. Vergleichen Sie die Wortstellung mit der in der Nr.2.!

Le sens de ces verbes: il y a, il n'y a pas. Le hongrois exprime ce sens par l'ordre des mots le verbe (van) précède le sujet. Le sujet n'a pas d'article. Dans la prononciation aussi, il faut bien accentuer le verbe. (Comparez l'ordre des mots à celui des phrases du point 2.)

5. **A kérdés-felelet szórendje**

Word Order of Questions and Answers

Die Wortstellung in den Frage- und Antwortsätzen

L'ordre des mots dans la question et dans la réponse

Ki van a házban?	Egy lány van a házban.
Ki van az emeleten?	Egy fiú van az emeleten.
Mi van lent?	Egy utca van lent.
Mi van az utcán ?	Egy oroszlán van az utcán.
Kik vannak a parkban?	Gyerekek vannak a parkban.
Kik vannak az autóban?	Rendőrök vannak az autóban.
Mik vannak a földszinten?	Üzletek vannak a földszinten.
Mik vannak az emeleteken?	Lakások vannak az emeleteken.
Ki ül a padon?	Egy férfi ül a padon.
Mi repül a levegőben?	Egy lány repül a levegőben.
Kik játszanak a parkban?	Gyerekek játszanak a parkban.
Mik énekelnek a fákon?	Madarak énekelnek a fákon.
Hol áll a riporter?	A riporter a barlangban áll.
Hol sétál az oroszlán?	Az oroszlán az utcán sétál.
Hol énekel a madár?	A madár a fákon énekel.
Hol játszanak a gyerekek?	A gyerekek a parkban játszanak.
Hol vannak a nyulak?	A nyulak a mezőn vannak.
Hol járnak az autók?	Az autók az utakon járnak.

Milyen a légy?	A légy szemtelen .
Milyen az oroszlán?	Az oroszlán lusta .
Milyen a nyúl?	A nyúl gyáva .
Milyenek a nők?	A nők szépek .
Milyenek a lányok?	A lányok fiatalok .
Milyenek az ágyak?	Az ágyak rosszak .
Milyen ember a riporter?	A riporter érdekes ember .
Milyen férfi a rab?	A rab szép férfi .
Milyen emberek a riporterek?	A riporterek unalmas emberek .
Milyen férfiak a rabok?	A rabok csúnya férfiak .
Milyen házak vannak az utcán?	Nagy házak vannak az utcán.
Milyen nyúl ül itt?	Egy gyáva nyúl ül itt.

The marked words can also be used as short answers.

Die unterstrichenen Wörter können auch selbständig, als kurze Antworten verwendet werden.

Seuls les mots en gros caractères donnent des réponses courtes.

GYAKORLATOK

1. *Tegye többes számba a mondatokat!**Put the sentences into the plural.**Bilden Sie die Mehrzahl!**Mettez au pluriel les phrases suivantes.*

a) A riporter beszél.
Az oroszlán pihen.
A madár énekel.
A légy repül.
A nyúl fél.	A riporterek beszélnek.
b) A fiú a parkban eszik.
A nő a konyhában főz.
A férfi az üzletben dolgozik.
A lány az utcán sétál.
Az ember az ágyban alszik.
Az üzlet a földszinten van.
A lakás az emeleten van.
Ő az autóban ül.
Ő a mezőn fél.	A fiúk a parkokban esznek.
c) Én Európában élek.
Az utcán énekelek.
A parkban beszélgetek.
A konyhában eszem.
Az irodában dolgozom.
A padon olvasok.
A házban vagyok.	Mi Európában élünk.
d) Te az úton sétálsz.
A földön ülsz.
Mit csinálsz?
Nem vagy itt.
Hol vagy?
Az ágyban alszol?	Ti az úton sétáltok.

2. Tegye egyes számba a mondatokat!

Put the sentences into the singular.

Bilden Sie die Einzahl!

Mettez au singulier les phrases suivantes.

A gyerekek a parkokban játszanak.

A gyerek a parkban játszik.

A fiatal nők a konyhában főznek.

A padokon olvastok.

A házakban beszélgetünk.

Az ágyakban alszunk.

Hol főztök?

Az emberek a mezőn dolgoznak.

A járdákon járunk.

A parkban pihentek.

Az emeleteken vagyunk.

A földszinten vagytok.

Az oroszok a barlangokban vannak.

3. Tagadja a mondatokat!

Make the sentences negative.

Verneinen Sie die Sätze!

Mettez à la forme négative:

a) A lányok a fán ülnek.

A lányok nem ülnek a fán.

Az utcán énekelünk.

A hal a mezőn él.

A vízben játszol.

Az ágyban esztok.

Az utcán alusztok.

b) *see:* MONDATOK 2.

siehe: MONDATOK 2.

voir: MONDATOK 2.

A gyerekek a barlangban vannak.

A gyerekek nincsenek a barlangban.

A házban vagytok.

A levegőben vagyunk.

Afrikában vagy.

A rendőr itt van.

Én ott vagyok.

- c) *see*: MONDATOK 3.
siehe: MONDATOK 3.
voir: MONDATOK 3.

Unalmas vagy.
 A nyulak nagyok.
 A riporter gyáva.
 Lusta vagyok.
 Csúnyák vagytok.
 Férfiak vagyunk.
 A nők rabok.

Nem vagy unalmas.

- d) *see*: MONDATOK 4.
siehe: MONDATOK 4.
voir: MONDATOK 4.

Az utcán emberek vannak.
 Vannak oroszlanok a vízben.
 Van nyúl az emeleten.
 A földszinten üzlet van.
 Legyek vannak a konyhában.
 A parkban van víz.

Az utcán nincsenek emberek.

4. Feleljen a kérdésekre!

Answer the questions.

Antworten Sie auf die Fragen!

Répondez aux questions.

- a) Mit csinálnak az emberek az üzletekben? Az emberek vásárolnak az üzletekben.
 Mit csinál a rendőr a járdán?
 Mit csinál egy férfi a padon?
 Mit csináltak a parkban?
 Mit csinálunk a konyhában?
 Mit csinálsz itt?
- b) Hol játszanak a gyerekek? A gyerekek a parkban játszanak.
 Hol alszol?
 Hol ordít az oroszlan?
 Hol beszélgettek?
 Hol járunk?
 Hol ülnek az öreg emberek?
- c) Ki van a konyhában?
 Mik vannak a parkban?
 Kik beszélgetnek az utcán?

Mi van a barlangban?
 Ki énekel a házban?
 Kik sétálnak a mezőn?

- d) Milyenek a házak? A házak nagyok.
 Milyenek az emberek?
 Milyen a riporter?
 Milyen a légy?
 Milyenek a fiatal nők?
- e) Milyen fák vannak a parkban? Nagy fák vannak a parkban.
 Milyen ember a rendőr?
 Milyen képek vannak a házban?
 Milyen lányok játszanak a parkban?

5. Egészítse ki a szöveget!

*Fill in the blanks.
 Ergänzen Sie den Text!
 Complétez le texte.*

Én a konyha..... ül..... és (eszik) _ _ _ _ _ . Ti nem ül....., csak áll..... és beszél..... .
 Te miért olvas.....? Miért nem (eszik) _ _ _ _ _ ? A gyerekek az ágyak..... (alszik)_ _ _ _ _ .
 A madarak a fák..... énekel..... . A konyha a lakás..... van. A lakás a ház..... van. A ház
 az utca..... van. Az utcák..... nincs..... fák. Mi a park..... pihen..... és beszélget..... .
 Sok légy repül a levegő..... .

6. Tegyen fel minden lehetséges kérdést a mondatokra!

*Ask all the possible questions for the following sentences.
 Stellen Sie alle möglichen Fragen zu den Sätzen!
 Posez toutes les questions possibles sur les phrases suivantes.*

A fiúk a házban énekelnek.

Mit csinálnak a fiúk a házban?
 Kik énekelnek a házban?
 Hol énekelnek a fiúk?

Az autók az utcán állnak.
 Ti a földszinten dolgoztok.
 Mi a konyhában főzünk.
 A gyerek a nagy ágyban alszik.
 A lakás a szép házban van.

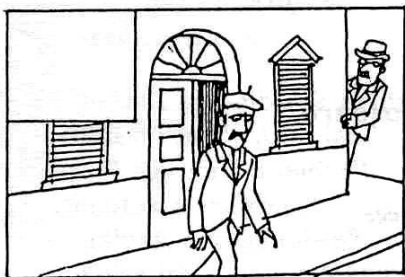
Két detektív

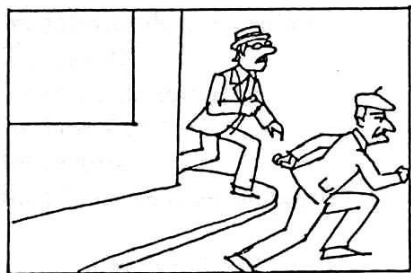
- Halló! Itt vagyok a presszóban.
X most érkezik. Bejön a presszóba².
Itt áll. Nem. Kimegy¹.

- Nem megy ki¹. Csak a teraszra³ megy.
Leül egy székre³ a teraszon. Vár.

- Halló! Y most jön ki⁵ a házból.
Kilép az utcára.

- A térre megy. Nagyon siet. Már szalad.

- Akkor biztosan ide⁷ siet.

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

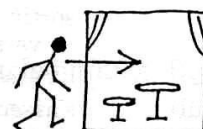
harmadik (3.)	dritte
halló	hallo (Begrüßung durchs Telephon)
detektív	Detektiv
presszó, eszpresszó	Café
most	jetzt
érkezik	ankommen
jön	kommen
bejön	hereinkommen
megy	gehen
kimegy	hinausgehen
terasz, -ok	Terrasse
leül (le-+ül)	sich setzen
szék	Stuhl
vár	warten
kijön (ki-+jön)	herauskommen
lép	treten, schreiten
kilép	hinaustreten, hinausgehen
tér, terek	Platz
siet	eilen, sich beeilen
már	schon
szalad	laufen, rennen
biztosan	sicher, bestimmt
ide	hierher

1. **be-, ki-** Verbalpräfexe (Vorsilben)
Sie bilden mit dem Verb ein zusammengesetztes Wort.
Be- heißt herein oder hinein, ki-: hinaus, heraus.
ZB.: bemegy: er geht hinein, kimegy: er geht hinaus;
bejön: er kommt herein, kijön: er kommt hinaus;
besétál: er spaziert hinein/herein, kísétál: er
spaziert hinaus/heraus, usw.
Verneinung: nem megy be: er geht nicht hinein; nem
jön ki: er kommt nicht heraus, usw.

2. **-ba, -be** in + Akkusativ
Wenn das Verb eine Handlung ausdrückt, die eine
Richtung hat, ändert sich auch die Adverbialendung.

A presszó**ban** van.
 Er ist im Café.

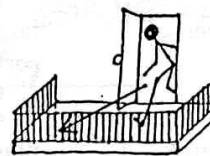

A presszó**ba** megy.
 Er geht ins Café.

3. **-ra, -re** auf + Akkusativ

A terasz**on** áll.
 Er steht auf der Terrasse.

A terasz**ra** megy.
 Er geht auf die Terrasse.

4. **le-** Verbalpräfix mit der Bedeutung: herunter,
 hinunter, nieder:↓

5. **Y most jön ki.**

Wenn ein hervorgehobenes (und betontes) Wort vor dem Verb steht, muß das Verbalpräfix hinter dem Verb stehen. In diesem Satz war most hervorgehoben.

6. **-ból, -ből** aus

Das Gegenteil von -ba, -be.

A ház**ban** van.
 Er ist im Haus.

Kimegy a ház**ból**.
 Er geht aus dem Haus.

7. **ide**

Én itt vagyok.
 Ich bin hier.

Ő ide jön.
 Er kommt hierher.

– Nem. De hová⁸ megy? Felszál⁹ az autóbuszra? Nem, nem száll fel!

A téren van egy telefonfülke. Bemegy a fülkébe, és telefonál.

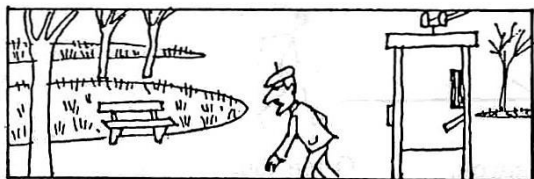
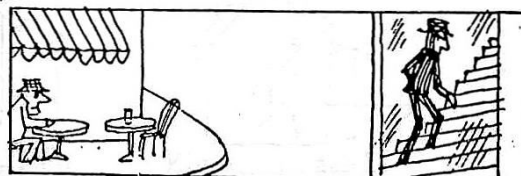
– X nem marad itt. Feláll. Kimegy az utcára.

Az utcán áll. Fel néz egy házra. Egy erkélyen valaki áll és lenéz az utcára.

X most bemegy a kertbe. Felmegy a lépcsőn az első emeletre.

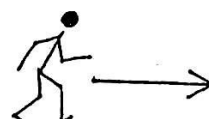

– Y kijön a telefonfülkéből és indul. Ne akkor nem megy oda!¹⁰ Bemegy a parkba, és leül egy padra.

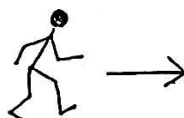
de	but
hová? (hova?)	where? whither? (to wich place?)
felszáll	get on
leszáll	get off
autóbusz,-ok	bus
fülke	box
telefonfülke	call-box,
	(tele)phone-box
telefonál	(tele)phone (verb)
marad	stay
feláll (fel+áll)	stand up
néz	look, watch
felnéz	look up
lenéz	look down
erkély	balcony
valaki	somebody, someone
bemegy (be+megy)	go in (to)
kert	garden
felmegy	go up
lépcső	stair(s)
indul	start (verb)
oda	there (to that place)

8. **Hová?** Where (to)?

Hol van?
Where is he?

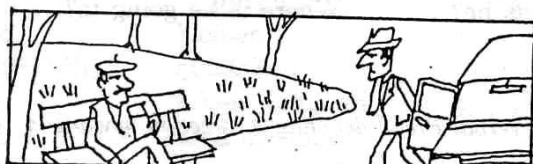
Hová megy?
Where is he going to?

9. **fel-** Verbal Prefix denoting a direction upwards: ↑10. **oda**

Én oda megyek.
I am going there.

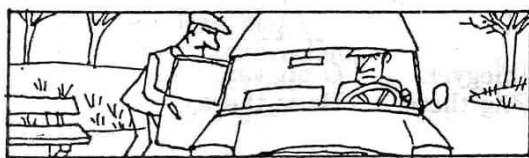
Ő ott van.
He is there.

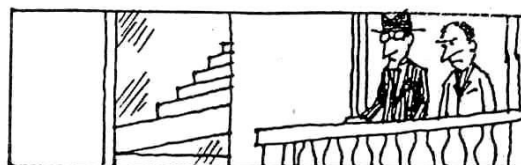
Aha! Most érkezik ide Z! Kiszáll az autóból, ő is bemegy a parkba, és leül. Beszélgetnek.

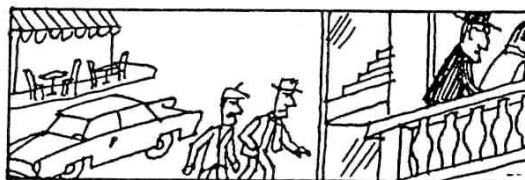
Most felállnak, kimennek a parkból, beülnek az autóba. Indulnak.

- X már fent van a lakásban. A másik ember és ő kijönnek az erkélyre. Kint állnak. Nem beszélnek. Lenéznak az erkélyről¹¹. Várnak.

Most érkezik az autó! Y és Z kiszáll¹². Bemennek a házba, ők is felmennek a lakásba. Most már együtt vannak.

- Akkor most riadó!

aha!	ach so!
kiszáll	aussteigen
is	auch
mennek	sie gehen
kimennek	sie gehen hinaus
beül (be-+ül)	sich setzen (hinein)
fent	oben
kint	draußen
együtt	zusammen
riadó	Alarm

11. **-ról, -ről** von

*Dieses Adverbialsuffix ist das Gegenteil von -ra, -re.
Der Ausgangspunkt der Handlung ist irgendeine
Oberfläche.*

A téren áll.
Er steht auf dem Platz.

A térről indul.
Er geht vom Platz los.

12. X és Y kiszáll.

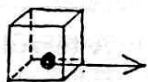
*Nach zwei Subjekten, die im Singular stehen, kann
das Verb ebenfalls im Singular bleiben.*

NYELVTAN

1. **Honnan?**

Hol?

Hová?

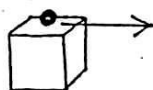
-ból, -ből

-ban, -ben

-ba, -be

-ról, -ről

-n, -on, -en, -ön

-ra, -re

2. Igekötők

ki-

be-

fel-

le-

3. Két rendhagyó ige: jön, megy

(én)	jövök	megyek
(te)	jössz	mész
(ő)	jön	megy
(mi)	jövünk	megyünk
(ti)	jöttök	mentek
(ők)	jönnek	mennek

Adverbialsuffixe, nach den drei Fragen gruppiert:

Honnan? Woher? **Hol?** Wo? **Hova?** Wohin?

Igekötök: Verbalpräfixe (Vorsilben)

Sie bilden mit dem Verb ein zusammengesetztes Wort und bestimmen die Richtung der Handlung.

Zwei unregelmäßige Verben

MONDATOK

1. *igekötővel*

A lány bemegy az üzletbe.
 A gyerekek beszaladnak a házba.
 A két férfi kijön a parkból.
 A nők lenéznek az erkélyről.
 Leszállunk az autóbusról.*
 Felmegyek az emeletre.
 Egy ember kilép a telefonfülkéből.*
 Kimegyek a presszóból az utcára.

igekötő nélkül

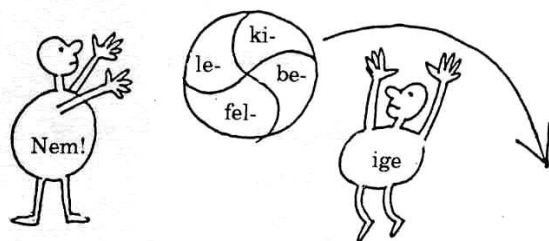
A lány az üzletbe megy.
 A gyerekek a házba szaladnak.
 A két férfi a parkból jön.
 A nők az erkélyről néznek.

 Az emeletre megyek.

 A presszóból az utcára megy

2. *Tagadás*

A férfi nem megy ki a presszóból.
 A fiú nem száll fel az autóbuszra.
 A rabok nem mennek ki az utcára.
 A lány nem jön le a földszintre.
 Nem ülök le a földre.
 Nem álltok fel padra.
 Nem megyünk be a házba.
 Nem jönnek le az emeletről.

* Some verbs are used with a verbal prefix only, or their meaning is different from that of without one. Thus every sentence has a pair.

Es gibt Verben, die nur mit einem Verbalpräfix verwendet werden, oder ohne Präfix eine andere Bedeutung haben. Deshalb können nicht alle Sätze hier einen adequaten Partnersatz haben.

Il y a des verbes qui ne sont utilisés qu'avec un préverbe, ou qui sans préverbe ont un sens tout à fait différent. Par ex: leszáll: descendre, felszáll: monter, mais száll: voler. C'est pourquoi, il y a des phrases ici qui n'ont pas pair.

-
1. *Igekötövel:* mit Verbalpräfix
Igekötő nélkül: ohne Verbalpräfix

Das Verb mit Präfix steht im allgemeinen nach dem Subjekt und vor der Ergänzung im Satz. Wie schon behandelt (Lekt. 1. und 2.), steht das Verb ohne Präfix meistens am Ende des Satzes.

2. *Verneinung*

Steht ein hervorgehobenes Wort vor dem Verb mit Präfix, trennt sich das Präfix vom Verb und steht separat hinter ihm.

„Nem” (das Verneinungswort) ist immer in hervorgehobener Stellung.

3. A kérdés – felelet szórendje

Hová mész?

A kertbe megyek.

Honnan jössz?

A parkból jövök.

Hová szaladnak a gyerekek?

A gyerekek a térre szaladnak.

Honnan érkezik az autó?

Az autó a másik utcából érkezik.

Hová megy fel a férfi?

A férfi a lakásba megy fel.

Honnan lép ki a fiú?

A fiú a telefonfülkéből lép ki.

Hová ül le a nő?

A nő a padra ül le.

Hová néz le a rab?

A rab az utcára néz le.

Ki száll fel az autóbuszra?

A riporter száll fel az autóbuszra.

Mi jön ki a barlangból?

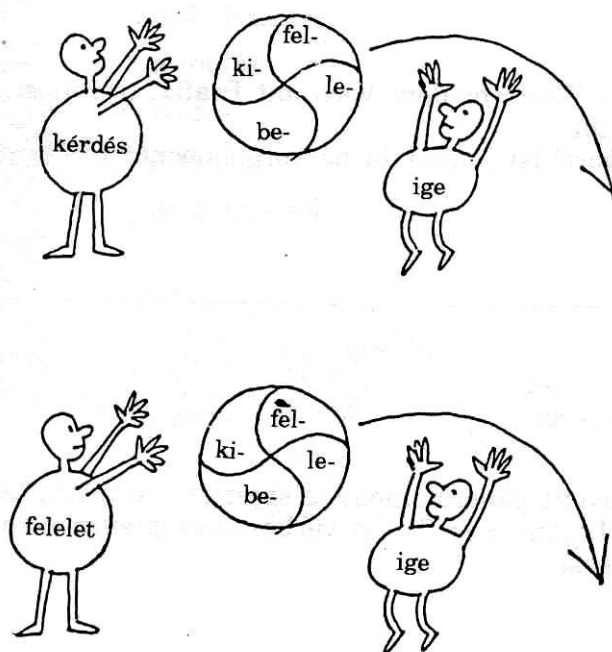
Egy oroszlán jön ki a barlangból.

Kik szaladnak le a lépcsőn?

A gyerekek szaladnak le a lépcsőn.

Milyen lányok néznek ki az házból?

Szép lányok néznek ki az házból.

3. Die Wortstellung in den Frage- und Antwortsätzen

Das Fragewort ist immer hervorgehoben. Das bedeutet, daß das Verb gleich hinter ihm stehen muß (vgl. Lektion 2. MONDATOK 5.).

Wenn das Verb auch ein Präfix hat, muß es unmittelbar hinter dem Verb stehen. Die Wortstellung ist wie folgt:

Fragewort + Verb + (Präfix) + (Subjekt) + (Ergänzungen)

Die Wortstellung ist im Antwortsatz dieselbe. Vor dem Verb steht das hervorgehobene, auf das Fragewort antwortende Wort, das zugleich die kürzeste Antwort ist (dem kann nur das Subjekt vorangehen).

Die Wortstellung im Antwortsatz ist also:

(Subjekt) + Antwortglied + Verb + (Präfix) + (Ergänzungen)
--

4. Nyomatékos szó

A detektív ül le a teraszon.

A teraszon ül le a detektív.

A riporter lép ki a telefonfülkéből.

A telefonfülkéből lép ki a riporter.

5. Igen – nem

- Alszol? ☐ **Alszom.** (Igen.) ☐ **Nem** alszom. (Nem.)
- Dolgoznak a rendőrök az utcán? ☐ **Dolgoznak.** (Igen.) ☐ **Nem** dolgoznak. (Nem.)
- Telefonálunk a presszóból? ☐ **Telefonálunk.** (Igen.) ☐ **Nem** telefonálunk. (Nem.)
- Rossz a telefon a lakásban? ☐ **Rossz.** (Igen.) ☐ **Nem** rossz. (Nem.)
- Rab az oroszlán? ☐ **Rab.** (Igen.) ☐ **Nem** rab. (Nem.)
- Van valaki bent? ☐ **Van.** (Igen.) ☐ **Nincs.** (Nem.)
- Bemész az üzletbe? ☐ **Be.** (Igen bemegyek.) ☐ **Nem.** (**Nem** megyek be.)
- Kijöttök az erkélyre? ☐ **Ki.** (Igen kimegyünk.) ☐ **Nem.** (Nem megyünk ki.)
- Leülünk a teraszon? ☐ **Le.** (Igen, leülünk.) ☐ **Nem.** (**Nem** ülünk le.)

Hervorgehobenes Wort

Im Satz kann jedes Wort nach Belieben hervorgehoben werden, indem es vor das Verb gesetzt wird und das Präfix hinter dem Verb steht.

A detektív leül a teraszon. Der Detektiv setzt sich auf der Terrasse.

(Neutraler Satz)

A detektív ül le a teraszon. Der Detektiv ist derjenige, der sich auf
der Terrasse setzt.

A teraszon ül le a detektív. Die Terrasse ist der Platz, wo sich der
Detektiv hinsetzt.

Wird im Fragesatz das Prädikat, also das Verb bzw. das in dieser Rolle erscheinende Adjektiv oder Substantiv hervorgehoben, kann das Prädikat allein die kurze Antwort sein. Wenn das Prädikat ein Verb mit Präfix ist, kann das Präfix auch allein diese Rolle spielen. Die negative Antwort ist dann natürlich das verneinte Prädikat (Verb, Adjektiv oder Substantiv).

GYAKORLATOK

1. Melyik rag hiányzik?

*Which suffix is missing?**Welches Suffix fehlt?**Quel suffixe manque dans les phrases suivantes?*a) **-ban, -ben? -ba, -be?**

Az oroszlán a barlang..... pihen.

A madár berepül a ház..... .

A gyerekek a kert..... énekelnek.

A rendőrök beszállnak az autó..... .

Kimegyünk a kert..... .

Egy szép nagy üzlet..... vásároltok.

A telefonfülke..... valaki áll.

A gyerek az ágy..... marad.

A hal a víz..... él.

Belépek a víz..... .

b) **-n, -on, -en, -ön? -ra, -re?**

A nők a terasz..... ülnek.

Az utca..... felszállunk az autóbusz..... .

Az emberek a járdák..... sétálnak.

Egy öreg nő leül a pad..... a parkban.

Kijöttök az erkély.....?

Felmegyek az emelet..... .

Az autók az utak..... járnak.

A konyha a földszint..... van.

Kimegyek a házból az utca..... .

A nyúl a föld..... ül.

Az autó a tér..... érkezik.

c) **-ról, -ról? -ból, -ből?**

Kimegyünk a ház..... a kertbe.

Lenéztek az erkély..... az utcára.

A férfi kimegy a presszó..... a teraszra.

Felszaladok a földszint..... az emeletre.

Belépnek az utca..... az üzletbe.

Az oroszlán kijön a barlang..... a mezőre.

A madár lerepül a fa..... a földre.

A rendőr a tér..... a parkba indul.

A hal nem jön ki a víz..... .

2. Válassza ki a megfelelő igekötőt! (ki-, be-, le-, fel-)

Choose the correct verbal prefix.
Wählen Sie das richtige Präfix!
Choisissez le préverbe convenable.

A házban vagyok.	nézek az utcára.
A kertben vagyok.	szaladok a házba.
Az utcán vagyok.	megyek a kertbe.
A földszinten vagyok.	megyek az emeletre.
Az emeleten vagyok.	nézek a kertre.
A présszóban vagyok.	ülök a teraszra.
A teraszon vagyok.	ülök a székre.
A parkban vagyok.	ülök a padra.
Nincs szék.	ülök az asztalra.
Az utcán vagyok.	ülök az autóba.
	szállok az autóbuszra.
	lépek a telefonfülkébe.
	lépek a telefonfülkéből.
A széken ülök.	állok a székről.
A széken állok.	lépek a székről.

Tagadja a mondatokat!

Make the sentences negative.
Verneinen Sie die Sätze!
Mettez à la forme négative:

- A riporter kiszáll az autóból.
Az autó felmegy az emeletre.
A nyulak felszaladnak a fára.
A gyerekek kiszaladnak a kertből.
Benézek a házakba.
Lejöttök az utcára?
Leülünk a mezőn.
Bemész az üzletbe?

A riporter nem száll ki az autóból.

4. **Tegyen igekötőt az igéhez, és az így helyes szórenddel szerkesszen új mondatot. (Lehet, hogy a ragot is meg kell változtatni!)**

Add a verbal prefix to the verb and construct new sentences with the correct word order. (In some cases you have to change the suffix of the adverb as well.)

Verbinden Sie das Verb mit dem entsprechenden Präfix, und bilden Sie Sätze mit der richtigen Wortstellung! (Es ist möglich, daß die Adverbialsuffixe auch geändert werden müssen.)

Ajoutez un préverbe au verbe et rétablissez l'ordre des mots correct. (Modifiez le suffixe, si nécessaire.)

A teraszon ülünk.

Kiülünk a teraszra.

Az üzletbe megyek.

A gyerekek az utcán szaladnak.

A fiúk az emeletről a földszintre mennek.

A lányok a kertből a lakásba jönnek.

Az oroszlan a barlangból jön.

A légy a konyhában repül.

A madár a fáról a földre repül.

5. **Feleljen a kérdésekre!**

Answer the questions.

Beantworten Sie die Fragen!

Répondez aux questions.

Hová érkezik X?

X. a presszóba érkezik.

Hová megy ki a presszóból?

Mit csinál X a teraszon?

Honnan jön ki Y?

Hová siet?

Felszáll Y a téren az autóbuszra?

Ki megy be a telefonfülkébe?

Mit csinál Y a telefonfülkében?

X a teraszon marad?

Hová megy X a teraszról?

Mit csinál X az utcán?

Mit csinál egy ember az erkélyen?

Honnan néz le az ember az utcára?

Honnan jön ki Y?

Hová megy Y a térről?

Ki száll ki egy autóból?

Mit csinál Y és Z a parkban?

A parkban maradnak?

Mit csinálnak?

Mit csinál X és Z az erkélyen?

Kik érkeznek oda?

Hová mennek?

6.a) **Gondolja, hogy Ön X. Mondja el egyes szám 1. személyben mindazt, amit csinál!**

Imagine that you are X. Tell everything you are doing in first person singular.

Stellen Sie sich in der Rolle von X vor! Erzählen Sie alles, was er tut, in der 1. Person Singular!

Mettez-vous à la place de X. Racontez tout ce que vous faites (à la 1e personne du singulier).

Bemegyek a presszóba. Nem maradok bent. Kimegyek a teraszra, és

b) **Mondja el egyes szám 2. személyben amit Y csinál!**

Tell what Y. is doing in second person singular.

Erzählen Sie in der 2. Person Singular, was Y tut!

Racontez à la 2e personne du singulier ce que fait Y.

Kijössz a házból, kilépsz az utcára, ...

c) **Mondja el többes szám 2. személyben, amit Y és Z csinál?**

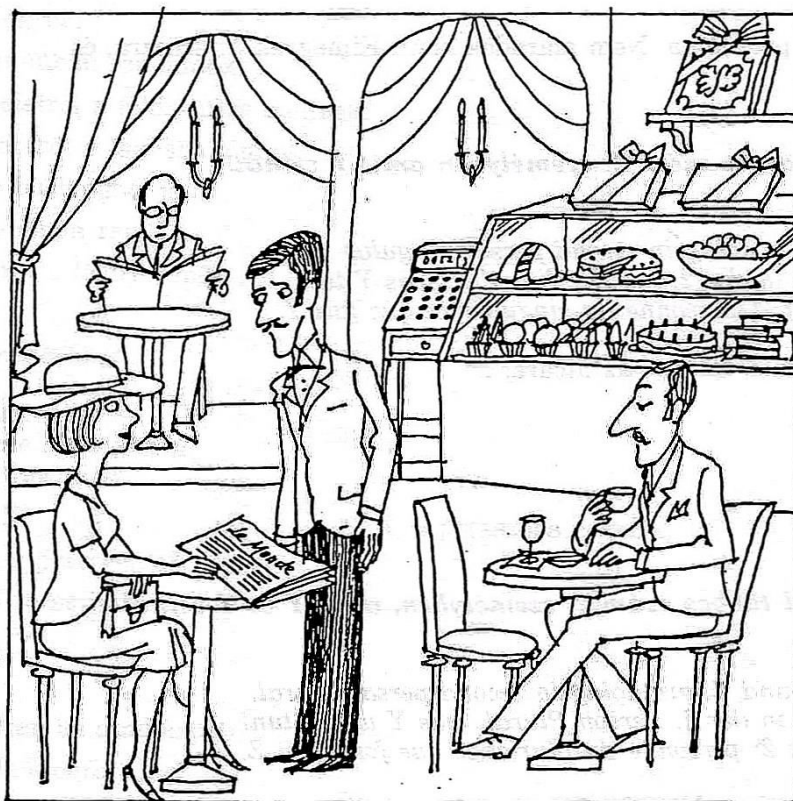
Tell what Y. and Z. are doing in second person plural.

Erzählen Sie in der 2. Person Plural, was Y und z tun!

Racontez à la 2e personne du pluriel ce que font Y et Z.

A parkban ültök és beszélgettek. ...

Eszpresszóban

Pincér: Jó napot kívánok! Mit parancsol?

Yvonne: Kérek egy kávét¹ és egy... nem tudom... valamit¹....

Vendég: A hölgy nem magyar! Talán francia. Egy francia újságot¹ látok az asztalon

Yvonne: Igen, francia vagyok, és kérek egy...

Pincér: Akkor tessék jönni,² meg³mutatom⁴ a süteményeket.⁵

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

negyedik	vierte
pincér	Kellner
mit?	Was? (<i>im</i> <i>Akkusativ</i>)
parancsol	befehlen, <i>hier</i> : wünschen
Mit parancsol?	Was wünschen Sie? Was kann ich für Sie tun?
kér	bitten, verlangen
kérek	ich möchte... (haben), bitte, geben Sie mir
kávét	Kaffee
tud	wissen, können
nem tudom	ich weiß es nicht
valami	etwas
vendég	Gast
hölgy,-ek	Dame
magyar	ungarisch
talán	vielleicht
francia	französisch
újság	Zeitung
lát	sehen
asztal	Tisch
mutat	zeigen
megmutat	zeigen (<i>in</i> <i>perfektivierter</i> <i>Bedeutung</i>)
sütemény	Kuchen, Gebäck

1. **Kérek egy kávét.** Ich möchte einen Kaffee. Bitte, bringen Sie mir einen Kaffee.
(Ww.: Ich bitte um einen Kaffee.)

-t (-at, -ot, -et, -öt)

Akkusativsuffix zu allen Substantiven. Es wird nach der Regel der Vokalharmonie angepaßt.

2. **Tessék jönni!** Kommen Sie, bitte!

-ni, (-ani, -eni) : Infinitivsuffix

jön: er, sie, es kommt; jönni: kommen

Tessék + Infinitiv: höfliche Aufforderung (zu den Personen gesagt, die mit „Sie“ angesprochen werden)

3. **meg-** Verbalpräfix

Die Bedeutung wird dadurch verändert: Die Handlung wird vollendet (in allen Zeitaspekten).

Mutatom a süteményeket. Ich zeige die Kuchen. (Ich bin dabei)

Megmutatom a süteményeket. Ich zeige die Kuchen (alle, die da sind, und dadurch wird es eine vollendete, perfekte Aktion, Handlung sein).

4. **-m (-om, -em, -öm)** Konjugationssuffix für die 1. Person Singular.

*Wenn das Akkusativobjekt bestimmt ist (zB. „a süteményeket“ – mit dem bestimmten Artikel versehen), muß eine spezielle Konjugation verwendet werden, die sogenannte **tárgyas ragozás (objektive oder bestimmte Konjugation)**.*

Steht kein bestimmtes Akkusativobjekt im Satz, wird es aber miteinbegriffen, muß ebenfalls diese Konjugation verwendet werden:

Nem tudom. (ezt) Ich weiß (es) nicht.

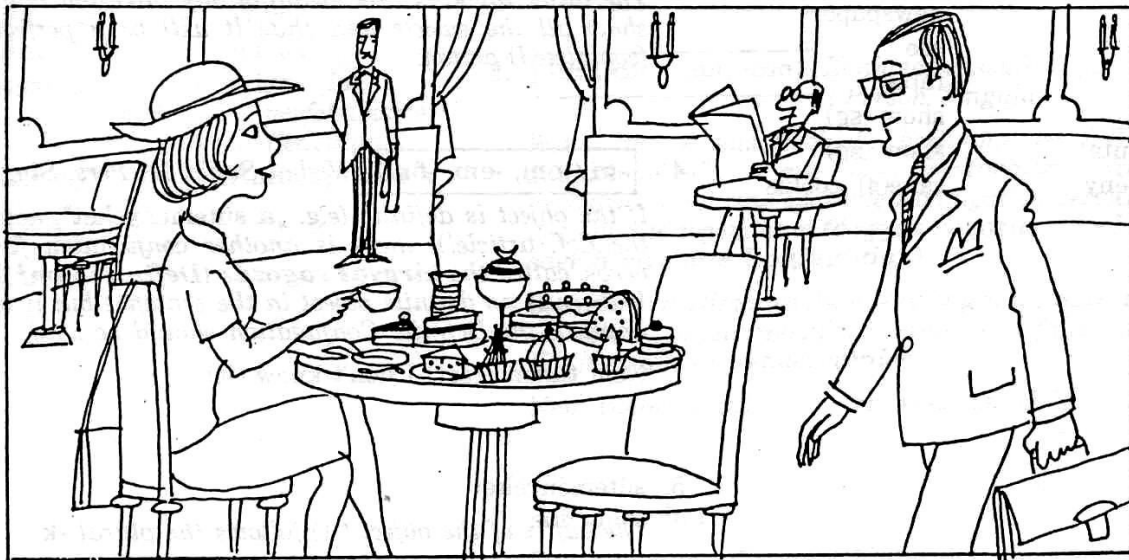
5. **süteményeket**

Das Akusativsuffix steht hinter der Pluralendung.

Yvonne: Mi ez?
 Pincér: Ez krémes.⁶
 Ezt kéri?⁷
 Yvonne: Igen, azt kérem.
 És mik ezek?
 Pincér: Ezek minyonok.
 Hányat parancsol?⁸
 A minyonok kicsik.
 Yvonne: Hármat kérek.
 Azok mik?

Pincér: Torták. Ez csokoládétorta, az puncstorta. Melyiket szereti?⁹ Ez a¹⁰ gyümölcstorta is nagyon finom.
 Yvonne: Ezt a csokoládétortát¹¹ kérem. És azt a puncstortát is. És azt a...
 Pincér: A gyümölcstortát?
 Yvonne: Nem azt kérem. Azt a másikat ott, legyen szíves!
 Pincér: Ezt?
 Yvonne: Igen, azt.
 Pincér: Semmi mást?
 Yvonne: Köszönöm, mást nem kérek.

Ádám: Yvonne! Szia. Vendégeket vársz itt?
 Yvonne: Nem várok senkit.¹² Miért?
 Ádám: Ki eszi meg ezt a rengeteg süteményt?
 Yvonne: Te ezt nem érted.¹³ Én itt nem süteményt eszem, hanem a nyelvet tanulok

ez	dieser
Mi ez?	Was ist das?
krémes	Cremeschnitte
ezt (ez+t)	das, diesen (Akkusativ)
az	jener
ezek	diese (Plural)
azok	jene (Plural)
Mik ezek?	Was ist das? (Plural)
minyon	Törtchen
hány? hányat?	Wieviel?
három, hármat	drei
torta	Torte
csokoládé	Schokolade
csokoládétorta	Schokotorte
puncstorta	Punschtorte
gyümölcs,-ök	Obst, Frucht
Melyik?	Welche?
Melyiket?	
szeret	lieben, mögen, gern haben
finom	fein, lecker, schmackhaft
legyen szíves	bitte, seien Sie so lieb
semmi	nichts
más	anderes (sonst)
szia	hallo (Begrüßung zu Personen mit „du“ angesprochen)
senki	niemand
rengeteg	ungeheuer viel
ért (-eni)	verstehen
hanem	sondern
nyelv	Sprache
tanul	lernen

6. Ez krémes. Das ist (heißt) Cremeschnitte.

Wie schon gesehen, das Verb *van* wird in den nominalen Sätzen nicht gebraucht.
(Az oroszlán lusta. Der Löwe ist faul.)

7. kéri -i Konjugationsendung

3. Pers. Sg. bestimmte Konjugation (zu den hellen Stammvokalen). Sie wird hier gebraucht, weil das bestimmte Akkusativobjekt **ezt** im Satz steht. (Die 3.Pers.Sg. heißt hier die Höflichkeitsform in der Einzahl (Sie).)

8. Hányat parancsol?

Die vollständige Frage lautet:
Hány minyont parancsol?

9. Melyiket szereti?

Die vollständige Frage lautet:
Melyik tortát szereti? (-i s. Nr. 7.)

10. ez, az, ezek, azok Attributiv gebrauchte Demonstrativpronomen, sie stehen vor Substantiven mit bestimmtem Artikel.

ez a torta	diese Torte
az a park	jener Park
ezek a minyonok	diese Törtchen
azok a házak	jene Häuser

11. ezt a csokoládétortát kérem

Die attributiv gebrauchten Demonstrativpronomen haben dieselben Suffixe wie die Substantive.

12. Nem várok senkit

senki und semmi stehen immer mit einem negativen Prädikat.

13. érted -d

Konjugationssuffix 2.Pers.Sg., bestimmte Konjugation. (Das bestimmte Akkusativobjekt ist ezt.)

Soha nem beszélek az üzletekben, mert minden üzlet¹⁴ önkiszolgáló. Beme-
gyek, fogok egy kosarat, leveszem a polcról a tejet, kenyeret, sajtot, vajat
– vagy a cipőt, ruhát – beteszem a kosárba, fizetek és viszem. És ha kér-
deznek valamit, az eladók nem szívesen felelnek.
– Tessék mondani, van Nivea szappan?

– Ott van a polcon, nem látja?¹⁵

Ezt a sok süteményt persze nem eszem meg. Majd hazavisszük.¹⁶

Ádám: Most már értem. Én is akarok valamit inni. Akarsz még beszélni, csillagom?

Yvonne: Szívesen. Mit iszol?

Ádám: Sört.

Yvonne: Legyen szíves!

Pincér: Tessék parancsolni!

Yvonne: A vendég egy pohár sört kér.

Pincér: Milyen sört? Lengyelt, németet, csehet, magyart?

Yvonne: Magyart, magyart!

Pincér: Hozom!

Yvonne: Ádám! Lengyelt, németet, csehet – mit jelent?

soha (nem)	nie, niemals
minden	alles
önkiszolgáló	Selbstbedienung
fog	nehmen, packen
kosár, kosarak	Korb
vesz (venni)	nehmen, holen
levesz	herunternehmen
polc	Regal
tej	Milch
kenyér, kenyerek	Brot
sajt	Käse
vaj	Butter
cipő	Schuh
ruha	Kleid, Bekleidung
tesz (tenni)	tun, legen, stellen, hängen, stecken
betesz	– " – (hinein)
fizet	zahlen, bezahlen
visz (vinni)	mitnehmen, bringen, holen, tragen
ha	wenn
kérdez	fragen
eladó	Verkäufer
szívesen	gern
nem szívesen	ungern
felel	antworten
mond(-ani)	sagen
szappan	Seife
persze	freilich, eben
majd	schon, bald, dann
hazavisz	heimbringen, nach Hause bringen
akar	wollen
iszik (inni)	trinken
csillagom	mein Stern ~ Schatz
sör,-ök	Bier
pohár, poharak	Glas
lengyel	polnisch
német	deutsch
cseh	tschechisch
hoz	bringen, holen (hierher)
jelent(-eni)	bedeuten

14. **minden üzlet**

Nach minden steht das Substantiv im Singular (wie auch nach den Zahlwörtern).

15. **látja -ja** Konjugationssuffix

3.Pers.Sg., bestimmte Konjugation (zu den dunklen Stammvokalen). Hier als Höflichkeitsform gebraucht. Die best. Konj. bezieht sich auf das Akkusativobjekt, das im Gespräch bereits erwähnt wurde (a szappant).

16. **haza-** Verbalpräfix: heim-

ZB.: hazamegy nach Hause gehen
(heim- ")
hazajön heim/nach Hause/kommen
hazavisz " " " bringen

17. **hazavisszük**

*1.Pers.Plural, bestimmte Konj.
Sie bezieht sich auf das schon bekannte Akkusativobjekt: ezt a sok süteményt.*

NYELVTAN

I. A tárgy

-t

1. Főnév

Magánhangzó végűek	Mássalhangzó végűek			
	M é l y e k		M a g a s a k	
A)	ágyat	barlangot	földet	gyümölcsöt
kávét	halat	padot	gyereket	
férfit	házat	parkot	képet	
autót	vajat	polcot	kertet	
levegőt		sajtot	nyelvet	
mezőt		újságot	hölgyet	
nőt		rabot	tejet	
lépcsőt		napot	üzletet	
cipőt			detektívet	
fiút			vendéget	
csokoládét				
B)	R ö v i d ü l é s			
a → á e → é				
fát (←fa)	nyulat (←nyúl)		teret (←tér)	
tortát (←torta)	utat (←út)		vizet (←víz)	
járdát (←járda)	urat (←úr)		legyet (←légy)	
utcát (←utca)	kosarat (←kosár)		kenyeret (←kenyér)	
ruhát (←ruha)	madarat (←madár)			
irodát (←iroda)	poharat (←pohár)			
konyhát (←konyha)				
leckét (←lecke)				
fülkét (←fülke)				

levokal verbunden. Da es substantiven mit -ö, -ő, -ü, st, aber: földet, hölgyet),

der Akk.endung abweicht.

<i>n Auslaut</i>
<i>Helle Stammvokale</i>

fa – fát,
lecke – leckét

ammvokal vor der

-j, -l, -ly, -n, -ny, -r, -s, -sz, -z

- a) asztalt, erkélyt, oroszlánt, szappant minyont, telefont, lányt, süteményt, embert
sört, rendőrt, riportert, lakást, krémest, teraszt
b) házat, vaját, halat, nyulat, madarat, poharat, kosarat, teret, kenyeret, vizet, tejet

2. Számnév, melléknév, névmás

*Magánhangzó
végűek*

Mássalhangzó végűek

Mélyek

Magasak

jót
kicsit
kettőt
kit?
mit?

rosszat
unalmasat
finomat
hármát (←három)
hányat?
sokat
másikat

szépet
érdekeset
öreget
németet
csehet
rengeteget
melyiket?

a → á; e → é

csúnyát (← csúnya)
gyávát (← gyáva)
franciát (← francia)
lustát (← lusta)

Rövidülés

nehezet (←nehéz)

-j, -l, -ly, -n, -ny, -r, -s, -sz, z:

- a) fiatal, magyart, lengyelt, szemtelent, mindent, mást, ezt, azt
b) érdekeset, unalmasat, tizet (10-et), százat (100-at), milyet? (←milyen?)

3. A tárgy többes száma:

(-a) -kat

(-e) -ket

Főnév

fa, fák

→ fákat

cipő, cipők

→ cipőket

ház, házak

→ házakat

fülke, fülkék

→ fülkéket

pad, padok

→ padokat

szék, székek

→ székeket

gyümölcs, gyümölcsök → gyümölcsöke

Melléknév, névmás

jó, jók

→ jókat

kicsi, kicsik

→ kicsiket

rossz, rosszak

→ rosszakat

szép, szépek

→ szépeket

nagy, nagyok

→ nagyokat

ez, ezek

→ ezeket

az, azok

→ azokat

ki, kik?

→ kiket?

mi, mik?

→ miket?

milyen, milyenek

→ milyeneket?

Die Wörter auf -j, -l, -ly, -n, -ny, -r, -s, -sz, -z bekommen meistens nur -t (a), aber nicht immer (b).

2. *Zahlwörter, Adjektive, Pronomen*

Diese können auch als Akkusativobjekt im Satz stehen.

Kettőt kérek. Ich möchte zwei. Szépet kérek. Ich möchte ein schönes. (Einen schönen.)

Ezt kérem. Ich möchte das hier.

Dabei gelten dieselben Regeln wie bei den Substantiven, aber die Endung -ot ist ganz selten (nur: nagyot, hatot = 6-ot), und auch -öt (ötöt = 5-öt).

3. *Akkusativobjekte im Plural*

Die Akkusativendung folgt der Mehrzahlendung. Zwischen ihnen können nur -a- oder -e- als Bindevokal stehen (**-kat, -ket**), auch wenn -o oder -ö dem -k vorangehen.

II. Tárgyas ragozás

	<i>mély</i>	<i>magas</i>	tud	ért	főz
(én)	-om	-em, -öm	tudom	értem	főzöm
(te)	-od	-ed, -öd	tudod	érted	főzöd
(ő)	-ja	-i	tudja	érti	főzi
(mi)	-juk	-jük	tudjuk	értjük	főzzük
(ti)	-játok	-itek	tudjátok	értitek	főzitek
(ők)	-ják	-ik	tudják	értik	főzik

	olvas	hoz	tesz	iszik
(én)	olvasom	hozom	teszem	iszom
(te)	olvasod	hozod	teszed	iszod
(ő)	olvassa	hozza	teszi	issza
(mi)	olvassuk	hozzuk	tesszük	isszuk
(ti)	olvassátok	hozzátok	teszitek	isszátok
(ők)	olvassák	hozzák	teszik	isszák

III. A kétféle ragozás használata

1. *Intranszítív igék:* jön, megy, ül, áll, alszik, repül, szalad stb.

↓
alanyi ragozás

2. *Tranzitív igék:* lát, kér, vesz, eszik, néz, mutat valamit (valakit)

+ *határozatlan tárgy*
↓
alanyi ragozás

II. *Die bestimmte (objektive) Konjugation*

Die Verben auf -s, -sz, -z assimilieren den Anfangslaut -j der Suffixe zu -ss, -ssz und -zz. Das Verb „*iszik*“ bekommt dunkle Suffixe. Die kommen sowieso oft mit einsilbigen, -i-enthaltenden Verben vor (aber nicht mit allen! ZB. „*visz*“: *viszem*, *viszed* usw.). „*Iszik*“ ist auch ein einsilbiges Verb, da die Endung -ik nur in der 3. Pers.Sg. auftritt.

III. *Der Gebrauch der beiden Konjugationen*

1. Wenn ein Verb *intransitiv* ist, d.h. es kann kein Akkusativobjekt haben (zB. *kommen*, *gehen*, *sitzen* usw. – es ist unmöglich, etwas zu *kommen*, zu *gehen* oder zu *sitzen*), wird nur in der bereits bekannten sog. *unbestimmten* oder *subjektiven Konjugation* (*alanyi ragozás*) gebraucht.
2. Die unbestimmte Konjugation wird auch in dem Falle gebraucht, wenn das Verb zwar transitiv ist (*Transitive Verben*), zB. etwas *sehen*, *fragen* usw. – also es ein Akkusativobjekt haben kann, aber dieses *unbestimmt* ist (*határozatlan tárgy*).

Határozatlan tárgy

a) egy autót, egy szép képet, egy szépet, egy másikat b) kenyeret, finom süteményeket, finomat, két ruhát, sok sajtot, hármát, sokat c) kit? mit? kiket? miket? milyen sört? melyet? hány szappant? hányat? d) valakit, valamit, senkit, semmit, mást, mindent	}	látok (látsz, lát, látunk, láttok, látnak)

3. *Tranzitív igék* (lát, kér, vesz stb.) + *határozatlan tárgy* → *tárgyas ragozás*

Határozott tárgy

a) a házat, a kis széket, a kicsit, a másikat, az egyiket, a negyediket b) Ádámot, Yvonne-t, Európát c) ezt, azt, ezeket, azokat, ezt a cipőt, azt a tortát, ezeket a fiúkat, azokat a lányokat d) melyik újságot? melyiket?	}	látom (látod, látja, látjuk, látjátok, látják)

Ein Akkusativobjekt gilt als unbestimmt, wenn

- a) es einen unbestimmten Artikel hat (es kann ein Substantiv; Adjektiv + Substantiv; Adjektiv; Pronomen sein),
- b) es keinen Artikel hat (Substantiv, Adjektiv + Substantiv; Adjektiv; Zahlwort + Substantiv; Zahlwort),
- c) es ein Fragepronomen ist (für Substantive, Adjektive oder Zahlwörter)
- d) es ein Wort ist, das einen unbestimmten Begriff bezeichnet.

3. *Határozott tárgy (bestimmtes Akkusativobjekt)*

Die *bestimmte Konjugation* wird gebraucht, wenn das transitive Verb ein bestimmtes Akkusativobjekt hat. Ein Akk.obj. gilt als bestimmt, wenn

- a) es einen bestimmten Artikel hat (Substantiv; Adjektiv + Substantiv; Adjektiv; Pronomen; Ordinalzahlwort),
- b) es ein Eigenname ist,
- c) es ein Demonstrativpronomen ist (oder Demonstrativpronomen + Substantiv),
- d) es das Fragewort „melyik” bzw. dieses mit einem Substantiv ist.

Diese Liste wird später noch ergänzt.

IV. A tárgy jelzője

1. Szép ruhát (veszek).
Nagy házakat (látunk).
Három tortát (kérek).
2. Ezt a cipőt (kérem).
Azt az újságot (olvassa).
Ezeket a süteményeket (hazavisszük).
Azokat a fiúkat (szeretem).

V. Főnévi igenév -ni (-ani, -eni)

1. beszél beszélni
tanul tanulni
jön jönni
jár járni
olvas olvasni
dolgozik dolgozni
érkezik érkezni } *ikes igék*
2. mond mondani
ért érteni
játsszik játszani
ordít ordítani

3. Rendhagyó főnévi igenevek

megy	menni
tesz	tenni
vesz	venni
visz	vinni
iszik	inni
eszik	enni
alszik	aludni
van	lenni

4. Tessék bejönni!
Tessék leülni!
Tessék mondani, hol van a telefon?

IV. *Das Attribut des Akkusativobjektes*

1. Zahlwörter und Adjektive vor dem Akkusativobjekt bekommen nie das Suffix -t.
2. Das Demonstrativpronomen dagegen stimmt mit dem Substantiv überein, es nimmt sowohl die Mehrzahl- als auch die Akkusativendung auf.

V. *Der Infinitiv*

1. beszél: er, sie, es spricht beszélni: sprechen
tanul: er, sie, es lernt tanulni: lernen
usw.

Das Infinitivsuffix schließt sich direkt dem Verbalstamm an, so fällt die -ik Endung (ik-Verben, 3.Pers.Sg.) aus.

2. Die Verben auf zwei Konsonanten (oder einige auf langen Vokalen+ -t, -d) bekommen die Varianten -ani, -eni. Das wird im Vokabular angegeben.
 3. *Unregelmäßige Infinitive*
 4. Bitte, kommen Sie herein! Bitte, setzen Sie sich! Sagen Sie bitte, wo das Telefon ist!
„Tessék” + Infinitiv: die höfliche Form des Imperativs (nur die „Sie”-Form)
-

VI. Das Verbalpräfix **meg-**

Es macht das Verb einer andauernden Handlung abgeschlossen, perfekt. Es wird in allen Zeitaspekten gebraucht. Im Präsens wird ausgedrückt, daß der Sprecher die Absicht hat die jetzt andauernde Aktion später bis zum Ende durchzuführen, zu vollenden.

Esszük a süteményt	wir essen den Kuchen (jetzt, im Moment)
megesszük a süteményt	wir essen ihn auf (wir wollen kein Stück übrig lassen)
tanulják a leckét	sie lernen die Lektion
megtanulják a leckét	sie lernen solange, bis sie die Lektion ohne Fehler wissen
nézem a filmet	ich sehe den Film (ich bin dabei), aber ich kann später damit aufhören
megnézem a filmet	ich möchte ihn bis zum Ende anschauen
várom Yvonne-t*	ich warte auf Yvonne (im Moment)
megvárom Yvonne-t	ich warte solange, bis sie ankommt

*Zu fremden Namen, bei denen die Schrift und die Aussprache nicht übereinstimmen (hier zB. wird der letzte Buchstabe nicht ausgesprochen), werden die Endungen durch einen Bindestrich zugefügt.

Számok

1	egy	egyet	11	tizenegy
2	kettő (két ház)	kettőt	12	tizenkettő
3	három	hármat	13	tizenhárom
4	négy	négyet	14	tizennégy
5	öt	ötöt		
6	hat	hatot	21	huszonegy
7	hét	hetet	22	huszonkettő
8	nyolc	nyolcat	23	huszonhárom
9	kilenc	kilencet		
10	tíz	tízet	31	harmincegy
20	húsz	huszat	32	harminckettő
30	harminc	-at		
40	negyven	-et	43	negyvenhárom
50	ötven	-et	54	ötvennégy
60	hatvan	-at	65	hatvanöt
70	hetven	-et	76	hetvenhat
80	nyolcvan	-at	87	nyolcvanhét
90	kilencven	-et	98	kilencvennyolc
00	száz	-at	101	százegy
			110	száztíz
			139	százharminckilenc
200	kétszáz			
300	háromszáz			
.....				
1000	ezer	ezret		
2000	kétezer			
.....				
10000	tízezer			
100000	százezer			
000000	millió			

Remember to keep nouns in the singular after numbers!

Nicht vergessen: Nach Zahlwörtern immer Einzahl!

N'oubliez pas que le nom précédé d'un adjectif numéral reste toujours au singulier: kétezer ember, három szék, tizenhat vendég, etc. (Le verbe s'y accorde aussi.)

MONDATOK

1. Mutató névmás mint alany

The demonstrative pronoun as a subject
Demonstrativpronomen als Subjekt
Pronom démonstratif comme sujet

Ez* torta.
 Az* krémes.
 Ez kenyér.

This/that is (a) ...
 Das ist (ein/-e) ...
 C'est (un, une) ...

Ez egy ház
 Az egy fa.
 Az egy szappan.

This/that is a ...
 Das ist ein/-e ...
 C'est un/une ...

Ezek* cipők. Azok* ruhák.
 Ezek utcák. Azok utak.
 Ezek halak. Azok madarak.

These/those are ...
 Das sind ...
 Ce sont des ...

Ez a nyúl.
 Az az oroszlán.
 Ez a riporter.

This/that is the ...
 Das ist der/die/das ...
 C'est le/la ...

Ezek a legyek.
 Azok a madarak.
 Azok a pincérek.

These/those are the ...
 Das sind die ...
 Ce sont les ...

Tagadás

Negative

Negation

Négation

Ez nem mező.
 Az nem cipő.

This/that isn't a ...
 Das ist kein ...
 Ce n'est pas un/une...

Ezek nem polcok.
 Azok nem poharak.

These/those aren't ...
 Das sind keine ...
 Ce ne sont pas des ...

Ez nem a nyúl.
 Az nem a rendőr.

This/that isn't the ...
 Das ist nicht der/die/das ...
 Ce n'est pas le/la ...

Ezek nem a legyek.
 Azok nem a pincérek.

These/those aren't the ...
 Das sind nicht die ...
 Ce ne sont pas les ...

2. Mutató névmás mint jelző

The demonstrative pronoun as an Attribute
Demonstrativpronomen als Attribut
Adjectif démonstratif (déterminant)

Ez az autó indul.

This car ...
 Dieses Auto ...
 Cet auto-ci ...

Ezek a vendégek beszélgetnek.

These guests ...
 Diese Gäste ...
 Ces invités-ci

Az a fiú áll.

That boy ...
 Jener Junge ...
 Ce garçon-là ...

Azok az emberek sétálnak.

Those people ...
 Jene Leute ...
 Ces gens-là ...

*ez: this
 das hier
 ceci

*az: that
 das dort
 cela

*ezek: these
 die hier
 ceux-ci

*azok: those
 die dort
 ceux-là

Ez a rendőr alszik.

Az az eladó beszél.

Ez a madár nem repül.

Az az ember nem iszik.

Ezek az urak ülnek.

Azok a hölgyek olvasnak.

Ezek az oroszlanok nem ordítanak.

Azok a rabok nem esznek.

3. Mutató névmás + -t (tárgyrag)

Demonstrative Pronoun + -t (suffix of the object)

Demonstrativpronomen +- -t (Akkusativsuffix)

Pronom /adjectif démonstratif +- -t (suffixe du compl. d'objet direct)

Yvonne ezt szereti.

Azt kérem.

A riporter ezeket olvassa.

A rab azokat nézi.

A gyerekek ezt a csokoládét szeretik.

Azt a képet nézem.

A pincér ezeket a tortákat mutatja.

Az eladó azokat a ruhákat hozza.

Ádám nem ezt látja.

Nem azt akarjuk.

A fiú nem ezeket kéri.

Az emberek nem azokat vásárolják.

Ádám nem ezt az újságot kéri.

A rendőr nem azt a férfit nézi.

Nem ezeket a lányokat szeretjük.

Nem azokat a rabokat hozzák.

Ezekben a mondatokban a mutató névmáson (ezt, azt) vagy a jelzői mutató névmás + főnév szerkezeten (azt a képet) van a nyomaték. Az ige tehát ezeket követi.

In these sentences, the stress is on the demonstrative pronoun (ezt, azt) or on the construction of attributive demonstrative pronoun + noun (azt a képet). Consequently they are followed by the verb.

In diesen Sätzen werden das Demonstrativpronomen (ezt, azt) oder das attributiv gebrauchte Demonstrativpronomen + Subjekt hervorgehoben, sie stehen also vor dem Verb.

Dans ces phrases le pronom démonstratif (ezt, azt) ou la structure composée de l'adjectif démonstratif + nom (azt a képet, ezeket a lányokat) est mis en relief. On les met donc devant le verbe.

4. Határozatlan tárgy

Indefinite Object

Unbestimmtes Akkusativobjekt

Objet indéfini

(=complément d'objet direct indéfini)

Egy képet nézek.

Valamit nézel.

Házakat néz.

Valakit nézünk.

Mit néztek?

Szép cipőket néznek.

Határozott tárgy

Definite Object

Bestimmtes Akkusativobjekt

Objet défini

(=complément d'objet direct défini)

A képet nézem.

Ezt nézed.

Azokat a házakat nézi.

Yvonne-t nézzük.

Melyiket nézitek?

A szép cipőket nézik.

Mást kérek.
Két tortát kérsz?
Hány minyont kér?
Valamit kérünk.
Semmit nem kértek?
Egy süteményt kérnek.

Érdekes újságokat hozok.
Milyen sört hozol?
Milyet hoz?
Mindent a házba hozunk.
Hányat hoztok?
Kit szeretnek?

A másikat kérem.
Azt a két tortát kéred?
Melyik minyont kéri?
Ezeket kérjük.
Nem kértek ezt?
Az egyik süteményt kérik.

Az érdekes újságokat hozom.
A lengyel sört hozod?
Melyiket hozza?
Ezeket a házba hozzuk.
Ezt a kettőt hozzátok?
Ádámot szeretik?

5. A tárgy helye a mondatban

The Place of the Object in the Sentence
Die Stelle des Akkusativobjektes im Satz
La place du complément d'objet dans la phrase

a) Kérek egy kenyeret.

Yvonne eszi a sajtot.

A pincér hozza a sört.

A riporter tanulja a nyelvet.

Az oroszlan nem mond semmit.

A pincér nem hozza a poharat.

Yvonne nem szereti a puncsot.

A vendég nem kér kenyeret.

A gyerekek nem tanulnak nyelvet.

Kenyeret kérek.

Yvonne sajtot eszik.

A pincér sört hoz.

A riporter nyelvet tanul.

Ha az igének nincs igekötője, a névelős tárgy rendszerint utána áll, a névelőtlen előtte. A negatív ige megelőzi a tárgyat.

If the verb has no prefix, it is followed by the object with an article, but preceded by the object without one. Negative verbs precede the object.

Wenn das Verb kein Präfix hat, steht das Akkusativobjekt mit Artikel meistens hinter ihm, das ohne Artikel vor ihm. Das verneinte Verb geht dem Akkusativobjekt voraus.

Si le verbe n'a pas de préverbe, le complément d'objet avec article le suit en général, sans article, il le précède. Le verbe négatif précède le complément d'objet (avec ou sans article).

Kérek **egy** kenyeret. Donnez-moi (litt.: je demande) **un** pain.

Kenyeret kérek. Donnez-moi (litt.: je demande) **du** pain.

Le nom précédé d'un article partitif (du, de la, de l') correspond en hongrois à un nom sans article.

- b) Yvonne két férfit néz.

Yvonne két szép férfit néz.

Yvonne azt a két szép férfit nézi.

Yvonne megnézi azt a két szép férfit.

Ádám öt tortát eszik.

Ádám öt finom tortát eszik.

Ádám ezt az öt finom tortát eszi.

Ádám megeszi ezt az öt finom tortát.

Az eladó három ruhát mutat.

Az eladó három érdekes ruhát mutat.

Az eladó azt a három érdekes ruhát mutatja.

Az eladó megmutatja azt a három érdekes ruhát.

A jelzők sorrendje: 1. kijelölő 2. szám 3. minőség

The Order of Attributes: 1. determiner 2. number 3. quality

Die Reihenfolge der Attribute: 1. Bestimmung 2. Zahl 3. Qualität

Ordre de succession des déterminants et épithètes: 1. démonstratif, 2. numéral, 3. adjectif qualificatif

- c) A pincér az asztalra teszi a süteményeket.

A pincér leteszi az asztalra a süteményeket.

Yvonne a parkba viszi a gyereket.

Yvonne kiviszi a gyereket a parkba.

Ádám az emeletre hozza az újságot.

Ádám felhossa az emeletre az újságot.

Az igekötős ige közvetlenül követheti az alanyt.

A verb with a verbal prefix can directly follow the subject.

Das Verb mit Präfix kann unmittelbar hinter dem Subjekt stehen.

les verbes avec préverbe peuvent suivre directement le sujet, donc ils précèdent le complément d'objet (et les autres compléments).

d) **Kérdés-felelet (lásd a 2. és 3. lecke szórendi szabályait)***Questions–Answers (See rules of word order in lessons 2 and 3.)**Frage und Antwort (S. die Regeln der Wortstellung in den Lektionen 2. und 3.)**Questions et réponses (voir les règles de l'ordre des mots, leçons 2 et 3)*

Mit eszik Yvonne?

Yvonne tortát eszik.

Mit néznek a gyerekek?

A gyerekek az oroszlánt nézik.

Mit iszol?

Kávét iszom.

Kit látsz?

Egy lányt látok.

Kit vártok?

A pincért várjuk.

Kiket néznek a rabok?

A rabok az embereket nézik.

Miket látunk?

Madarakat látunk.

Milyen újságot olvasol?

Egy érdekes újságot olvasok.

Milyen nőket látsz?

Öreg nőket látok.

Milyen üzletet néznek az emberek?

Az emberek egy nagy üzletet néznek.

Milyet akarsz?

Szépet akarok.

Milyen asztalt viszel ki a kertbe?

Egy kis asztalt viszek ki a kertbe.

Hány ember van a parkban?

Tizenkét ember van a parkban.

Hány embert látunk a parkban?

Tizenkét embert látunk a parkban.

Hányat látsz?

Tizenkettőt látok.

Hány szappant vesz a rendőr?

A rendőr négy szappant vesz.

Hányat vesz a riporter?

A riporter ötöt vesz.

Hány poharat hoztok be?

Tizenhat poharat hozunk be.

Melyik lány eszik?

Ez a lány eszik.

Melyik lányt szereted?

Ezt a lányt szeretem.

Melyik férfi jön ide?

Az a férfi jön ide.

Melyik férfit szereti Yvonne?

Yvonne azt a férfit szereti.

Melyik nyelvet tanuljátok?

A magyar nyelvet tanuljuk.

Melyik nyulat eszi meg az oroszlán?

Az oroszlán a gyáva nyulat eszi meg.

Melyik süteményt akarod?

Ezt a süteményt akarom.

Melyiket eszed meg?

Ezt eszem meg.

Melyiket kéri a vendégek?

A vendégek azt kéri.

6. **Nem ..., hanem ...**

Yvonne nem süteményt eszik az eszpresszóban, hanem a nyelvet tanulja.

Ő nem magyar, hanem francia.

A riporter nem énekel, hanem beszél.

A gyerekek nem mennek ki, hanem bent maradnak és játszanak.

Nem ezt kérem, hanem azt.

Nem a rendőrt nézzük, hanem a rabot.

A pincér nem két tortát hoz, hanem háromat.

Az emberek nem a rossz tortát szeretik, hanem a jót.

A vendégek nem az utcán ülnek, hanem az eszpresszóban.

GYAKORLATOK

1. Egészítse ki a tárgyat a megfelelő raggal: -t vagy -ot, -at, -et, -öt!

Complete the objects with the proper suffix: -t or -ot, -at, -et, -öt.

Ergänzen Sie das Akk. objekt mit dem entsprechenden Suffix: -t oder -ot, -at, -et, -öt!

Complétez les compléments d'objet par le suffixe -t ou -ot, -at, -et, -öt.

Yvonne a magyar nyelv..... tanulja, de francia újság..... olvas.

A rabok az utca..... nézik, és az emberek..... az utcán. Az ablakból a park..... is látják.

Nem két sütemény..... kérek, hanem három..... . A rendőr öt..... eszik meg.

A nyúl nem szereti az oroszlán....., és az oroszlán nem szereti a nyúl..... . Az ember szereti és megeszi a nyul..... .

Te minden..... tudsz? Én nem tudok semmi..... .

Ez az úr egy hölgy..... vár az eszpresszóban.

Kenyér....., tej....., vaj..... és gyümölcs..... teszek az asztalra.

2. Ragozza az igéket!

Conjugate the verbs.

Konjugieren Sie die Verben!

Conjuguez les verbes suivants:

(én) Mutat..... valamit.	Megmutat..... a képeket.
(te) Mutat..... "	Megmutat..... "
(ő) Mutat..... "	Megmutat..... "
(mi) Mutat..... "	Megmutat..... "
(ti) Mutat..... "	Megmutat..... "
(ők) Mutat..... "	Megmutat..... "
(én) Szeret..... egy nőt.	Szeret..... Yvonne-t.
(te) Szeret..... "	Szeret..... "
(ő) Szeret..... "	Szeret..... "
(mi) Szeret..... "	Szeret..... "
(ti) Szeret..... "	Szeret..... "
(ők) Szeret..... "	Szeret..... "

(én)	Újságot	olvas.....	Ezt olvas.....
(te)	"	olvas.....	" olvas.....
(ő)	"	olvas.....	" olvas.....
(mi)	"	olvas.....	" olvas.....
(ti)	"	olvas.....	" olvas.....
(ők)	"	olvas.....	" olvas.....
(én)	Kenyeret	esz.....	Megesz..... a kenyeret. (esz/-ik)!
(te)	"	esz.....	Megesz..... "
(ő)	"	esz.....	Megesz..... "
(mi)	"	esz.....	Megesz..... "
(ti)	"	esz.....	Megesz..... "
(ők)	"	esz.....	Megesz..... "

3. **Tegyen tárgyat a mondatokba! Az igerag megmutatja, hogy határozott vagy határozatlan tárgy hiányzik.**

Add objects to the sentences. The suffix of the verb indicates if a definite or indefinite object is missing.

Ergänzen Sie die Sätze mit Akkusativobjekten! Das jeweilige Konjugationsuffix zeigt, ob ein bestimmtes oder ein unbestimmtes Objekt fehlt.

Mettez des compléments d'objet directs dans les phrases. La désinence verbale vous montre si l'objet est défini ou indéfini.

Pl.: A téren várjuk A téren várjuk az autóbust.

A rabok nem látnak az utcán.

A férfiak szeretik, és a nők

Nem fogjuk meg Megfogunk

Két kérek, és négy

A gyerekek hoznak ki a házból. Kihozzák is.

A vendégek esznek, és isznak. Mi nem szeretjük

..... tanulunk. Ti melyik tanulókatok?

Milyen mutat az eladó? Hány vásárolnak a lányok?

Ki issza meg ?

Írja be a hiányzó igeragokat!

Put in the missing verbal suffixes.

Tragen Sie die fehlenden Verbalsuffixe ein!

Écrivez les désinences verbales.

(én) Nem ért..... ezt a leckét. Mond..... valamit.

(mi) Az üzletben cipőt vásárol..... . Ezt a cipőt kér..... .

(ti) Lát..... azt a nyulát? Szeret..... a nyulát?

Ádám Yvonne-t vár..... az eszpresszóban.

Az emberek a parkban beszélget....., és néz..... a gyerekeket.

Ki olvas..... ezt a francia újságot?

(te) Hány tortát kér.....? A krémet is akar.....? Akar..... inni is valamit?

(mi) Betsz..... a kosarat az autóba, és indul..... .

A vendégek megesz(ik)..... minden süteményt, és megisz(ik)..... a kávé.

Tegyen mutató névmást a tárgy elé! Az igeragokat is meg kell változtatni emiatt!

Put demonstrative pronouns before the objects. Verbal suffixes should also be changed.

Setzen Sie Demonstrativpronomen vor das Akkusativobjekt! Die Konjugation muß auch geändert werden.

Faites précéder les compléments d'objet d'un adjectif démonstratif. En conséquence, il faut changer de conjugaison aussi.

Pl.: Minyonokat kérek. Ezeket a minyonokat kérem.

Újságot olvasunk.

Vendégeket vártok?

A gyerekek megtanulnak egy leckét.

Szép házakat nézünk az utcán.

Látsz ott egy öreg férfit?

Yvonne levesz egy kenyeret a polcról.

6. **Kérdezzen a jelzőre!** (Milyen? vagy Melyik?)

Ask questions about the attributes.

Fragen Sie nach dem Attribut!

Posez des questions sur l'épithète ou le déterminant des noms.

Pl.: Egy francia autó áll az utcán.

Milyen autó áll az utcán?

Nem szeretem ezt a fiút.

Melyik fiút nem szereted?

A fiúk megfognak egy kis madarat.

Az az öreg ember a padon alszik.

A fiatal pincér jön ide.

A riporter szép képeket mutat.

Ádám cseh sört iszik.

A lányok nem akarják hazavinni ezt a nehéz kosarat.

A másik autóbuszra szállunk fel.

7. **Feleljen a kérdésekre!**

Answer the questions.

Beantworten Sie die Fragen!

Répondez aux questions.

Mi ez?

Hol van a pincér?

Hová megy az a nő?

Honnan jön ez a riporter?

Látod ezt a német autót?

Hány tortát eszel meg?

Milyen nőket látnak a rabok a parkban?

Melyik madarat nézed?

Ki alszik a nagy ágyban?

Kit várnak a vendégek?

Mit vásárolsz az üzletben?

Mik ezek?

Miket akartok vásárolni?

Te is jössz a parkba?

Hová viszed azt a kosarat?

Honnan hozzátok a gyerekeket?

Kik állnak az erkélyen?

Melyik nyelvet tanuljátok?

Milyen újságokat olvastok?

8. **Fejezze be a mondatokat!**

Complete the sentences.

Beenden Sie die Sätze!

Continuez les phrases.

Nem Ádám áll itt, hanem

Nem szappant veszek, hanem

Nem az üzletbe megyünk, hanem

A vendégek nem esznek, hanem

Yvonne nem lengyel, hanem

Yvonne nem lengyel újságot olvas, hanem

Nem három kávéért kérünk, hanem

A pincér nem kérdez, hanem

A konyha nem az emeleten van, hanem

9. a) **Írja át a szöveget egyes szám 1. személybe! (Gondolja, hogy ön Yvonne.)**

Rewrite the sentences in 1st person singular. (Imagine that you are Yvonne.)

Setzen Sie den Text in die 1. Person Singular um! (Stellen Sie sich vor, daß Sie Yvonne sind!)

Écrivez le texte suivant à la première personne du singulier. (Mettez-vous à la place d'Yvonne.)

Yvonne bemegy egy eszpresszóba. Leül egy székre. Egy francia újságot olvas. Jön a pincér. Yvonne egy kávéért kér. Süteményt is akar enni. A pincér megmutatja a süteményeket. Yvonne nagyon sok süteményt kér. Yvonne a magyar nyelvet tanulja. Most az eszpresszóban a magyar süteményeket tanulja. A krémest és a csokoládétortát megeszi, a minyonokat és a gyümölcstortát hazaviszi.

b) **Az átalakított szöveg minden mondatára tegyen fel egy kérdést egyes szám 2. személyben. (Yvonne-nak)**

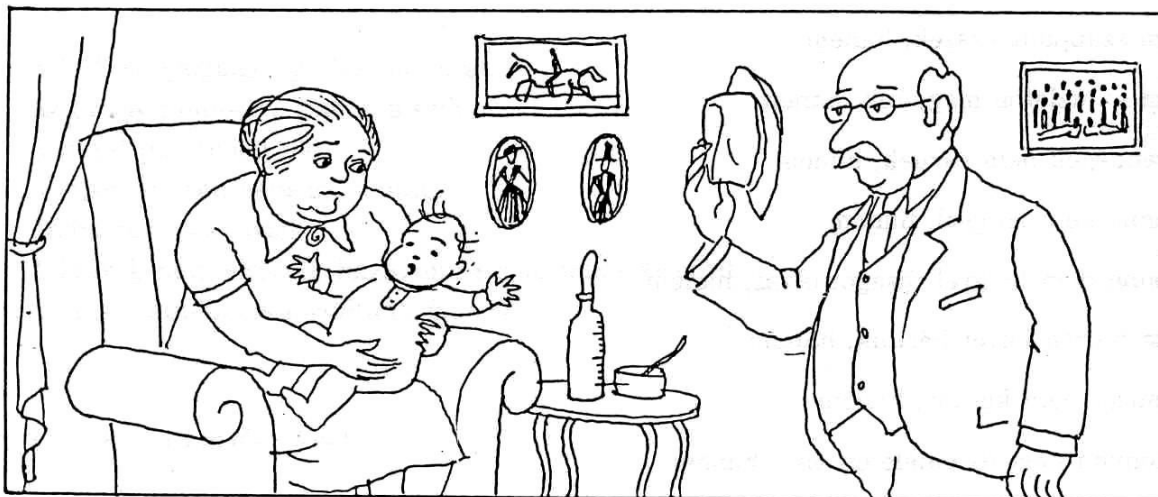
Make questions about each sentence of the new text in 2nd person singular.

Stellen Sie je eine Frage zu den neuen Sätzen, in der 2. Person Singular (an Yvonne)!

Posez une question (à Yvonne) sur chaque phrase du texte ainsi transformé (à la deuxième personne du singulier).

Pl.: Hová mész? Hová ülsz le? stb.

A nagyszülők

Nagypapa: Miért ordít ez a gyerek?

Nagymama: Béla! Éppen téged várlak.¹ A gyerek biztosan beteg.

Nem akar sem enni, sem² aludni, csak sír. Megvizsgálod?

Nagypapa: A gyerek teljesen egészséges. Nincs itthon a mama. Csak ez a baj.

Yvonne mellett³ mindig vidám, soha nem sír. Most őt keresi,⁴ őt vár.

Nagymama: Engem is nagyon szeret. Nagyon szereti a nagymamát!

Nagypapa: Engem talán nem szeret? Ha engem meglát, mindig nevet.

Nagymama: Mert nevetséges vagy. Most például lát téged, és sír.

Nagypapa: Majd mindjárt nevet! Ki van itt? Itt a nagypapa!

No, kit szeretsz? A nagypapát szereted vagy a nagymamát?

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

ötödik	fünfte
nagyszülő	Großeltern
nagypapa	Großvater
nagymama	Großmutter
éppen	gerade
téged	dich
beteg	krank
sem ... sem	weder ... noch
sír	weinen (sírok, sírsz, sír, sírunk, sírtok, sírnak)
(meg)vizsgál	untersuchen
teljesen	völlig, vollkommen
egészséges	gesund
ittthon	zu Hause (vgl.: itt=hier)
otthon	zu Hause (vgl.: ott=dort)
mama	Mutter, Mutti
baj,-t, -ok *	Ärger, Malheur, Übel, Problem
mellett	neben, an, bei
mindig	immer
vidám	froh, heiter, lustig
öt	ihn (sie, es im Akk.)
keres	suchen
engem	mich
meqlát (meg+lát)	erblicken, bemerken
nevet	lachen
nevetséges	lächerlich
példa	Beispiel
például	zum Beispiel
mindjárt	gleich, sofort

1. **-lak, -lek**

Es ist ein spezielles Konjugationssuffix, das auch ohne weitere Ergänzungen ausdrücken kann, daß das Subjekt ich und das Akkusativobjekt dich ist.

Várlak. Ich erwarte dich/ Ich warte auf dich.

Nézlek. Ich schaue dich an.

Szeretlek. Ich liebe dich.

Téged várlak. Du bist es, auf den ich warte.

2. **sem** enni, **sem** aludni: weder essen, noch schlafen

sem (allein): auch nicht

zB.: Ádám nem eszik. Én sem eszem.

Adam ißt nicht. Ich esse auch nicht.

Das ist eine Verbindung von is + nem

3. **Yvonne mellett**: neben Yvonne

Das Wort neben ist eine sogenannte Postposition (névutó). Die Adverbialbestimmungen werden im Ungarischen entweder durch Suffixe oder durch Postpositionen (statt Präpositionen) ausgedrückt. Beide stehen hinter dem Substantiv, aber die Postpositionen werden getrennt geschrieben.

4. **Öt keresi, öt várja**: Er wartet auf sie, er sucht sie.

Wenn das Akk.objekt das Personalpronomen der 3. Person ist: öt (= a mamát), wird das Verb bestimmt konjugiert. Wenn es aber das der 1. oder der 2. Person ist (engem, téged), muß die unbestimmte Konjugation gebraucht werden.

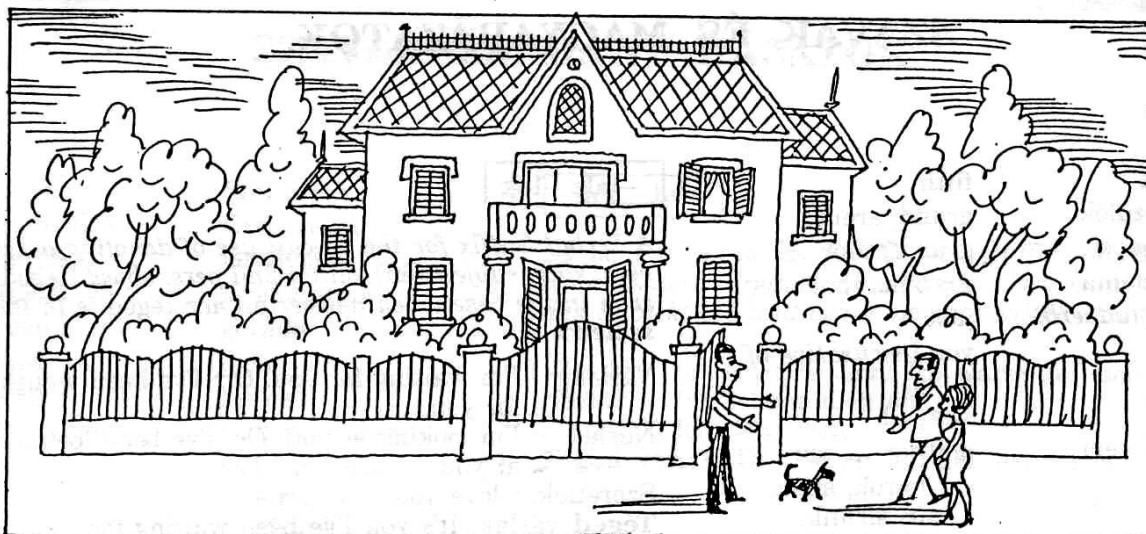
A gyerek engem szeret / vár.

A gyerek téged szeret / vár.

A gyerek **öt** szereti / várja.

Mit diesen Akk.objekten in der Mehrzahl gilt dieselbe Regel.

* Von dieser Lektion an werden die Akkusativendungen der Substantive auf einen Konsonant angegeben. Wenn die Mehrzahlendung davon abweicht, wird sie auch angegeben.

Péter: Szervusztok! Már nagyon várunk titeket. A gyerek egész délután sír. A nagymama és a nagypapa mindent megpróbál, de hiába. Nem tudják⁵ megvigasztalni. Szörnyű zajt csinálnak. Nem tudok dolgozni, Kati sem tud tanulni.

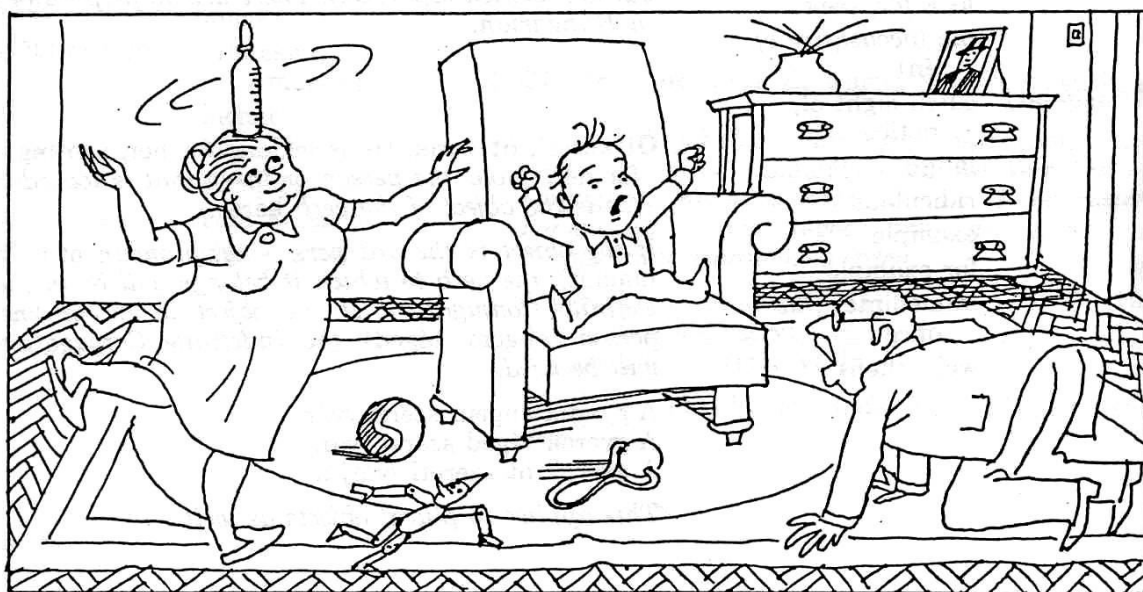
Yvonne: Jaj, talán beteg?

Péter: Apa szerint nem beteg. Csak téged keres.

Ádám: Hol vannak?

Péter: Itt vannak a kertben, a ház mögött.

Yvonne: Szaladok.

A nagymama és a nagypapa mindent megpróbál, de hiába.

szervusztok	hallo, grüßt euch (<i>Plural von szervusz</i>)	5. Nem tudják megvigasztalni. Sie können ihn nicht trösten. Man kann ihn nicht trösten.
titeket	euch (<i>Akkusativ von ti</i>)	Das Verb tud hat zwei Bedeutungen: a/ wissen (<i>diese ist für Sie schon bekannt</i>) b/ können
egész	ganz	
délután, -t, -ok	Nachmittag	
egész délután	den ganzen Nachmittag	<i>Es ist nicht nötig, das Wort őt (ihn) zu verwenden, weil die bestimmte Konjugation auf ein Akk.objekt 3. Pers. hinweist. (Wäre engem oder téged im Satz, so müsste die unbestimmte Konjugation gebraucht werden.)</i>
(meg)próbál vmit*	versuchen	
hiába	vergebens	
(meg)vigasztal vkit**	trösten	
szörnyű	schrecklich, furchtbar	
zaj	Lärm	
apa	Vater	
szerint (<i>Post- position</i>)	nach (seiner Meinung)	
mögött (<i>Postp.</i>)	hinter	

A ház

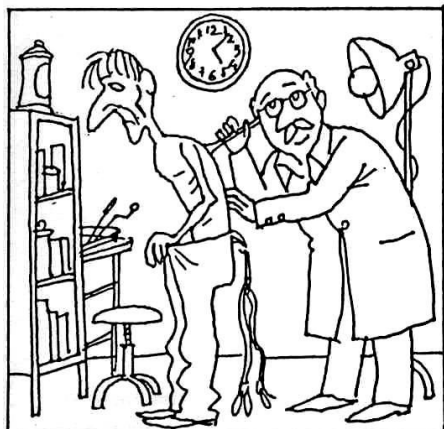

A család együtt lakik, egy régi, de elég nagy és kényelmes házban. A ház körül kert van. A kertben öreg fák állnak, és sok virág van. Az egyik fa alatt egy asztal és székek vannak. Ha jó idő van⁶, a család a kertben eszik.

Most a nagymama ül ott, és ír. A nagymama költő. Most is egy verset ír. A nagymama persze nemcsak verseket ír, hanem főz, mos és takarít is, mint más nagymama

A nagypapa is otthon van. Ő orvos, de már nem dolgozik a kórházban, mert öreg. De otthon még fogadja a betegeket a rendelőben. A rendelő is a házban van, a földszinten.

A nagypapa és a nagymama a földszinten lakik. A földszinten van a nappali és a konyha is. Ádám, Yvonne és a kisgyerek az emeleten lakik. Ádám ügyvéd.

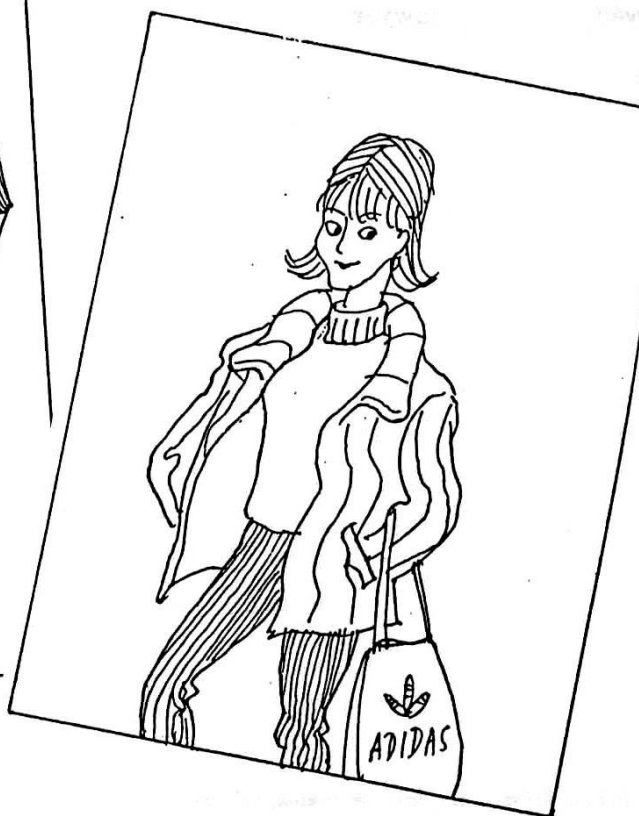
család	Familie
lakik* vhol**	wohnen
régi	alt (<i>nicht für Lebewesen</i>)
elég	genug, ziemlich
kényelmes	bequem
körül (<i>Postp.</i>)	um(herum)
virág,-ot	Blume
alatt (<i>Postp.</i>)	unter (<i>Zeit: während</i>)
idő	Zeit
ír	schreiben (írok, írsz, ír, írunk, írtok, írnak; írom usw.)
költő	Dichter
vers,-et	Gedicht
nemcsak (nem+csak)	nicht nur
mos	waschen
takarít	aufräumen, putzen
orvos,-t,-ok	Arzt
kórház,-at	Krankenhaus
fogad vkit	empfangen
rendelő	Sprechzimmer, Praxis
nappali	Wohnzimmer
ügyvéd,-et	Rechtsanwalt

6. **Jó idő van.** Das Wetter ist schön.
(*Ww.*: Es gibt schönes Wetter.)

Yvonne tanár, de még nem dolgozik. Nem régen él Magyarországon, csak most tanul a nyelvet.

Péter és Kati is a házban lakik, az emeleten. Péter egyetemi hallgató, Kati még iskolába jár. Most nincsenek otthon. Ádám, Péter és Kati testvérek.⁷

tanár,-t,-ok	Lehrer
régen	lange, seit langem
nem régen	nicht lange, seit kurzem
Magyarország	Ungarn
ország,-ot	Land
egyetemi	Student,
hallgató	Universitäts- hörer
iskola	Schule
iskolába jár	zur Schule gehen, die Schule besuchen
testvér,-t,-ek	Schwester, Bruder
Peter,-t	Peter
Kati (<i>Koseform</i> von Katalin)	Kati, Kätchen

7. Ádám, Péter és Kati **testvérek**.
Adam, Peter und Kati sind Geschwister.

NYELVTAN

1. A személyes névmás tárgyesete

engem	A gyerek szeret	engem.	Vár	engem.
téged	A gyerek szeret	téged.	Vár	téged.
őt	A gyerek szereti	őt.	Várja	őt.
minket	A gyerek szeret	minket.	Vár	minket.
titeket	A gyerek szeret	titeket.	Vár	titeket.
őket	A gyerek szereti	őket.	Várja	őket.

Határozatlan tárgy:

engem	}	+ <i>alanyi ragozás</i>
téged		
minket		
titeket		

Határozott tárgy:

őt	}	+ <i>tárgyas ragozás</i>
őket		

2. **-lak, -lek**

(én) Várlak. (téged)	(én) Várlak titeket.
Szeretlek.	Szeretlek titeket.
Látlak.	Látlak titeket.
Nézlek.	Nézlek titeket.

3. *Névutók*

az iskola mellett
 Yvonne mellett
 egy fa alatt
 a ház mögött
 az asztal körül
 a nagypapa szerint

1. *Der Akkusativ der Personalpronomen*

engem: mich, téged: dich, őt: ihn/sie/es, minket: uns, titeket: euch, őket: sie (Plur.)

Die Pronomen "engem, téged, minket, titeket" gelten als *unbestimmte Akkusativobjekte*, so bekommt das Verb neben ihnen die Endungen der *unbestimmten Konjugation*.

Die Pronomen "őt, őket" gelten als *bestimmte Akk.objekte*, so wird neben ihnen die *bestimmte Konjugation* gebraucht.

2. (Siehe *Erklärung 1* = 1. Magyarázat) Die Endung -lak,-lek kann auch auf das Akk.obj. im Plural "titeket" hinweisen, aber dann muß es im Satz stehen, sonst wird "téged" gemeint.

Várlak. Ich warte auf dich. (Sg.)

Várlak titeket. Ich warte auf euch. (Plural)

3. *Die Postpositionen* (Siehe *Erklärung 3* = 3. Magyarázat) Sie stehen immer hinter dem substantiv.

neben der Schule

neben/bei Yvonne

unter einem Baum

hinter dem Haus

um den Tisch

nach der Meinung des Großvaters

MONDATOK

1. engem, téged, őt, minket, titeket, őket

- (én) **Értlek. (téged)**
Nem szeretem **őt**.
(Nem szeretem a riportert.)
Hazaviszlek titeket.
Megvárom őket a téren.
(Megvárom a gyerekeket a téren)
- (te) **Szeretsz engem?**
Megvizsgálod őt?
(Megvizsgálod a gyereket?)
Fogadsz minket délután?
Megmutatod őket?
(Megmutatod azt a két férfit?)
- (ő) **Az erkélyről néz engem.**
Egy rendőr keres téged.
A nagypapa kiviszi őt a kertbe.
(A nagypapa kiviszi a gyereket a kertbe.)
Az ügyvéd nem fogad minket.
Vár titeket.
Az orvos megvizsgálja őket.
(Az orvos megvizsgálja a betegeket.)
- (mi) **Már régen keresünk téged.**
Nem tudjuk megvigasztalni őt.
(Nem tudjuk megvigasztalni ezt a fiút.)
A házból látunk titeket.
Szeretjük őket.
(Szeretjük a vendégeket.)
- (ti) **Vigasztaltok engem?**
Hol várjátok őt?
(Hol várjátok a nagymamát?)
Miért kerestek minket?
Megértitek őket?
(Megértitek a gyáva embereket?)
- (ők) **Látni akarnak engem.**
Hazahoznak téged.
Beteszik őt az ágyba.
(Beteszik a gyereket az ágyba.)
A férfiak néznek minket.
A vendégek várnak titeket.
A rabok nem látják őket.
(A rabok nem látják a nőket.)

2. Kérdés-felelet

Question – answers
Frage und Antwort
Questions et réponses

Kit szeretsz?	Téged szeretlek. Őt szeretem
Kiket szeretsz?	Titeket szeretlek. Őket szeretem.
Kit keresel a parkban?	Téged kereslek a parkban.
Kit mutat Péter az utcán?	Péter őt mutatja az utcán.
Kiket láttok a téren?	Titeket látunk a téren.
Kiket visznek az iskolába?	Minket visznek az iskolába.
Kit vizsgál meg az orvos?	Az orvos engem vizsgál meg.
Kit visz ki a nagypapa a kertbe?	A nagypapa őt viszi ki a kertbe.
Kiket vigasztalnak meg?	Minket vigasztalnak meg.
Kiket vártok meg?	Őket várjuk meg.

3. Nyomatékos mondat

Stressed sentence
Sätze mit Hervorhebung. (Nachdruck)
La mise en relief

A gyerek **engem** szeret.
Téged keresünk egész délután.
Őt viszi két rendőr az utcán.
Az emberek **minket** néznek.
Titeket várnak a park mellett.
Őket viszik be a kórházba.

4. akar, tud

A. A főnévi igenévnek nincs igekötője

The infinitive does not have a verbal prefix
Der Infinitiv hat kein Verbalpräfix
L'infinitif n'a pas de préverbe

a. Aludni akarok. Sétálni akarunk. Yvonne takarítani akar. A fiúk játszani akarnak.	Tudunk énekelni. A madár tud repülni. A lányok tudnak főzni. Tudok várni.
b. Süteményt akarok enni. A parkban akarunk sétálni. Kenyeret akartok venni? A gyerekek a földre akarnak ülni.	Tudsz madarat fogni? Kati tud kávé főzni. Az orvos tud minket fogadni. A nagymama tud verset írni.

3. Sätze mit *Hervorhebung*

Wenn wir das Personalpronomen (Akk.obj.) hervorheben wollen, stellen wir es vor das Verb.

A gyerek szeret engem. Das Kind liebt mich.

A gyerek **engem** szeret. Mich liebt das Kind. (Ich bin derjenige, den das Kind liebt.)

Das Subjekt kann dem hervorgehobenen Satzteil vorangehen.

4. A. **akar**: wollen, **tud**: können

A.a/ Wenn der Infinitiv kein Präfix hat, steht es meistens vor dem Verb "akar", aber hinter dem Verb "tud".

A.b/ Die Ergänzung des Infinitivs steht meistens vor dem Verb "akar", aber hinter dem "tud".

- c. **Nem** akarok beszélgetni.
 Ádám **nem** akar dolgozni.

Hová akartok menni?
Mit akarsz vásárolni?

Gyümölcsöt akarunk venni.
 A nagymama **verset** akar írni.
 Mi **a mezőn** akarunk aludni.

Nem tudok repülni.
 A kisgyerek még **nem** tud beszélni.

Hol tudunk pihenni?
Ki tud felelni?

Az eszpresszóban tudunk beszélgetni.
 A nagypapa **csak otthon** tudja a betegeket

B. A főnévi igenévnek van igekötője

The infinitive has a verbal prefix
Der Infinitiv hat ein Präfix
L'infinitif a un préverbe

- a. Meg akarom nézni az oroszlánt. Le tudod venni a polcra a kenyeret?
 Be akarok menni a konyhába. Meg tudom főzni a levest.
 Fel akarsz jönni az emeletre? A gyerek már ki tud jönni az ágyból.
 Meg akarjátok tanulni ezt a nyelvet? Meg tudjuk tanulni a magyar nyelvet.
 Péter meg akarja enni az egész tortát. Ki tudjátok vinni a székeket a teraszra?
- b. **Nem** akarom megírni a leckét.
Nem akarunk kimenni házból.
 Yvonne **nem** akarja megenni a sok süteményt.

Nem tudom feltenni az asztalt a polcra.
Nem tudják megvigasztalni a a gyereket.
 A gyerekek **nem** tudnak felszállni az autóbuszra.

Miért akarod megnézni az oroszlánt?
Ki akarja megmutatni a házat?
Hol akartok kiszállni az autóból?

Hová tudunk most beszállni?
Ki tud megérteni engem?
Hány pohár sört tudsz meginni.?

A nagymama akarja megvigasztalni a gyereket.
 Yvonne **otthon** akarja megenni a tortát.
 A **székeket** akarjuk behozni.

Csak a mama tudja megvigasztalni a gyereket.
A pincér tudja megmutatni a süteményeket.
Nvle tortát tudok megenni.

-
4. A. c) Die hervorgehobenen Satzteile ("nem", das Fragewort, usw.) stehen vor dem Verb "akar, tud", in diesem Fall muß aber der Infinitiv hinter dem Verb stehen.
- B. a) *Wenn der Infinitiv ein Präfix hat*, trennt es sich von ihm. Die Verben "akar, tud" stehen zwischen dem Präfix und dem Infinitiv.
- B. b) Die Regel im Falle der Hervorhebung
Die Wortstellung ist folgendes:
1. das hervorgehobene Wort (das Subjekt kann davor stehen)
 2. das Verb (akar, tud)
 3. der Infinitiv mit dem Präfix davor
-

5. sem

Ádám dolgozik. Péter is dolgozik.

Ádám nem dolgozik. Péter sem dolgozik.

Én lusta vagyok. Te is lusta vagy.

Én nem vagyok lusta. Te sem vagy lusta.

A ház régi. A fa is régi.

A ház nem régi. A fa sem régi.

sem ..., sem ...

A gyerek nem akar enni.

A gyerek nem akar aludni.

} A gyerek nem akar sem enni, sem aludni.

A nagypapa nincs bent.

A nagypapa nincs kint.

} A nagypapa nincs sem bent, sem kint

A riporter nem tud énekelni.

A riporter nem tud repülni.

} A riporter nem tud sem énekelni, sem repülni.

Kati nem tanul az iskolában.

Kati nem tanul otthon.

} Kati nem tanul sem az iskolában, sem otthon.

Ádám nem ír újságot.

Ádám nem ír verset.

} Ádám nem ír sem újságot, sem verset.

6. nemcsak ..., hanem ... is

A nagymama verset ír.

A nagymama főz is.

} A nagymama nemcsak verset ír, hanem főz is.

Ez a lány szép.

Ez a lány jó is.

} Ez a lány nemcsak szép, hanem jó is.

Én tanulok.

Tudok is.

} Én nemcsak tanulok, hanem tudok is.

GYAKORLATOK

1. Írja be az adott ige megfelelő alakjait! (Először nézze meg, hogy a tárgy határozott vagy határozatlan!)

Give the correct forms of the following verbs. (First decide if the object is definite or indefinite.)
Schreiben Sie die richtigen Verbformen auf! (Orientieren Sie sich vorerst, ob das Akk.objekt bestimmt oder unbestimmt ist!)

Écrivez les formes convenables du verbe donné. (N'omettez pas auparavant de vous assurer que le complément d'objet est défini ou indéfini.)

1. a) vár

(te)	- - - - -	}	engem
(ő)	- - - - -		
(ti)	- - - - -		
(ők)	- - - - -		

b) ért

(én)	- - - - -	}	téged
(ő)	- - - - -		
(mi)	- - - - -		
(ők)	- - - - -		

c) szeret

(én)	- - - - -	}	őt
(te)	- - - - -		
(ő)	- - - - -		
(mi)	- - - - -		
(ti)	- - - - -		
(ők)	- - - - -		

d) keres

(te)	- - - - -	}	minket
(ő)	- - - - -		
(ti)	- - - - -		
(ők)	- - - - -		

e)

néz

(én)	- - - - -	}	titeket
(ő)	- - - - -		
(mi)	- - - - -		
(ők)	- - - - -		

f)

lát

(én)	- - - - -	}	őket
(te)	- - - - -		
(ő)	- - - - -		
(mi)	- - - - -		
(ti)	- - - - -		
(ők)	- - - - -		

2.

vigasztal

kér

(te)	- - - - -	őt	(mi)	- - - - -	őt
(ő)	- - - - -	téged	(te)	- - - - -	minket
(mi)	- - - - -	titeket	(ők)	- - - - -	titeket
(ők)	- - - - -	engem	(ő)	- - - - -	engem
(én)	- - - - -	őket	(mi)	- - - - -	téged
(én)	- - - - -	téged	(én)	- - - - -	titeket
(ti)	- - - - -	minket	(ők)	- - - - -	őket
(te)	- - - - -	engem	(ő)	- - - - -	őket
(ő)	- - - - -	őt	(ti)	- - - - -	őt
(ők)	- - - - -	őt	(te)	- - - - -	őket
(mi)	- - - - -	őket	(én)	- - - - -	őt
(ti)	- - - - -	őt	(ti)	- - - - -	engem

3. *Feleljen a kérdésekre!*

*Answer the questions.
Beantworten Sie die Fragen!
Répondez aux questions.*

Kit vár a nagymama?
Miért várja őt?
Mit csinál a gyerek?
Mit nem akar csinálni?
Megvizsgálja a nagypapa a gyereket?
Miért nem vizsgálja meg?
Mi a baj a nagypapa szerint?
Mit csinál a gyerek, ha meglátja a nagypapát?
Miért? (a nagymama szerint)
Kit szeret a gyerek a nagymama szerint?
Kit szeret a gyerek a nagypapa szerint?
Miért várja Péter és Kati nagyon Yvonne-t és Ádámot?
Mit nem tudnak csinálni?
Mit akar csinálni a nagymama és nagypapa?
Meg tudják csinálni?

4. Hol lakik a család?

Hol van a kert?
Mi van a kertben?
Mi van az egyik fa alatt?
Mit csinál a nagymama?
Mi a nagymama?
Mi a nagypapa?
Hol dolgozik a nagypapa?
Hol van a rendelő?
Hol lakik a nagymama és nagypapa?
Mi van még a földszinten?
Kik laknak az emeleten?
Mi Ádám?
Mi Yvonne?
Miért nem dolgozik Yvonne?
Mi Péter?
Mit csinál Kati?

5. Feleljen a kérdésekre a nem ... hanem szerkezettel!

Answer the questions. Use the construction nem ... hanem
Beantworten Sie die Fragen mit der Satzkonstruktion nem ... hanem
Répondez aux questions en utilisant la structure nem ... hanem.

Pl: A nagypapa verset ír? A nagypapa nem ír verset, hanem a rendelőben fogadja a betegeket.

- A gyerek alszik?
- Péter a gyereket vigasztalja?
- A nagymama tanulni próbál?
- Yvonne a német nyelvet tanulja?
- A nagypapa ügyvéd?
- A fák fiatalok?
- Kati a földszinten lakik?
- A nagypapa a kórházban dolgozik?
- A gyerek az eszpresszóban sír?

6. Tegye bele a mondatba az akar igét!

Put the verb akar into the sentences.
Setzen Sie das Verb akar in die Sätze!
Mettez le verb akar dans les phrases.

a) Pl.: A vendégek esznek és isznak.
 A vendégek enni és inni akarnak.

- Az oroszlán ordít.
- A nagypapa pihen.
- Péter alszik.
- A gyerekek játszanak.
- Tanulok.
- Beszélgetünk.

b) Pl: A nagymama a gyereket vigasztalja.
 A nagymama a gyereket akarja vigasztalni.

- Kati iskolába megy.
- A költők verset írnak.
- Az öregek a parkban ülnek.
- A riporter újságot ír.
- Yvonne a magyar nyelvet tanulja.
- Ádám tejet iszik.

- c) Pl.: Megeszem a csokoládét.
Meg akarom enni a csokoládét.

Az emberek felszállnak az autóbuszra.
Péter kimegy a kertbe.
A gyerek kijön az ágyból.
Megnézitek a képeket?
Bevisszük az asztalt a kertből.
A nagypapa megnézi a beteget.
Beültök az autóba?

- d) Pl.: Nem tanulom meg a leckét.
Nem akarom megtanulni a leckét.

A pincér nem mutatja meg a tortákat.
Az eladó nem hozza ki a cipőt.
Nem szaladsz fel az emeletre?
Nem eszitek meg a gyümölcsöt?
A gyerekek nem isszák meg a kávé.
Nem megyünk be az iskolába.
A betegek nem jönnek ki a kórházból.
Nem teszed be a kenyeret a kosárba?

7. Tegye a mondatokba a tud igét!

*Put the verb tud into the sentences.
Setzen Sie das Verb tud in die Sätze!
Mettez le verbe tud dans les phrases.*

- a) Pl: A gyerekek énekelnek.
A gyerekek tudnak énekelni.

A madár repül.
Az ember dolgozik
A nagypapa alszik.
A fiú ír.
Jössz?
Olvastok?

- b) Pl.: Az autó nem megy a vizen.
Az autó nem tud a vizen menni.

A hal nem él a földön.

A pincér nem repül a levegőben.

Az ügyvédek nem írnak verset.

Nem alszom az asztalon.

Nem feleltek semmit?

- c) Pl.: Megeszitek ezt a rengeteg süteményt?
Meg tudjátok enni ezt a rengeteg süteményt?

A madár berepül a házba.

Az oroszlán megeszi a nyulat.

Felviszed a lépcsőn a székeket?

Lehozzuk az ágyat az emeletről.

Bemegyek a lakásba.

Most megvizsgálalak téged.

A rabok kinéznek az utcára.

d/ **Tagadja a c/ gyakorlat átalakított mondatait!**

Take the new sentences of exercise c/ negative.

Verneinen Sie die umgeformten Sätze aus der Übung c/!

Mettez à la forme négative les phrases que vous avez construites dans l'exercice c/.

- Pl.: Meg tudjátok enni ezt a rengeteg süteményt?
Nem tudjátok megenni ezt a rengeteg süteményt?

8. **Tegye a kérdésekbe az akar vagy a tud igét!**

Put the verb akar or tud into the questions.

Setzen Sie die Verben akar oder tud in die Fragen!

Mettez le verbe akar ou tud dans les questions.

- Pl.: Miért mész be az üzletbe? Miért akarsz bemenni az üzletbe?
Ki mondja meg ezt? Ki tudja megmondani ezt?

Mit tanul a gyerek?

Melyik madarat fogják meg?

Hány pohár sört iszol meg?

Hol szálltok ki az autóból?

Melyik házba mennek be a rendőrök?

Ki vizsgálja meg a beteget?

Hová teszed be a ruhákat?

9. Próbáljon olyan mondatokat szerkeszteni, amelyekben 2–3–4 szó egyforma betűvel kezdődik! (Nem baj, ha a mondat egy kicsit abszurd lesz.)

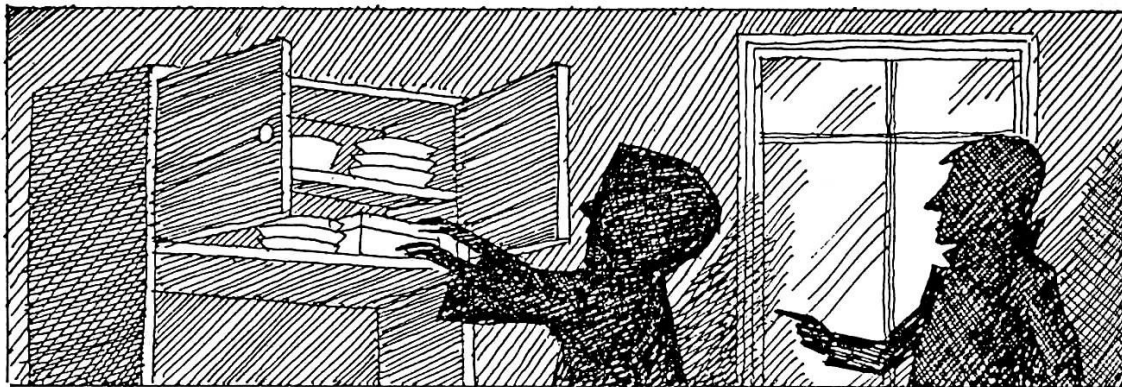
Try to construct sentences in which 2–3–4 words begin with the same letter. (Do not worry if the sentence is a bit absurd.)

Versuchen Sie solche Sätze zu konstruieren, in denen 2–3–4 Wörter mit denselben Buchstaben beginnen! (Kein Problem, wenn die Sätze etwas absurd wirken.)

Essayez de construire des phrases dont tous les mots commencent par la même lettre. Peu importe si les phrases semblent un peu bizarres.

Pl.: A lusta lány a lakásban lakik.
Az egyik ember az erkélyen eszik.
Az orvos otthon ordít.

Sötétben

- Sehol nem találom!
- Mindig ott van, azon¹ a polcon. Egy dobozban. A tányérok mögött!
- Melyik polcon? Ezen¹ a polcon nincs doboz. Mégis itt van!
- De ebben² a dobozban nincs semmi. Jaj, valaki áll az ablaknál!³
- Te örült! Én állok az ablaknál.
- Ebben a sötétségben az ember nem tudja. Miért nem mész a szekrényhez⁴? Talán a szekrényben van. Te nem keresed?
- Nem! Ha nincs abban² a dobozban, akkor nincs itt a konyhában. Te nem tudod? Te ismered a házat.
- Akkor lemegyünk a pincébe. Biztosan ott van.
- És hol van a pincekulcs?
- A folyosón, a lépcsőnél van egy kis szekrény a falon. Mindig arra⁵ teszik a kulcsot.
- Jó, megyek az ajtóhoz⁴... Az ajtó már megvan! Kinyitom. Itt vagy?

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

hatodik	sechste
sötét	dunkel
sötétben	im Dunkeln
sehol (nem)	nirgends, nirgendwo
talál	finden
doboz,-t,-ok	Schachtel
tányér,-t,-ok	Teller
mégis	doch, dennoch, immerhin, trotzdem
ablak,-ot	Fenster
őrült	verrückt, irre, Narr
sötétség,-et	Dunkelheit
az ember	(hier:) man, eine allgemeine Person
szekrény,-t,-ek	Schrank
ismer	kennen
pince	Keller
kulcs,-ot	Schlüssel
pincekulcs	Kellerschlüssel
folyosó	Korridor, Gang, Flur
fal,-at	Wand
ajtó	Tür
megvan	(hier:) ich habe es, hier ist es
(ki)nyit	öffnen, aufmachen (nyitok, usw.)

1. azon a polcon, ezen a polcon

Das Demonstrativpronomen bekommt immer dieselben Suffixe wie das Substantiv (vgl. Akkusativobjekt: azt a polcot, ezt a polcot).

2. **ebben** = ez + -ben
abban = az + -ban

Das **z** von az, ez wird zum Anfangskonsonant des Suffixes (hier: -b-).

3. **-nál,-nél** Suffix: bei, an + Dativ

az ablaknál am Fenster
a lépcsőnél an der Treppe, bei ~

A kulcs Péternél van. Der Schlüssel ist bei Peter. Peter hat den Schlüssel.

Ádámnál nincs pénz. Adam hat kein Geld mit/ bei sich.

4. **-hoz,-hez,-höz** Ortsbestimmungssuffix: zu

Es drückt eine Richtung der Bewegung, die Annäherung aus. Das Ziel der Handlung ist, bei/an etwas oder jemandem (vminél, vkinél) zu sein.

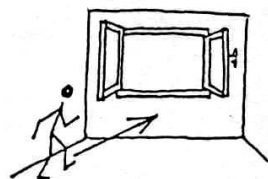
az ajtóhoz zur Tür
a szekrényhez zum Schrank
a lépcsőhöz zur Treppe

Hol?

Hová?

Az ajtónál vagyok.

Az ablakhoz megyek.

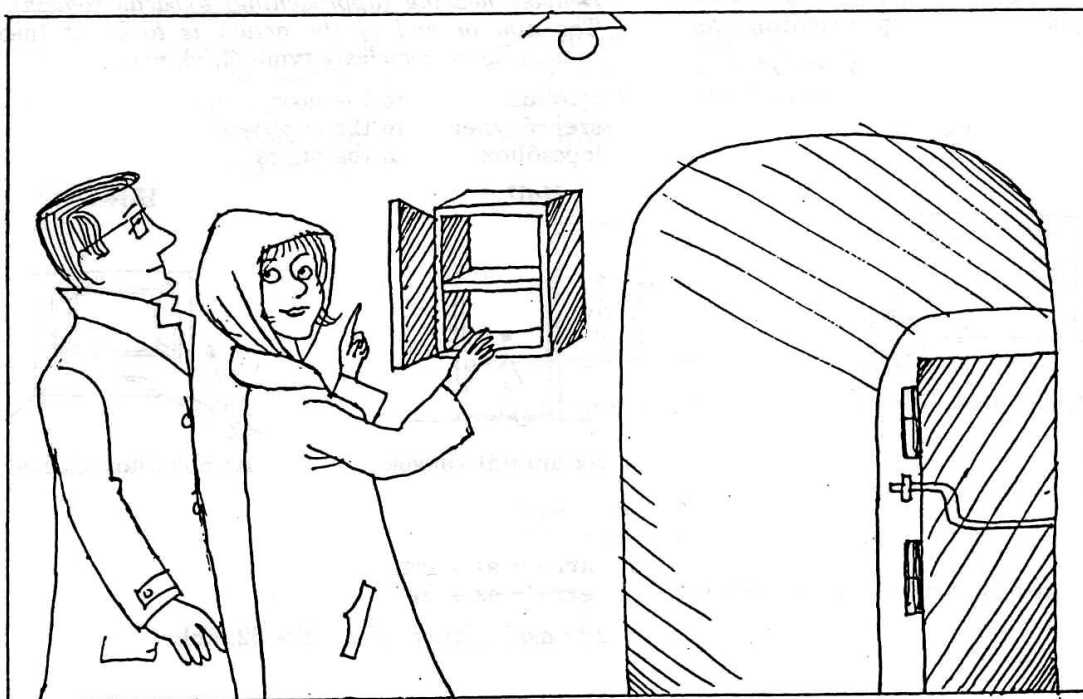
5. **arra** = az + -ra
erre = ez + -re

Die Assimilierung des **z** siehe Nr.2.: ebben

- Jövök, csak becsukom az ajtót. A falnál maradunk! Az ajtótól⁶ balra van a faliszekrény, a lépcső előtt.

- Megvan! De ebbe⁷ a szekrénybe nem teszik a kulcsot. Ez üres.
- Nem ebbe a szekrénybe, hanem erre a szekrényre. A szekrényen van, az biztos.
- Ádám! Már van villany! A nappaliban világos van!
- Akkor nem keressük tovább⁸ a gyertyát.

becsuk	schließen, zumachen
bal	link-
balra vmitől	links von etw.
jobb	recht-
jobbra vmitől	rechts von etw.
faliszekrény	Wandschrank
előtt (Postp.)	vor
üres	leer
biztos	sicher, bestimmt
villany,-t	Licht (Ww.: Strom, Elektrizität)
világos	hell
világos van	es ist hell
sötét van	es ist dunkel
tovább	weiter
gyertya	Kerze

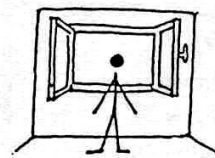
6. **-tól,-től** Ortsbestimmungssuffix: von
Es bezeichnet die Richtung von etwas weg.

Honnan?

Hol?

Az ajtótól jövök.

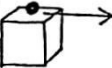
Az ablaknál állok.

7. **ebbe** = ez + -be
abba = az + -ba

8. Nem keressük **tovább**.
Wir suchen es nicht weiter.

NYELVTAN

I. A helyhatározó ragok rendszere

	Honnan?	Hol?	Hová?
A	 -ból, -ből	 -ban, -ben	 -ba, -be
B	 -ról, -ről	 -n, -on, -en, -ön	 -ra, -re
C	 -tól, -től	 -nál, -nél	 -hoz, -hez, -höz

II. ez, az (mutató névmás) + ragok

1. ez

+	-en	= ezen
+	-ből	= ebből
+	-ben	= ebben
+	-be	= ebbe
+	-ről	= erről
+	-re	= erre
+	-től	= ettől
+	-nél	= ennél
+	-hez	= ehhez

az

+	-on	= azon
+	-ból	= abból
+	-ban	= abban
+	-ba	= abba
+	-ról	= arról
+	-ra	= arra
+	-től	= attól
+	-nál	= annál
+	-hoz	= ahhoz

2	ezekből,	azokból;	ezekben,	azokban;	ezekbe,	azokba
	ezekről,	azokról;	ezeken,	azokon;	ezekre,	azokra
	ezektől,	azoktól;	ezeknél,	azoknál;	ezekhez,	azokhoz

I. Das System der Ortsbestimmungssuffixe

Fragen: Honnan?, Woher?, Hol? Wo?, Hova? Wohin?

Positionen: A/ innerhalb von etw. B/ die Oberfläche C/ die Nähe

Es gibt neun Suffixe. Drei von denen bezeichnen, aus welcher Position die Aktion startet (-ból, -ból; -ról, -ről; -tól, -től). Die anderen drei (-ban, -ben; -n, -on -en, -ön; -nál, -nél) bezeichnen die Handlungsposition, und die letzten drei (-ba, -be; -ra, -re; -hoz, -hez, -höz) geben die Richtungsposition an.

II. Demonstrativpronomen + Suffixe

1. Das -z von **ez**, **az** wird durch den Anfangskonsonant des Suffixes assimiliert.
 2. Die Pluralformen werden wie gewöhnlich gebildet, die Ortsbest.- suffixe stehen hinter der Mehrzahlendung.
-

3. ez a ház	az a lány
ezt a házat	azt az embert
ebben a dobozban	arról az emeletről
ebből a pincéből	annál a falnál
ezeken az asztalokon	azokhoz a gyerekekhez

III. Ha ..., akkor ...

- a. **Ha** nincs ebben a dobozban, **akkor** nincs itt a konyhában.
Ha aludni akarsz, **akkor** kimegyek.
Ha a gyerek beteg, **akkor** otthon maradunk.
- b. Kimegyek, **ha** aludni akarsz.
 Otthon maradunk, **ha** beteg a gyerek.
- c. **Akkor** megyek ki, **ha** aludni akarsz.
Akkor maradunk otthon, **ha** beteg a gyerek.

3. Das Demonstrativpronomen vor einem Substantiv bekommt immer dieselben Endungen, die das Substantiv hat. Der bestimmte Artikel zwischen den beiden darf nicht vergessen werden!

ez a ház	dieses Haus
ezt a házat	dieses Haus (<i>Akkusativ</i>)
ebben a dobozban	in dieser Schachtel
ebből a pincéből	aus diesem Keller
ezeken az asztalokon	auf diesen Tischen
az a lány	jenes Mädchen (das Mädchen dort)
azt az embert	jenen Menschen/Mann
arról az emeletről	von/aus jenem Stock/jener Etage
annál a falnál	an/bei jener Wand
azokhoz a gyerekekhez	zu jenen Kindern

III. Wenn ..., (dann ...)

- a/ „akkor” steht nicht obligatorisch im Satz.
 b/ Die Reihenfolge der Gliedsätze ist austauschbar.
 c/ Wenn wir stark betonen wollen, daß die Handlung im Hauptsatz nur unter der angegebenen Bedingung verwirklicht wird, können wir das „akkor” hervorheben, indem wir es vor das Verb (Prädikat) setzen (wie gewöhnlich). Hat das Verb ein Präfix, kommt dieses hinter das Verb.
 Ich gehe nur dann hinaus, wenn du schlafen willst.
 (nur) dann bleibe ich zuhause, wenn das Kind krank ist.

-adik, -odik, -edik, -ödik

Sorszámnevek
Ordinal numbers
Ordnungszahlwörter
Nombres ordinaux

Hányadik?

egy	első
kettő (két)	második
három	harmadik
négy	negyedik
öt	ötödik
hat	hatodik
hét	hetedik
nyolc	nyolcadik
kilenc	kilencedik
tíz	tizedik
tizenegy	tizenegyedik
tizenkettő	tizenkettedik
tizenhárom ...	tizenharmadik ...
húsz	huszadik
huszonegy	huszonegyedik
huszonkettő ...	huszonkettedik ...
harminc	harmincadik
harmincegy ...	harmincegyedik...
negyven	negyvenedik
ötven ...	ötvenedik...
száz	századik
kétszáz	kétszázadik
ezer	ezredik
tízezer	tízezredik

Ordinal numbers as well as their questions; in accusative are definite, thus the use of the definite conjugation is required.

Als Akkusativobjekt gebrauchte Ordnungszahlwörter und ihre Frage sind immer bestimmt, so muß das Verb bestimmt konjugiert werden.

Les nombres ordinaux et le pronom interrogatif hányadik? compléments d'objet appartiennent aux objets définis, ainsi ils exigent la conjugaison objective du verbe.

Hányadik leckét tanul**juk** most? A hatodik leckét tanul**juk**.

Hányadikat tanul**juk**? A hatodikat tanul**juk**.

Hányadik pohár sört issza Péter? A harmadikat issza.

MONDATOK

1. A nagymama az asztalnál ül, és verset ír.

A rabok az ablaknál állnak, és lenéznek az utcára.

A telefonfülkénél várlak, mert valaki telefonál a fülkében.

Péter a polcoknál áll az üzletben, és keres valamit.

Az autóbusz a kórháztól indul.

Most jövök az orvostól.

A faliszekrény a lépcsőtől jobbra van.

A gyerekek a fáktól a barlanghoz szaladnak.

A pincér a vendégekhez lép.

Yvonne a gyerekekhez szalad.

Délután az orvoshoz megyünk.

Az autó megérkezik az iskolához.

2. **Ebben a pohárban** víz van, **abban** tej.

Ebből a pohárból én iszom, **abból** Kati.

A ruhákat **ebbe a szekrénybe** tesszük, a cipőket **abba**.

A tányérok **ezen a polcon** vannak, a poharak **azon**.

Erről a polcra két dobozt veszek le, **arról** hármat.

Erre a tányérra teszem a vaját, **arra** a sajtot.

Az ágy **ennél a falnál** marad, a szekrény **annál**.

Az egyik autóbusz **ettől a háztól** indul, a másik **attól**.

Péter **ehhez az orvoshoz** megy, én **ahhoz**.

3. **Melyik polcra** teszed az újságokat? **Erre a polcra**.

Melyik barlangból jön ki az oroszlan? **Abból a barlangból**.

Melyik presszóba megyünk be? **Ebbe a presszóba**.

Melyik autóhoz lép a rendőr? **Ahhoz az autóhoz**.

Melyik üzletben vannak szép ruhák? **Ebben az üzletben**.

Melyik térről indul az autó? **Arról a térről**.

Melyik lányt nézi Péter? **Azt a lányt**.

4. Itt van két ház. **Melyikben** laktok? **Ebben.**
 Itt van két doboz. **Melyikbe** teszed a kulcsokat? **Abba.**
 Itt van két ajtó. **Melyiknél** áll Yvonne? **Annál.**
 Itt van két szék. **Melyikre** ülsz? **Erre.**
 Itt van két oroszlán. **Melyiken** ül a légy? **Azon.**
 Itt van két torta. **Melyiket** akarod? **Ezt.**

5. Ha ordítasz, akkor **kimegyek.**

Ha ordítasz, **kimegyek.**

Kimegyek, ha ordítasz.

Akkor megyek **ki,** ha ordítasz.

Ha félsz a sötét pincében, akkor **gyáva** vagy.

Ha félsz a sötét pincében, **gyáva** vagy.

Gyáva vagy, ha félsz a sötét pincében.

Akkor vagy **gyáva,** ha félsz a sötét pincében.

Ha felszálltok az autóbuszra, akkor én is **hazamegyek.**

Ha felszálltok az autóbuszra, én is **hazamegyek.**

Én is **hazamegyek,** ha felszálltok az autóbuszra.

Akkor megyek **haza** én is, ha felszálltok az autóbuszra.

GYAKORLATOK

1. -ban, ben ? -n, -on, -en, -ön ? -nál, nél ?

Az autóbusz a fa..... áll.

A gyertyák a doboz..... vannak.

Egy öreg ember áll a járda..... egy üzlet előtt. Sok autó áll a járda..... az úton.

Kati egy ruhát keres a szekrény..... .

Kati a kulcsot keresi a szekrény..... a föld..... .

A szekrény a fal..... van, a faliszekrény a fal..... .

A faliszekrény a folyosó..... van.

A család Magyarország..... él. Magyarország Európa..... van, vagy Afrika..... ?

2. -ba, -be ? -ra, -re ? -hoz, -hez, -höz ?

A nagymama felmegy az emelet..... a gyerek..... .

A riporter nem megy be a barlang..... az oroszlán..... .

Ádám lemegy a lépcsőn a pince..... .

Egy nő a rendőr..... lép, és kérdez valamit.

Egy francia lány Magyarország..... érkezik.

A riporter Afrika..... megy.

Délután két lány jön Kati..... .

3. -ból, -ből ? -ról, -ről ? -tól, -től ?

Felállok egy székre, mert le akarok venni egy képet a fal..... .

Kimegyek a konyha..... a folyosóra.

Bemegyek a folyosó..... a nappaliba.

A nappali..... kimegyek a kertbe.

A gyerekek kijönnek az iskola..... .

Az autóbusz az iskola..... a kórházhoz megy.

A pincér az egyik vendég..... a másikhoz megy.

4. Írja be a hiányzó mutató névmást a megfelelő raggal együtt!

*Complete the sentences with the missing demonstrative pronouns and the proper suffixes.
Setzen Sie das fehlende Demonstrativpronomen mit dem entsprechenden Suffix ein!
Complétez les phrases par un déterminant démonstratif et le suffixe qui convient.*

Pl.: A presszó előtt van egy telefonfülke. Péter _ _ _ _ _ a telefonfülke..... jön ki. Péter ebből a telefonfülkéből jön ki.

A nagy, öreg fa alatt van egy asztal. _ _ _ _ _ az asztal..... ül a nagymama.
Az egyik vendég újságot olvas. A pincér _ _ _ _ _ a vendég..... lép.
A madár egy fán ül. A riporter _ _ _ _ _ a fa..... megy.
Egy öreg ember ül a parkban. A légy _ _ _ _ _ az öreg ember..... repül.
A negyedik emeleten lakunk. _ _ _ _ _ az emelet..... lakik egy ügyvéd is.
Az ablak mellett van egy kis ágy. A gyerek _ _ _ _ _ az ágy..... alszik.
Két üres autóbusz érkezik a parkhoz. Sok ember száll fel _ _ _ _ _ az autóbuszok.....
Ebben a házban irodák vannak. _ _ _ _ _ az irodák..... ügyvédek dolgoznak.
A téren, a park mellett egy nagy iskola van. Kati _ _ _ _ _ az iskola..... jár.
A kórház mellett van egy kis tér. Az autóbuszok _ _ _ _ _ a tér..... indulnak.
Egy lány áll a fa alatt. Ismerem _ _ _ _ _ a lány.....
Fiúk is állnak a lány mellett. Nem ismerem _ _ _ _ _ a fiúk.....

5. Egészítse ki a mondatokat egy főnévvel és egy igével:

*Complete the sentences with a noun (főnév) and a verb (ige).
Ergänzen Sie die Sätze mit einem Substantiv und einem Verb!
Complétez les phrases par un nom (főnév) et un verbe (ige).*

_ _ _ _ _ a fák alatt _ _ _ _ _ . A kisfiú a fák alatt alszik.
főnév ige

_ _ _ _ _ az autó körül _ _ _ _ _ .
_ _ _ _ _ az iskola mellett _ _ _ _ _ .
_ _ _ _ _ a szomszéd ház előtt _ _ _ _ _ .
_ _ _ _ _ az ágy alatt _ _ _ _ _ .
_ _ _ _ _ a park mögött _ _ _ _ _ .
_ _ _ _ _ az üzlet előtt _ _ _ _ _ .
_ _ _ _ _ a kórház körül _ _ _ _ _ .
_ _ _ _ _ a presszó mellett _ _ _ _ _ .

6. Egészítse ki a szöveget! (A pontok azt jelentik, hogy egy rag hiányzik, a vonalak azt, hogy egy névmás vagy névutó.)

Complete the text. (Write a suffix above the dots, and a pronoun or a postposition above the lines.)

Ergänzen Sie den Text! (Über die Punkte schreiben Sie Suffixe, über die Striche Pronomen oder Postpositionen!)

Complétez le texte. (Les trois points indiquent l'absence d'un suffixe, les tirets celle d'une postposition ou pronom.)

Kinyitom az ajtó..... . Az ajtó..... jobb..... van egy szekrény, bal..... van az ágy, a fal _
 _ _ _ _ . (Ez) _ _ _ _ az ágy..... alszom. A másik fal..... van az asztal. Az asztal _
 _ _ _ _ székek vannak. Mindig teszek virág..... az asztal..... . A falak..... képek vannak.
 Most az ablak..... megyek. Az ablak _ _ _ _ egy kis asztal van a telefon.
 Telefonál..... akarok.

7. Írja át a szöveget többes szám 1. személybe! (Néha egy kis módosításra is szükség lesz.)

Rewrite the text in the 1st person plural. (Make the necessary changes.)

Schreiben Sie den Text in die 1. Person Plural um! (Einige kleine Änderungen sind nötig.)

Mettez le texte à la 1ère personne du pluriel. (Quelque modifications seront nécessaires dans le texte.)

Két ember jár a sötét konyhában. (Pl: A sötét konyhában járunk.) Valamit keresnek, de sehol nem találják. Nem találják a tányérok mögött a dobozban, sem a szekrényben. Le akarnak menni a pincébe. Kimennek a konyhából a folyosóra. A folyosón is sötét van. A faliszekrényben keresik a pincekulcsot. De már világos van! Van villany. A két ember: Ádám és Yvonne. Most már látjuk őket. Már nem keresnek tovább gyertyát.

8. Feleljen a kérdésekre!

Answer the questions.

Beantworten Sie die Fragen!

Répondez aux questions.

Hol keres két ember egy dobozt?

Mit találnak a dobozban?

Ki áll az ablaknál?

Hová mennek a konyhából?

Mi van a folyosón, a falon?

Van valami a faliszekrényben?

Hová teszik mindig a pincekulcsot?

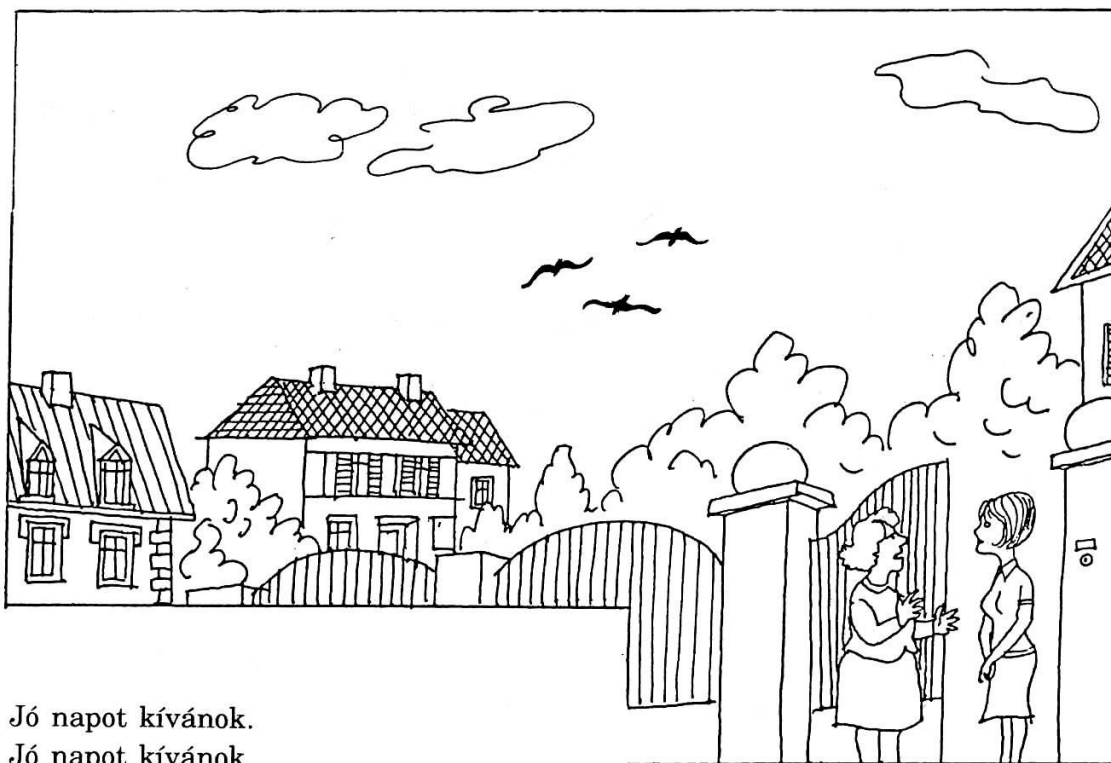
Lemegy a két ember a pincébe?

Miért nem mennek le?

Ki ez a két ember?

Miért keresnek gyertyát?

A szomszédok

- Jó napot kívánok.
- Jó napot kívánok.
- Az ügyvéd úr itthon van?
- Nincs itthon a férjem.¹
- Szóval maga² a felesége.³ Még nem ismerjük egymást.⁴ Én itt lakom a szomszéd házban. Molnárné⁵ vagyok.
- Yvonne Deák ... Deák Ádámné.⁵ Tessék bejönni! A férjem nemsokára hazajön.
- Nem megyek be, köszönöm, majd később visszajövök.⁶ Tanácsot akarok kérni. Nagy bajban vagyok.
- ?
- A másik szomszédunk⁷ egy rettenetes ember. Ott lakik abban a fehér házban, látja?

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

szomszéd,-ot	Nachbar
férj,-et	Ehemann
szóval	also
maga	Sie (<i>Einzahl</i>)
feleség,-et	Ehefrau
egymás,-t	einander, sich
nemsokára	bald
hazajön	nach Hause kommen, heimkehren
később	später
visszajön	zurückkommen
tanács,-ot	Rat
rettenetes	schrecklich, furchtbar
fehér	weiß

1. férjem: mein Mann

Im Ungrischen werden Possessivsuffixe statt Possessivpronomen gebraucht.

-m (-om, -em, -öm) mein

2. maga Sie

In der 1. Lektion haben wir schon gelernt, daß die höfliche Anrede für eine Person 3. Pers. Sg. ist.

*Die Mehrzahl von maga ist **maguk** (+ das Verb in der 3. Pers. Plural).*

3. felesége: seine Frau

-a, -e / -ja, -je sein, ihr (Sing.)

4. Das Pronomen
- egymás**

kann verschiedene Suffixe bekommen:

egymástól	voneinander
egymásról	übereinander, von ~
egymáson	aufeinander
egymásnál	beieinander, an ~
egymáshoz	zueinander
usw.	

*Als Akkusativobjekt **egymást** regiert es die bestimmte Konjugation.*

5. Molnárné: Frau Molnár

Der Name der verheirateten Frau wird durch das Suffix „-né“ gebildet, das dem Namen des Mannes folgt.

6. vissza- Verbalpräfix: zurück

Es bedeutet den Rückkehr zum Ausgangspunkt:

zB. visszamegy	zurückgehen
visszatesz	zurückstellen/legen
visszahoz	zurückbringen
usw.	

7. szomszédunk: unser Nachbar

-unk, -ünk unser

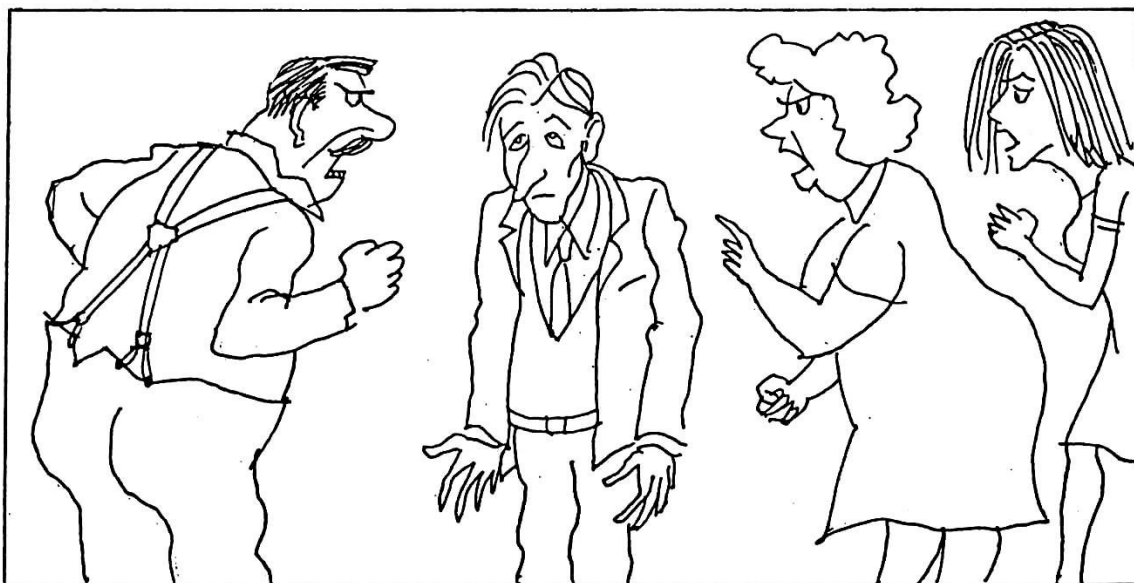
Az egész környéken szörnyű dolgokat beszél a lánya férjéről.⁸ Azt mondja,⁹ hogy részeges nem dolgozik, és veri a feleségét.¹⁰

- És nem igaz?
- Persze, hogy nem igaz. Nagyon rendes fiú. Néha iszik¹⁰ egy kicsit, de csak bánatában. Mert a felesége piszkos és rendetlen, lusta és ... és nagyon szereti a férfiakat.

Az apja¹¹ – a szomszédunk – persze a lányát védi. És az anyja¹² is. Nagyon goromba emberek. Egész nap veszekedés, kiabálás folyik a házukban.¹³

környék,-et	Gegend, Umgebung
az egész környéken	in der ganzen Nachbarschaft
szörnyű	entsetzlich, scheußlich
dolog, dolgot beszél vkiről	Ding, Sache sprechen von/über
hogyan részeges	(Bindewort) daß trunksüchtig, Säufer
ver	schlagen
igaz	wahr, recht
rendes	ordentlich, anständig, normal
rendes fiú	ein guter/ ordentlicher Kerl
néha	manchmal
egy kicsit	ein wenig, ein bißchen
bánat,-ot	Kummer, Wehmut, Gram
bánatában	vor Gram
piszkos	schmutzig
rendetlen	unordentlich
apa	Vater
véd,-eni	verteidigen, schützen
anya	Mutter
goromba	grob, derb, rauh
nap,-ot	Tag
egész nap	den ganzen Tag
veszekedés,-t,-ek	Streitigkeit, Zänkerei
veszekszik*	sich streiten,
veszekedni	sich zanken
kiabálás,-t,-ok	Geschrei, Schreierei
kiabál	schreien, rufen
folyik	fließen, vor/zugehen

8. a lánya férjéről:

über den Ehemann seiner Tochter

*Die Rektion des Verbes beszél ist -ról,-ről.**Die Rektionen spielen im Ungarischen eine sehr große Rolle. Ihre Übersetzung entspricht der der einzelnen Suffixe nicht immer. (Die Rektionen im Deutschen und im Ungarischen stimmen nicht immer überein.)*

ZB.: vki kér vmít vkitől

jemand bittet jemanden um etwas

Die Rektionen müssen immer mit den Verben zusammen gelernt werden.

9. Azt mondja, hogy ...

Er sagt, daß ...

Azt wird nicht übersetzt. Es regiert die bestimmte Konjugation im Hauptsatz.

10. feleségét: seine Frau (Akkusativ)

*Alle anderen Suffixe folgen dem Possessivsuffix: a férjemtől, a feleségéhez usw.**Die auslautenden -a und -e werden auch hier gedehnt.**Veri a feleségét. – Es wird die bestimmte Konjugation verwendet, weil die mit Possessivsuffix versehenen Wörter immer als bestimmte Objekte gelten.*

11. apja: sein/ihr Vater (unregelmäßige Form)

12. anyja: seine/ihre Mutter (unregelmäßige Form)

13. a házukban: in ihrem(Plural) Haus

-uk,-ük / -juk,-jük ihr (Plural)

* Unregelmäßige Konjugation:
veszekszem, veszekszel, veszekszik,
veszekszünk, veszekedtek, veszekszenek

- Node ez nem az ön problémája.¹⁴ Vagy a zaj zavarja?¹⁵
- Sajnálom azt a szegény fiút. A felesége még főzni sem tud rendesen. Nem csoda, ha néha megveri. Az az asszony nem szereti a fiamat.
- Az ön fiát?¹⁶
- Persze. A férje az én fiam.¹⁶

node	aber doch
ön	Sie (<i>Sing.</i>) <i>sehr</i> <i>höflich</i> (<i>Plural:</i> önök)
probléma	Problem
zaj,-t,-ok	Geräusch, Lärm
zavar	stören
sajnál vkit	es tut jm. leid, bemitleiden, bedauern
szegény	arm
rendesen (<i>Adverbialbest.</i>)	richtig, normal, ordentlich
csoda	Wunder
nem csoda, ha	kein Wunder, wenn
asszony,-t,-ok	Weib, Frau
fia	Sohn

14. **ön**

Das Synonym von maga, aber dieses ist viel höflicher und distanzierter.

Die Nachbarin, die maga sagt, ist älter, während Yvonne als jüngere ön zu ihr sagt.

az ön problémája: Ihr Problem

15. A zaj zavarja (önt)?

Stört Sie der Lärm?

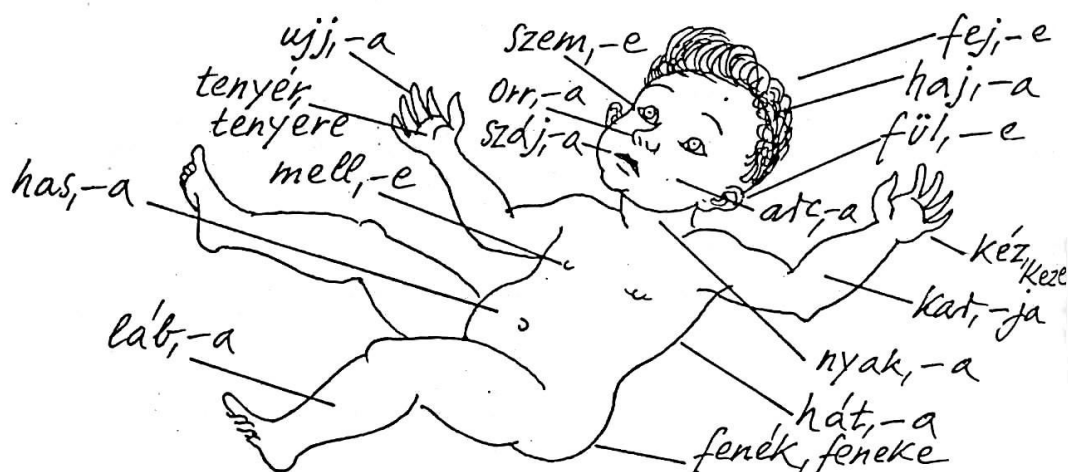
Die Pronomen önt, önöket, magát, magukat (3.Pers.) sind bestimmte Objekte wie auch őt, őket. Das Verb neben ihnen muß also bestimmt konjugiert werden, auch dann, wenn die Pronomen nicht im Satz erscheinen.

16. **az ön fia, az én fiam**

Ihr Sohn, mein Sohn

Die Personalpronomen sind hervorgehoben, deshalb stehen sie, mit dem bestimmten Artikel versehen, vor dem Besitz. Dadurch wird der Besitzer hervorgehoben.

Fürdetik a gyereket

Yvonne és Kati a kisgyereket fürdetik. Kati tartja a babát a vízben. A baba feje¹⁷ Kati tenyerén¹⁷ fekszik, mert a nyaka még gyenge, nem tudja tartani a nehéz fejet.

Kész! A szép, tiszta baba nevet. Azt hiszi, hogy²¹ játszanak vele.

Yvonne megmossa a gyerek karját, kezét, lábát¹⁸ és az egész testét: mellét, hasát, hátát, fenekét. A gyerek szeret fürödni, szereti a meleg vizet, és a szappant is, de ha a víz a szemébe, vagy orrába, szájába megy, akkor nagyon haragszik. Az anyja és a nagynénje nagyon vigyáz erre. Végül a haját¹⁸ is megmossák. Kiveszik a vízből, és nagy, puha törülközővel¹⁹ megtörölik. A haját is puha kefével¹⁹ kefélik. Az orrát, fülét nem mossák szappannal²⁰ és vízzel, hanem olajjal tisztítják.

fürdet vkit	baden
tart,-ani vmit	halten
baba	Baby
fekszik * feküdni	liegen
(lefekszik =	sich hinlegen)
gyenge	schwach
test,-et	Körper
fürdik **	baden (sich)
fürödni	
(fürdeni)	
meleg	warm
haragszik ***	auf jn.
haragudni	böse/zornig
vkire	sein
nagynéni,	Tante
nagynénje	
vigyáz vmire,	aufpassen
vkire	
végül	schließlich, zum Schluß
kivesz (ki + vesz)	(heraus)nehmen
kivenni vmit	
vmiből	
puha	weich
törölköző	Handtuch
(meg)törül	(ab)wischen, (ab)trocknen
kefe	Bürste
kefél	bürsten
olaj,-at	Öl
tisztít,-ani	reinigen, putzen
kész	fertig
tiszta	sauber
hisz, hinni	glauben, denken
vele	mit ihm/ihr

17. a baba feje: der Kopf des Babys

Kati tenyerén: auf der Hand(fläche) von Kati

18. Megmossák a kezét karját, lábát, haját. Sie Waschen ihm die Arme, Hände, Füße, Haare. (Ww.: seine Arme, Hände, usw.)

*Im Ungarischen werden die Substantive, die paarige Körperteile bezeichnen, in der Einzahl gebraucht.*19. **-val,-vel**

mit (Adverbialsuffix)

törölközővel:
kefével:mit seinem Handtuch
mit Bürste20. szappannal, vízzel, olajjal
mit Seife, mit Wasser, mit Öl*Das Suffix -val,-vel wird zum auslautenden Konsonant des Wortes assimiliert.*

21. Azt hiszi, hogy ...

Er denkt, daß ...

vgl. Nr. 9.

* fekszem, fekszel, fekszik, fekszünk, feküsztek, fekszenek

** fürdöm, fürdesz, fürdik, fürdünk, fürödtök, fürdenek

*** haragszom, haragszol, haragszik, haragszunk, haragusztok, haragszanak

NYELVTAN

I. Birtokos személyragozás

1. Magánhangzó végű főnevek

<i>Mély és vegyes</i>		<i>Magas</i>		
	a → á		e → é	
autóm	irodám (iroda)	cipóm	kefém (kefe)	-m -d -ja,-je -nk -tok,-tek,-tök -juk,-jük
autód	irodád	cipőd	keféd	
autója	irodája	cipője	keféje	
autónk	irodánk	cipőnk	kefénk	
autótok	irodátok	cipőtök	kefétek	
autójuk	irodájuk	cipőjük	kefájuk	

2. Mássalhangzó végű főnevek

<i>Mély és vegyes</i>			<i>Magas</i>		
lábam	orrom	karom	székem	kertem	söröm
lábad	orrod	karod	széked	kerted	söröd
lába	orra	karja	széke	kertje	söre
lábunk	orrunk	karunk	székünk	kertünk	sörünk
lábatok	orrotok	karotok	széketek	kertetek	sörötök
lábuk	orruk	karjuk	székük	kertjük	sörük

<i>Mély</i>	<i>Magas</i>
-am,-om	-em,-öm
-ad,-od	-ed,-öd
-a,-ja	-e,-je
-unk	-ünk
-atok,-otok	-etek,-ötök
-uk,-juk	-ük,-jük

barlang-ja,-juk; család-ja,-juk; föld-je,-jük; földszint-je,-jük; kar-ja,-juk; kert-je,-jük;
 nap-ja,-juk; oroszlán-ja,-juk; pad-ja,-juk; park-ja,-juk; rab-ja,-juk; sajt-ja,-juk;
 szomszéd-ja,-juk; tányér-ja,-juk; telefon-ja,-juk; újság-ja,-juk; út-ja,-juk; ügyvéd-je,-jük

I. **Possessive (Personal)suffixe** : Die deutschen Äquivalente sind die Possessivpronomen (mein, dein, usw.)

1. *Substantive auf Vokal*

Mély és vegyes: dunkle und gemischte Vokale

Magas: helle Vokale

2. *Substantive auf Konsonant*

Die Possessivsuffixe der 1. und 2. Person (-m;-d;-nk;-tok,-tek,-tök) werden durch dieselben Bindevokale mit dem Substantiv verbunden, wie die Pluralendung und das Akkusativsuffix. In der 3. Person werden meistens die Varianten -a,-e; -uk,-ük gebraucht, nur bei einigen die Varianten -ja,je;-juk,-jök wie bei Substantiven auf Vokal.

Diese werden weiterhin im Vokabular angegeben, alle bis jetzt gelernten solchen Wörter stehen auf Seite 7/9 unten.

3. *Rendhagyó főnevek*

a. pohár – poharat, poharak, pohara	(poharam, poharad, poharunk, poharatok, poharuk)
kéz – kezet, kezek, keze	(kezem, kezéd, kezünk kezetek, kezük)
dolog – dolgot, dolgok, dolga	(dolgom, dolgod, dolgunk, dolgotok, dolguk)
b. ajtó – ajtót, ajtók, ajtaja, ajtajuk	(ajtóm, ajtód, ajtónk, ajtótok)
idő – időt, idők, ideje, idejük	(időm, időd, időnk, időtök)
anya – anyát, anyák, anyja, anyjuk	(anyám, anyád, anyánk, anyátok)
apa – apát, apák, apja, apjuk	(apám, apád, apánk, apátok)

4. *Birtokos személyrag + határozórag vagy tárgyrag*

az asztalomon, a kertedben, a fiától, a lányunknál, a söröket

5. *A birtokos személyragos főnév határozott tárgy.*

Megiszom a kávémat. Péter szereti a lányodat.

6. *A birtokos személyragozás nyomatékos formája*

az én fiam
 a te fiad
 az ő fia
 a mi fiunk
 a ti fiatok
 az ő fiuk (!)

3. *Unregelmäßige Substantive*

- a/ Die Possessivsuffixe rufen dieselben Änderungen des Wortstammes hervor, wie die Pluralendung und das Akkusativsuffix. (In den Wörterbüchern werden jeweils nur die Formen der 3. Person angegeben.)
- b/ Bei diesen Substantiven gibt es Änderungen nur in der 3. Person.

4. *Possessivsuffix + Adverbialsuffix oder Akkusativsuffix*

Alle anderen Suffixe folgen dem Possessivsuffix.

auf meinem Tisch, in deinem Garten, von seinem/ihrer Sohn, bei unserer Tochter, ihr (Plur.) Bier (Akk.)

5. *Das Substantiv mit Poss.Suffix und Akkusativ ist ein bestimmtes Akk.-objekt*, so muß die bestimmte Konjugation im Satz verwendet werden.

6. *Possesivform mit Hervorhebung*

mein Sohn, dein Sohn, sein/ihr Sohn, unser Sohn, euer Sohn, ihr Sohn

Wenn die Person des Besitzers hervorgehoben werden soll, kann das Personalpronomen mit dem bestimmten Artikel versehen vor das Substantiv (Besitz) gesetzt werden. Die Form der 3. Pers.Plural weicht vom Personalpronomen ab: statt „ök“ wird „ö“ gebraucht.

7. *Magázás*

az ön fia }
a maga fia

az önök fia }
a maguk fia

II. *Birtokos szerkezet*

a baba feje (a)
Kati tenyere (b)
a család háza (c)
a nagypapa rendelője (d)
a gyerekek nyula (e)
a rabok bánata (f)

III. **-val,-vel**1. *Magánhangzó végű főnevek**mély**magas*

fiúval

nővel

Katival

törülközővel

-a → -á-**-e → -é-**

gyertyával (gyertya)

kefével (kefe)

fával (fa)

leckével (lecke)

lábával (a)

kezével (b)

7. *Die Formen mit der höflichen Anrede* (maga und ön)

az ön fia, a maga fia: Ihr Sohn (Sing.): der Sohn einer Person, die mit „Sie“: ön, maga angesprochen wird. (Vgl. az ő fia: sein/ihr Sohn)

az önök fia, a maguk fia: Ihr Sohn (Plural): der Sohn mehrerer Personen, die mit „Sie“: önök, maguk angesprochen werden. (Vgl. az ő fiuk: ihr Sohn)

II. **Besitzverhältnis** (Genitiv)

Der Besitzer steht vor dem Besitz, der ein Substantiv mit den Possessivsuffixen 3. Person (-a,-e,-ja,-je) ist.

(a) der Kopf des Babys, (b) die Handfläche von Kati, (c) das Haus der Familie, (d) das Schlafzimmer des Großvaters, (e) der Hase des Kindes, (f) die Reue der Gefangenen

III. **mit**

1. *Substantive auf Vokal*

dunkel hell

(a) mit seinem/ihrer Fuß,
mit seinen/ihren Füßen

(b) mit seiner/ihrer Hand
mit seinen/ihren Händen

2. *Mássalhangzó végű főnevek asszimilációja*

lábbal	kézzel	ezzel, azzal ezekkel, azokkal
Ádámmal	Péterrel	
lányokkal	képekkel	
fiaddal	feleségemmel	
Yvonne-nal		

3. autóbusz	} + -val,-vel	autóbusszal
erkély		erkéllyel
lány		lánnyal
tanács		tanáccsal
hölgy		hölggyel
garázs		garázzsal

4. *Személyes névmás + -val,-vel*

velem	velünk
veled	veletek
vele	velük
önnel,	magával
önökkel,	magukkal

IV. **hogy** *kötőszó*

- Persze, hogy nem igaz. (a)
- Igaz, hogy néha iszik. (b)
- Tudom, hogy itt vannak. (c)
- Látjuk, hogy a magyar nyelv érdekes. (d)

2. *Die Assimilation bei den Substantiven auf Konsonant*

3. Wenn ein mit zwei Buchstaben geschriebener Konsonant verdoppelt (verlängert) werden muß, schreiben wir nur den ersten Buchstaben doppelt.
(garázs = Garage)

4. *Personalpronomen + -val,-vel*

mit mir mit uns

mit dir mit euch

mit ihm/ihr mit ihnen

önnel, magával (mit Ihnen) : höfliche Anrede für eine Person

önökkel, magukkal (mit Ihnen) : höfliche Anrede für mehrere Personen

IV. **daß** *Konjunktion (Bindewort)*

1. (a) Klar, daß es nicht wahr ist. (b) Stimmt, daß er manchmal trinkt. (c) Ich weiß, daß sie hier sind. (d) Wir sehen, daß die ungarische Sprache interessant ist.
-

2. azt ..., hogy ...

Molnárné azt mondja, hogy sajnálja azt a szegény fiút. (a)

A szomszédok azt mondják, hogy a fiú részeges. (b)

A gyerek azt hiszi, hogy játszanak vele. (c)

V. vissza- igekötő

Kati mindjárt hazajön az iskolából, de délután visszamegy. (a)

Péter visszateszi a tiszta poharakat a polcra. (b)

-
2. Neben einigen Verben (mond, hisz, kérdez, felel – und später noch weitere) muß auch das Demonstrativpronomen „azt“ im Hauptsatz erscheinen, wenn ein Nebensatz mit „hogy“ folgt. Das „azt“ wird ins Deutsche nicht übersetzt. Das Verb im Hauptsatz wird bestimmt konjugiert (siehe IV.1.(c),(d)), auch, wenn das Wort „azt“ selbst nicht im Satz erscheint.
- (a) Frau Molnár sagt, daß sie den (jenen) armen Jungen bemitleidet.
 - (b) Die Nachbarn sagen, daß der Junge ein Trinker ist.
 - (c) Das Kind denkt, daß mit ihm gespielt wird.

V. zurück- Verbalpräfix

- (a) Kati kommt bald aus der Schule nach Hause, aber sie geht nachmittag zurück. (b) Peter stellt die sauberen Gläser auf das Regal zurück.
-

MONDATOK

1. *Birtokos személyragok*

Possessive (Personal) Suffixes

Possesive (Personal-)suffixe

Suffixes possessifs

A férjem most nincs itthon.

Hol van a feleséged?

(A nagymama költő.) A férje orvos.

A házunk régi, de kényelmes.

Elég nagy a kertetek?

(A fiúk már itt vannak.) Az apjuk is megérkezik nemsokára.

2. *Birtokos személyrag + határozórag vagy tárgyrag*

Possessive Suffix + Adverbial Suffix or Accusative Suffix

Possessivesuffix + Adverbialsuffix oder Akkusativsuffix

Suffixe possessif + suffixe circonstanciel

Egy légy ül az orrodon.

(A szomszédok mindig veszekszenek.) Egész nap zaj van a házukban.

Nem ismerem a szomszédokat.

(Az oroszlan lusta.) Egész nap a barlangjában alszik.

Ma nem megyek ki a lakásomból.

Az emberek sokat beszélnek a lányunkról.

Megmosom az arcomat, a fületem és a nyakamat.

Kati behozza a székét a kertből.

A gyerekek az anyjukkal sétálnak a parkban.

Sokat veszekszel a férjeddal.

3. *Birtokos szerkezetek*

Possessive Constructions (Genitive)

Besitzverhältnisse

Structures possessives

A kisgyerek feje nagyon nehéz.

Yvonne férje most az irodájában dolgozik.

A szomszédok házában nincs villany.

A nagymamám testvére már nem él.

Ádám meg akarja enni Yvonne tortáját.

A folyosó falán van egy kis szekrény.

Mindig erre a szekrényre tesszük a pince kulcsát.

A rendőr kilép az eszpresszó teraszáról az utcára.

Molnárné a szomszédok problémájáról beszél.

Miért iszol a nagypapa poharából?

4. *Nyomatékos forma**Stressed forms**Hervorhebung**Forme tonique (La mise en valeur du possesseur)*Péter nagymamája fiatal. **Az én** nagymamám öreg.Mi már eszünk, csak **a te** tányérod üres még.Látod azt a hölgyet? **Az ő** fiát szeretem.Ezek a gyerekek a parkban játszanak. **A mi** gyerekünk még nem tud járni sem.Minden családban veszekszenek néha. **A ti** családotokban soha nincs veszekedés?A Molnár családnál valami baj van. A rendőr **az ő** házukba megy be.**Az ön** kulcsa fekszik az asztalon? **Nem az én** kulcsom.**A maga** fia veri **az én** fiamat! **Nem az én** fiam veri **a maga** fiát, hanem a pincér lánya.Ez **az önök** háza? Ez **nem a mi** házunk.Asszonyom, miért nem vigyáz a gyerekére? Ez **nem a maga** dolga, uram!5. *-val,-vel*

Péter Katival sétál.

A lányok babával játszanak, a fiúk autóval.

Az anyja otthon marad a beteg gyerekekkel.

A riporter nem veszekszik a feleségével.

A nagymama a nappaliban beszélget a vendégekkel.

A kisfiú a kertben játszik a szomszéd gyerekekkel.

Kivel? With whom?

Mit wem?

Avec qui?

Mivel? With what?

Womit?

Avec quoi?

Kikkel Mikkkel? *Plural form**Fragewort**Pluriel des**im Plural**interrogatifs*

Mivel tisztítják a baba fülét?

Olajjal tisztítják.

Mivel mosod az ablakot?

Tiszta vízzel mosom.

Mivel várjátok a vendégeket?

Kávával és süteménnyel várjuk őket.

Kivel dolgozol együtt?

Egy ügyvéddel dolgozom együtt.

Kivel megy Kati az iskolába?

A tanár fiával.

Kikkel beszélget az orvos?

A betegekkel.

Melyikkel?

With wich?

Mit welchem/welcher?

Avec lequel?

Itt vannak a kulcsok. Melyikkel nyitod ki a szekrényt? Ezzel.

Két törülköző van. Melyikkel törülöd meg a lábadat? Azzal.

Melyik szappannal mosod a gyereket? Ezzel a szappannal.

Melyik lánnyal sétál Péter? Azzal a lánnyal.

Melyik gyerekkel beszélget a tanár? Az én lányommal.

Melyik oroszlánal beszél a riporter? A gyáva oroszlánal.

i. **azt ..., hogy ...**

Nyúl: Hol van az oroszlán?

Riporter: Az oroszlán Afrikában él.

Nyúl: Akkor jó. Én Európában élek.

A nyúl **azt** kérdezi, hogy hol van az oroszlán.

A riporter **azt** feleli, **hogy** az oroszlán Afrikában él.

A nyúl **azt** mondja, **hogy** akkor jó. Ő Európában él.

Azt hiszem, hogy Ádám nemsokára hazajön.

Az egyik rab **azt** kérdezi a másiktól, **hogy** kik sétálnak az utcán.

A másik rab **azt** feleli, **hogy** öreg nők sétálnak ott.

A nagymama **azt** hiszi, **hogy** a gyerek beteg.

A nagypapa **azt** mondja, **hogy** nem beteg, csak az anyját várja.

Péter **azt** mondja, **hogy** ebben a zajban nem tud tanulni.

GYAKORLATOK

1. **Ragozza a mondatokat! (A birtokos személyrag is ugyanabban a személyben legyen, mint az igerag!)**

Conjugate the sentences. (The Possessive Suffix should agree with the Verbal Suffix.)

Konjugieren Sie! (Das Possessivsuffix soll dem Verbalsuffix entsprechen.)

Conjuguez les phrases (Le suffixe possessif doit s'accorder en nombre et personne avec la désinence du verbe.)

(én)	A kertemben olvasok.	Kimegyek a házamból.
(te)	A kert..... olvas..... .	----- .
(ő)	A kert..... olvas..... .	----- .
Ön/maga	a kert..... olvas..... .	----- .
(mi)	A kert..... olvas..... .	----- .
(ti)	A kert..... olvas..... .	----- .
(ők)	A kert..... olvas..... .	----- .
Önök/maguk	a kert..... olvas..... .	----- .

(én)	Megmosom a kezemet.	Az anyámat várom.
(te)	----- .	----- .
(ő)	----- .	----- .
Ön/maga	----- .	----- .
(mi)	----- .	----- .
(ti)	----- .	----- .
(ők)	----- .	----- .
Önök/maguk	----- .	----- .

2. **Az adott birtokos szerkezetekkel alkosson tetszés szerinti mondatot.**

*Make sentences of your own with the given Possessive Constructions.
Bilden Sie Sätze nach Belieben mit den gegebenen Besitzverhältnissen!
Construisez des phrases en utilisant les structures possessives données.*

Pl: az apám családja

Az apám családja Magyarországon él. (vagy:)
Nagyon szeretem az apám családját.
Az apám családjához megyünk.

a férjed autója

a konyha ajtaja

a kislány tányérja

a lakásunk erkélye

a tanár széke

az ügyvéd irodája

az orvos rendelője

a feleségem szekrénye

a presszó terasza

a szomszédok pincéje

a gyerekek nagynénje

3. Tegye át tegezésbe a magázó mondatokat!

*Rewrite these sentences using te or ti in place of ön, önök and maga, maguk.
Formen Sie die Sätze um! Duzen Sie anstatt zu siezen!
Transposez le vouvoiment en tutoiement.*

Pl: Ez a hölgy az ön felesége? Ez a hölgy a te feleséged?

Maga még nem ismeri az én lányomat.

Nem egészen értem önt.

Most az önök házába megyünk?

Szívesen megyek önökkel, ha akarják.

A maguk telefonja is rossz?

Ön azt hiszi, hogy Péter nem jön vissza?

Nem tudok együtt dolgozni magával!

Ez nem az ön problémája.

4. Mondja magázva a tegező mondatokat!

*Say ön, önök or maga, maguk in place of te and ti.
Formen Sei die Sätze um! Siezen Sie anstatt zu duzen!
Transposez le tutoiement en vouvoiment.*

Mit csinálsz ma délután?

Ti is velünk jöttök?

A feleségedet keressük.

Nem akarjuk zavarni a nagypapátokat.

Ez a férfi a ti vendégeitek?

A te lányod is ebbe az iskolába jár?

Nem szeretlek!

Beszélni akarok veled!

5. **Egészítse ki a mondatokat a példa szerint!**

Complete the sentences according to the example.

Ergänzen Sie die Sätze nach dem Beispiel!

Complétez les phrases suivant l'exemple.

Pl: A tanárok rendesek. A ti **tanárotok** rendetlen.

Ebben az utcában minden ház nagy. _ _ _ mi _ _ _ _ _ kicsi.

A poharak az asztalon vannak. Hol van _ _ _ te _ _ _ _ _ ?

A feleségem nem tud főzni. _ _ _ ön _ _ _ _ _ tud?

A fiúk hazajönnek az iskolából. _ _ _ én _ _ _ _ _ még nem jön haza.

Itt vannak a rendőrök! Ez _ _ _ ő autó.....

Itt van Ádám! Ez _ _ _ ő autó.....

A kislányok a parkban játszanak. _ _ _ maguk _ _ _ _ _ is velük van.

Minden anya védi a gyerekeit. Persze, hogy _ _ _ én _ _ _ _ _ is engem véd.

6. **Az adott szavakból szerkesszen mondatokat úgy, hogy mindegyikben használja a -val,-vel ragot. (A szavak sorrendje a megfelelő szórend.)**

Make sentences out of the given words so that make an adverb with -val, -vel in each. (The sequence of the words is the correct word order of the sentence.)

Konstruieren Sie Sätze mit den angegebenen Wörtern, und verwenden Sie -val, -vel in jedem Satz! (Die Wortstellung stimmt schon.)

Construisez des phrases avec les mots donnés en utilisant le suffixe -val, -vel dans chaque phrase. (Il ne faut pas changer l'ordre des mots.)

Yvonne, Kati, együtt, fürdet, a gyerek

Kati, puha, kefe, kefél, a gyerek, haj

A nagypapa, egy másik, orvos, beszélget

A pincér, az asztalunk, jön, a kávé, és a sütemények

Te, (én) akar, élni

A fiam, a szomszéd, ház, játszik, a te fiad, és a szomszédok, fia

7. **Feleljen a kérdésekre!***Answer the questions.**Beantworten Sie die Fragen!**Répondez aux questions.*

Kit keres a szomszédasszony?

(szomszéd + asszony = neighbour(woman), Nachbarin, voisine)

Kit talál otthon?

Be akar menni a házba?

Mit mond?

Miért keresi az ügyvédet?

Kiről beszél Molnárné?

Milyen házban lakik Molnárné szomszédja?

Kiről beszél szörnyű dolgokat a szomszéd?

Milyen ember a lánya férje a szomszéd szerint?

És Molnárné szerint?

Miért iszik a fiú Molnárné szerint?

Miért sajnálja Molnárné a fiút?

Megveri a feleségét, vagy nem veri meg?

Ki a fiú anyja?

8. **Folytassa a mondatokat!***Complete the following sentences.**Vervollständigen Sie die Sätze!**Continuez les phrases.*

Látom, hogy

Yvonne nem tudja, hogy

Kati azt hiszi, hogy

Értitek, hogy

Molnárné azt mondja, hogy

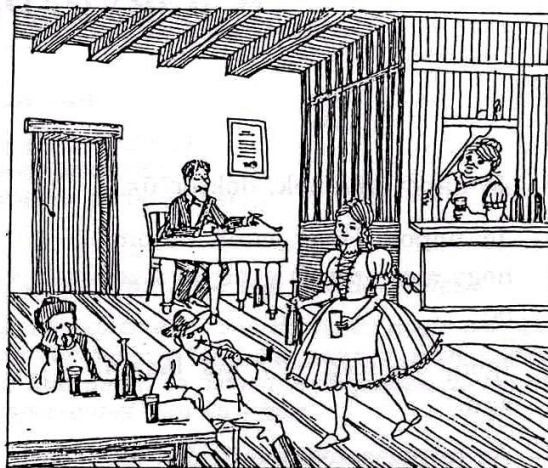
A pincér azt kérdezi, hogy

A vendégek azt felelik, hogy

Tudjuk, hogy

A horgosi csárda¹

A horgosi csárda ki van festve.²
 Odajár a cimbálmos a cimbalmával³ cimbalmozni
 Minden este.⁴ kocsmárosné⁵ azt hiszi,
 Hogy a lányát elveszi⁶ egy valaki.

A hor - go - si csár - da ki van fest - ve

O - da jár a cim - bal - mos a cim - bal - má - val cim - bal - moz - ni

min - den es - te. Kocs - má - ros - né azt - hi - szí

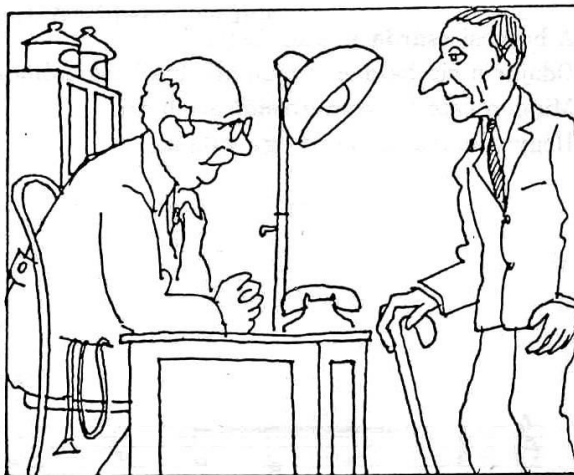
hogy a lá - nyát el - ve szí egy va - la - ki.

1 csárda:	(roadside) inn, bar (<i>in Hungary</i>)	Tscharda, Schenke	ancienne auberge (ou cabaret routier) hongroise
horgosi csárda:	csárda at Horgos (<i>a village in H.</i>)	die Tscharda von Horgos (<i>Siedlung in Ungarn</i>)	csárda de Horgos (<i>nom d'un village</i>)
2 ki van festve:	is painted	ist angestrichen, gemalt	est (fraîchement) peint
3 cimbalom, cimbalma:	dulcimer (<i>musical stringed instrument used in gipsy bands</i>)	Zimbel, Hackbrett (<i>Musikinstrument</i>)	cymbalum, tympanon (<i>instrument de musique</i>)
cimbalmos:	dulcimer player	Zimbelschläger (<i>Musikant</i>)	joueur de cymbalum (<i>dans un orchestre de tziganes</i>)
cimbalmozik:	play the dulcimer	Zimbel spielen	jouer du cymbalum
4 este:	evening, night	Abend	soir
5 kocsmárosné:	wife of the innkeeper, barmaid	Wirtin	patronne du cabaret
3 elvesz vkit:	(<i>here:</i>) marry sy	(<i>hier:</i>) heiraten	(<i>ici:</i>) épouser

A nagypapa rendelőjében

1.

- Jó napot kívánok, doktor úr.
- Jó napot. Hogy van? Látom, hogy már szépen gyógyul a sebe.
- Igen, de még egy kis lázam van.¹
- Az természetes operáció után. Gondolom, hogy fájdalma is van² még.
- Nincs már komoly fájdalom.³ Csak egy kicsit fáj a seb, ha járok.
- Sokat kell pihenni. Most már csak türelem kell, semmi más.

2.

- Jó napot kívánok.
- Jó napot asszonyom. Mi a panasz?
- Kiütéseim⁴ vannak. Mindenhol, a lábamon, karomon, kezemen. Tudja doktor úr, én teljesen egyedül vagyok. A férjem már nem él, gyerekeim nincs. Nincs senkim. A testvéreim nem törődnek velem. Van egy bátyám, de az⁵ Kanadában él. A húgom itt lakik Pesten, de ő is nagyon ritkán jön hozzám.⁶

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

doktor,-t,-ok	Doktor	1. lázam van:	ich habe Fieber.
gyógyul	heilen, genesen		
szépen	schön (mit Adverbialsuff.)	2. fájdalma van:	Sie haben Schmerzen
seb	Wunde		
láz,-at	Fieber		
természetes	natürlich	3. nincs fájdalmam:	Ich habe keine Schmerzen.
operáció	Operation (med.)		Die Bedeutung des Verbs haben wird im Ungarischen mit einer Konstruktion ausgedrückt: Substantiv mit Possessivsuffix + Verb van/nincs
után (Postp.)	nach		
gondol vmít	denken		
fájdalom, fájdalmat	Schmerz		
komoly	ernst, ernsthaft	4. kiütéseim vannak	Ich habe Ausschläge
fáj	(es) tut weh, schmerzt		Die Pluralform der Substantive mit Possessiv- suffixen wird mit einem -i statt -k gebildet. es steht immer vor dem Poss.suffix (hier: -m).
(unpersönliches Verb, nur 3.Person)		testvéreim:	meine Geschwister
kell (")	brauchen, müssen	lányaim:	meine Töchter
türelem, türelmet	Geduld		
asszonyom	meine Dame (Anrede)		
panasz,-t,-ok	Beschwerde, Klage, Leid	5. az Kanadában él	Die Bedeutung von az ist hier: ő. (Umgangssprache)
kiütés,-t,-ek	Ausschlag		
mindenhol	überall		
egyedül (Adverb)	allein		
törődik vkivel, vmivel	sich kümmern um etw.	6. hozzám, hozzád, hozzá,	hozzánk, hozzátok, hozzájuk
bátyám*	mein älterer Bruder		Das Suffix -hoz(-hez,-höz) + das Possessivsuffix
öcsém*	mein jüngerer Bruder		
húgom*	meine jüngere Schwester		
Kanada	Kanada		
nővérem*	meine ältere Schwester		
ritkán	selten		
hozzám	zu mir		

* Diese Wörter stehen wegen ihrer Bedeutung immer mit Possessivsuffixen.
Zwei davon sind unregelmäßig:
bátyám, bátyád, bátyja, bátyánk, bátyátok, bátyjuk (genauso: nagybátyám, usw. mein Onkel)
öcsém, öcséd, öccse, öcsénk, öcsétek, öccsük

Majdnem soha nem látogat meg.⁷ A húgomnak öt gyereke van,⁸ és kilenc unokája. Neki is elég baja van velük.⁹ Meg ő is gyakran beteg.

– Ez bizony szomorú. Megnézem a kiütéseit,¹⁰ ha megengedi.

– A körzeti orvos azt mondja, hogy allergia. De nekem senkim sincs.¹¹ És ő azt mondja nekem,¹² hogy az állat szőrére vagyok allergiás.

– Kutyája van?¹³

– Nem, egy gyönyörű macskám van.¹⁴ És a macskámnak most kis cicái is vannak.¹⁵

Doktor úr, ugye nem igaz? Ugye nem allergia? Én nem tudok a macskám nélkül élni.

majdnem	fast, beinahe
meqlátogat vkit	besuchen
unoka	Enkel/in
meg	und
(Konjunktion: = és)	
gyakran	oft
bizony	wahrlich, wahrhaft, gewiß
szomorú,-ak	traurig
(meg)enged vmit	erlauben, lassen
körzet,-et	Kreis, Bezirk
körzeti orvos	Kreisarzt
allergia	Allergie
síncs (is + nincs)	ist auch nicht, es gibt auch nicht/kein...
síncsenek (is + nincsenek)	(Plural von síncs)
mond vmit	sagen
vkinek	
állat,-ot	Tier
szőr,-t,-ök	Haar, Behaarung, Fell
allergiás vmire	allergisch, Allergie haben
kutya	Hund
gyönyörű,-ek	wunderschön
macska	Katze
cica	Mieze
ugye?	Nicht wahr? Gelt?
	nélkül (Postp.) ohne

7. A húgom meqlátogat.

Meine jüngere Schwester besucht mich.(engem)

Es ist nicht nötig, das Wort engem zu gebrauchen, da die unbestimmte Konjugation auf ein Akk.objekt 1. Person hinweist.

téged, titeket, minket regieren auch die unbestimmte Konjugation, aber die Pluralformen müssen im Satz erscheinen. Bei téged ist es meistens auch so, es sei denn, daß der Kontext eindeutig ist. Akk. objekte in der 3. Person regieren dagegen die bestimmte Konjugation:

A húgom meqlátogatja (öt). Oder: öket, magát, magukat, önt, önöket – diese müssen auch im Satz erscheinen.

8. A húgomnak öt gyereke van.

Meine jüngere Schwester hat fünf Kinder.

(Nicht vergessen: nach Zahlen immer Einzahl!)

-nak,-nek Dativsuffix

Wortwörtlich würde das heißen: (Es gibt) meiner Schwester fünf Kinder.

Diese Konstruktion wird immer mit dem Verb haben übersetzt.

9. Neki is elég baja van velük.

Sie hat auch genug Probleme mit ihnen.

Das ist die Hervorhebung des Personalpronomens in der Konstruktion: Substantiv mit Possessivsuffix + van (siehe oben).

neki: ihm/ihr, für ihn/sie

10. Megnézem a kiütéseit.

Ich sehe Ihre Ausschläge an.
(az ön kiütéseit: 3. Person)

11. Nekem senkim síncs.

Ich bin völlig allein.

(Ww. Ich habe keinen/niemanden.)

nekem: mir, für mich

nekem, neked, neki, nekünk, nektek, nekik

12. Azt mondja nekem, hogy ...

Er sagt mir, daß ...

13. Kuttyája van? Haben Sie einen Hund?

14. Macskám van. Ich habe eine Katze.

15. A macskámnak kis cicái vannak.

Meine Katze hat Junge.

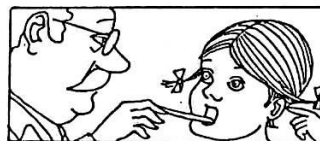
- Persze, először mindent megpróbálunk. Most felírok egy gyógyszert. Ezt reggel, délben, este étkezés előtt¹⁶ kell bevenni. És adok önnek¹⁷ egy kenőcsöt is a kiütésekre.
- Nagyon köszönöm, doktor úr, mert nekem nincs senkim, csak ez a macskám.
- Remélem, hogy ez a gyógyszer segít. Viszontlátásra, asszonyom.

3.

- Kezét csókolom.
- Szervusz, kislány. Hát te egyedül vagy? Hol van az anyukád?
- Az anyukámnak most nincs ideje.¹⁸ Dolgozik. De nekem van pénzem.
- Az jó. Akkor tudsz venni rágógumit. És mi bajod van?
- Nagyon fáj a torkom.¹⁹

- Megnézem. Csinos torkod van. Nem piros.
- Igen, mert inkább a fülem fáj.
- Igazad van,²⁰ a fülednek van valami²¹ baja. Matematikadolgozat? Vagy nyelvtan?

- Matematika. Honnan tetszik tudni?²²
- Mondom, hogy a fülednek van baja. Belül semmi, de kívül nagyon piros. Sajnálalak, kislány, de nem tudok segíteni neked. Kevés időm van, és sok betegem.

először	zuerst, zum ersten Mal
felír (gyógyszert)	verschreiben
gyógyszer,-t,-ek	Medikament, Arznei
reggel (Adverb)	morgens, am Morgen
reggel,-t,-ek	Morgen
dél, delet	Mittag
délben	am Mittag
este (Subst., Adverb)	Abend; abends, am Abend
étkezés,-t,-ek	Mahlzeit (aber nicht als Begrüßung!)
előtt (Postp.)	vor
bevesz	einnehmen
(gyógyszert)	
ad vmit vkinek	geben
kenőcs,-öt	Salbe
remél vmit	hoffen
segít (vkinek)	helfen
hát	also, nun, denn (Einleitung einer Frage oder Antwort)
anyuka	Mutti (Diminutiv von anya)
pénz,-t,-ek	Geld
rágógumi	Kaugummi
torok, torkot	Hals
csinos	hübsch
piros	rot
inkább	lieber
(vkinek) igaza van	(jd.) hat recht
(vkinek) nincs igaza	(jd.) hat nicht recht
(vkinek, vminek) baja van	(jm.) fehlt etwas
matematika	Mathematik
dolgozat,-ot	Schularbeit, Klassenarbeit
nyelvtan,-t,-ok	Grammatik
tetszik	bitte (hier: nur zum Ausdruck der Höflichkeit gebraucht)
tetszik vkinek (unpersönliches Verb)	gefallen (vgl. Nyelvtan Nr. 2. A und Mondatok Nr. 3. a in dieser Lektion)
belül (Adv.)	innerhalb, von innen
kívül (Adv.)	außerhalb, von außen
kevés	wenig

16. Die Postposition **előtt** hat zwei Bedeutungen:

a ház előtt: vor dem Haus
étkezés előtt: vor den Mahlzeiten, vor dem Essen

17. **önnek**: ön + nek (önöknek, magának, maguknak) = Ihnen, für Sie

Adok önnek egy kenőcsöt a kiütésekre.
Ich gebe Ihnen eine Salbe gegen die Ausschläge.

Das Suffix -ra,-re drückt nicht nur eine Ortsbestimmung aus. Als Finalbestimmung trägt es die Bedeutung wie gegen.

18. Az anyukámnak **nincs** ideje.
(Meine) Mutti hat keine Zeit.19. **Fáj a torkom.**
Ich habe Halsschmerzen. Mein Hals tut weh.20. **Igazad van.** Du hast recht.20^x. A fülednek **van** valami baja.

Mit deinen Ohren stimmt etwas nicht. (Die Ohren sind nicht in Ordnung, sie sind krank.)

21. **valami baj**

Das Wort valami (etwas) wird hier adjektivisch gebraucht (im Sinne von irgendwelche ...)

Das Wort semmi in ähnlicher Rolle: Nincs semmi bajom. Mir fehlt nichts, ich habe nichts.

22. **Honnan tetszik tudni?**

Woher wissen Sie das?

Die Konstruktion tetszik + Infinitiv ist die höflichste Form der Anrede (vgl. der Gebrauch von maga). Im allgemeinen wird es zu alten Personen oder von Kindern zu Erwachsenen gesagt. (vgl. tessék + Infinitiv in der Lektion 4. Tessék ist die Imperativform von tetszik.)

NYELVTAN

I. Több birtok **-i-** **(-ai, -ei, -jai, -jei)**

1. macska	kefe	lány	vers
macskáim	keféim	lányaim	verseim
macskáid	keféid	lányaid	verseid
macskáí	keféi	lányai	versei
macskáink	keféink	lányaink	verseink
macskáitok	keféitek	lányaitok	verseitek
macskáik	keféik	lányaik	verseik

2. a. **nap** (napja) napjaim, napjaid, napjai,
napjaink, napjaitok, napjaik
- kert** (kertje) kertjeim, kertjeid, kertjei
kertjeink, kertjeitek, kertjeik
- b. **szomszéd** (szomszédja) szomszédaim, szomszédaid, szomszédai,
szomszédaink, szomszédaitok, szomszédaik
- barát** (barátja) barátaim, barátaid, barátai,
barátaink, barátaitok, barátaik
3. a. **dolog** – **dolga** – **dolgai**; **fájdalom** – **fájdalma** – **fájdalmai**;
madár – **madara** – **madarai**; **kenyér** – **kenyere** – **kenyerei**
- b. **ajtó** – **ajtaja** – **ajtói**; **apa** – **apja** – **apái**; **bátyja** – **bátyái**; **öccse** – **öcséi**

II. -nak,-nek *a részeshatározó ragja*

Névmások: nekem

neked

neki (önnek, magának)

nekünk

nektek

nekik (önöknek, maguknak)

1. **Mehrere Besitze.** Die Bedeutung der Possessivsuffixe im Plural:

- mein + Substantiv im Plural, dein + Subst. Pl., sein/ihr + Subst. Pl., unser + Subst. Pl., euer + Subst. Pl., ihr + Subst. Pl.
2. Wenn das Substantiv auf Konsonant in der 3. Person Singular ein -j- hat (s. Lektion 7), erscheint dieses -j- in allen Personalformen. Die Wörter „szomszéd” und „barát” (Nachbar, Freund) sind Ausnahmen.
3. a/ Die unregelmäßigen Wortstämme behalten die Abweichung auch im Plural
b/ Ausnahmen

II. *Der Dativ*

Pronomen

Bedeutung: mir, dir, ihm/ihr, (Ihnen: höfliche Anrede Singular),
uns, euch, ihnen (Ihnen: höfliche Anrede Plural)

A részeshatározó használata

1. Péter virágot ad Katinak.
A feleségem segít a gyerekeknek.
A nővérem telefonál **nekem**.
A nagybátyátok csokoládét hoz **nektek**.
2. Személytelen igéssel: **tetszik, fáj, van, nincs**
 - A. Péternek tetszik a film. (a)
Ádámnak fáj a lába. (b)
Katinak van pénze. (c)
A szomszédoknak nincs kertjük. (d)

Többes szám

- Péternek tetszenek a régi filmek (e)
Ádámnak fájnak a sebei. (f)
Katinak vannak testvérei. (g)
A szomszédoknak nincsenek virágaik. (h)

B. Névmásokkal (Nyomatékos forma)

Nekem van feleségem. (a)	Nekem nincs lakásom. (b)
Neked van feleséged.	Neked nincs lakásod.
Neki van felesége.	Neki nincs lakása.
Nekünk van feleségünk.*	Nekünk nincs lakásunk.
Nektek van feleségetek.*	Nektek nincs lakásotok.
Nekik van feleségük.*	Nekik nincs lakásuk.
	*
Önnek/magának van felesége.	Önnek/magának nincs lakása.
Önöknek/maguknak van feleségük.	Önöknek/maguknak nincs lakásuk.

Névmás nélkül

Van feleségem. (c)	Nincs lakásom. (d)
Van feleséged.	Nincs lakásod.
stb.	stb.

Többes szám

(nekem)	Vannak testvéreim.(e)	(nekem)	Nincsenek kutyáim.(f)
(neked)	Vannak testvéreid.	(neked)	Nincsenek kutyáid.
(stb.)	Vannak testvérei.	(stb.)	Nincsenek kutyái.
	Vannak testvéreink.		Nincsenek kutyáink.
	Vannak testvéreitek.		Nincsenek kutyáitok.
	Vannak testvéreik.		Nincsenek kutyáik.
	*		*
Önnek/magának vannak testvérei.		Önnek/magának nincsenek kutyái.	
Önöknek/maguknak vannak testvéreik.		Önöknek/maguknak nincsenek kutyáik.	

* Everybody has one wife, that is the reason for using the singular.

Man hat nur eine Ehefrau, so steht das Substantiv im Singular.

Chacun à sa femme – ce qui explique le singulier. (Nekünk vannak feleségeink – signifie: chacun d'entre nous a plusieurs femmes.

Der Gebrauch des Dativs

2. Mit unpersönlichen Verben:

- A. (a) Der Film gefällt Peter. (b) Adam hat Schmerzen im Bein. (c) Kati hat Geld. (d) Die Nachbarn haben keinen Garten. (e) Die alten Filme gefallen Peter. (f) Adams Wunden tun weh. (g) Kati hat Geschwister. (h) Die Nachbarn haben keine Blumen.

B. *Mit Pronomen: (Hervorhebung)*

Diese Struktur wird mit dem Verb „haben“ übersetzt. (a) Ich habe eine Frau. (Im Ungarischen drückt man damit aus: Ich bin verheiratet.) (b) Ich habe keine Wohnung.

Ohne Pronomen:

Wenn wir die Person des Besitzers nicht besonders hervorheben wollen (und das ist meistens der Fall), lassen wir das Pronomen weg.

(c) Ich bin verheiratet. (d) Ich habe keine Wohnung. Das Suffix deutet schon auf den Besitzer hin.

(e) Ich habe Geschwister. (f) Ich habe keine Hunde.

III.1. **-ban,-ben** **-nál,-nél** **-tól,-től** **-ról,-ről** **-ra,-re**

bennem	nálam	tőlem	rólam	rám
benned	nálad	tőled	rólad	rád
benne	nála	tőle	róla	rá
bennünk	nálunk	tőlünk	rólunk	ránk
bennetek	nálatok	tőletek	rólatok	rátok
bennük	náluk	tőlük	róluk	rájuk

Rendhagyó formák:

-ba,-be **-ból,-ből** **-n,-on,-en,-ön**

belém	belőlem	rajtam
beléd	belőled	rajtad
bele	belőle	rajta
belénk	belőlünk	rajtunk
belétek	belőletek	rajtatok
beléjük	belőlük	rajtuk

2. alatt	fölött	mellett	előtt	mögött
alattam	fölöttem	mellettem	előttem	mögöttem
alattad	fölötted	melletted	előtted	mögötted
alatta	fölötte	mellette	előtte	mögötte
alattunk	fölöttünk	mellettünk	előttünk	mögöttünk
alattatok	fölöttetek	mellettetek	előttetek	mögöttetek
alattuk	fölöttük	mellettük	előttük	mögöttük

szerint	nélkül	után
szerintem	nélkülem	utánam
szerinted	nélküled	utánad
szerinte	nélküle	utána
szerintünk	nélkülünk	utánunk
szerintetek	nélkületek	utánatok
szerintük	nélkülük	utánuk

Egy rendhagyó: körül

körülöttem
körülotted
körülotte
körülotünk
körülottek
körülotük

3. **öntől, önről, önre, ön mellett, ön körül stb.**

magával, magánál, magán, maga mögött, maga szerint stb.

önöknek, önökhöz, önökben, önök előtt, önök nélkül stb.

magukról, magukkal, maguknál, maguk fölött, maguk után stb.

-
- III.1. Die deutschen Konstruktionen: Personalpronomen + Präpositionen (zu mir, mit dir usw.) werden im Ungarischen durch Pronomen ausgedrückt, die aus den entsprechenden Adverbialsuffixen mit Hilfe der Possessivsuffixe gebildet werden. Wir kennen bereits die Pronomen velem, veled, vele, velünk, veletek, velük (mit mir usw.), hozzám, hozzád, hozzá, hozzánk, hozzátok, hozzájuk (zu mir usw.). Auf dieser Weise können Pronomen aus allen anderen Suffixen gebildet werden.

Unregelmäßige Formen

2. Die Postpositionen können auch die Possessivsuffixe bekommen. Ihre Übersetzungen der Reihe nach: unter mir usw., über mir usw., neben mir usw. vor mir usw., hinter mir usw., meiner Meinung nach usw., ohne mich usw., nach mir usw.. *Unregelmäßig*: um mich herum...
3. Die Pronomen „ön“, „önök“, „maga“, „maguk“ werden wie die Substantive mit Suffixen und Postpositionen versehen.
-

MONDATOK

1. A birtok többes száma

The Plural of a Possessed Noun

Der Besitz im Plural

Pluriel de la chose (personne) possédée

A macskáim tiszták.

A gyerekeink most az iskolában vannak.

Miért nincsenek a ruháitok a szekrényben?

Az orvos megnézi a kiütéseidet.

Ez az apa nem törődik a gyerekeivel.

A pincér Kanadába megy a testvéreihez.

Az orvosok a kórházban megvizsgálják a betegeiket.

A nagymamák a parkban ülnek és vigyáznak az unokáikra.

Az öreg emberek szeretnek a problémáikról beszélni.

A szomszédainknál nincs villany.

Birtokos szerkezetben:

In Possessive Construction (Genitive):

Im Besitzverhältnis:

Dans les structures possessives:

Anyám vendégei a nappaliban beszélgetnek.

A nagypapa gyógyszerei az ágya mellett vannak egy kis asztalon.

Az iskola tanárai nem laknak az iskolában.

Délután megtisztítjuk a lakás ablakait.

A házak erkélyein virágok vannak.

Nem szeretem az eszpresszók süteményeit.

Nem jó bemenni az oroszlánok barlangjaiba.

Nyomatékos forma:

Stressed forms:

Hervorhebung:

Forme tonique:

A fákon már vannak gyümölcsök. **A mi fáinkon** még csak virágok vannak.

A testvérek szeretik egymást. **Az én bátyáim** mindig veszekszenek egymással.

Nem tudom, mit csinál a szomszédasszony, de **az ő gyerekei** mindig tiszták és rendesek

Nem tudom, mit csinálnak a szomszédok, de **az ő gyerekeik** mindig tiszták és rendesek

Hol vannak az ön gyerekei?

Hol vannak az önök gyerekei?

2. **-nak, -nek a részeshatározó ragja**

The Dative Suffix (Meaning: for, to)

Das Dativsuffix

suffixe du datif: à, pour

A pincér kávét és sört hoz a vendégeknek.

Virágot viszünk a beteg nagynénénknek a kórházba.

Mondok nektek valamit.

Ez a tanár sokat segít a gyerekeknek az iskolában.

Most nem tudok felelni önnek, majd később.

A nagypapa csokoládét vesz az unokájának.

Nem adom neked a cicámat!

Yvonne hazaviszi a süteményeket a családnak.

A férjem mindig telefonál nekem az irodájából.

3. **Személytelen ige: fáj + birtokos személyragos főnév + részeshatározó;
tetszik + részeshatározó**

Impersonal Verbs: fáj + Noun with Possessive Suffix + Dative
tetszik + Dative (= Adverb with -nak,-nek)

Unpersönliches Verb fáj + Substantiv mit Possessivsuffix + Dativ
tetszik + Dativ

Verbes impersonnels: fáj + nom avec suffixe possessif + datif
tetszik + datif

Fáj a lábam. Neked is fáj a lábad?

Ha fáj a fejed, adok neked gyógyszert.

A kisgyerekeknek gyakran fáj a hasuk.

Ez a ház nagyon tetszik nekem. Önnek is tetszik?

Miért nem tetszik nekünk maga? Mert a részeges férfiak nem tetszenek nekünk.

Tetszik nektek ez a fiú? Katinak nagyon tetszik, de nekem nem.

4. A van, nincs személytelen igék + birtokos személyragos főnév

Impersonal Verbes van and nincs + Noun with Possessive Suffix (Meaning: have, possess own)

Unpersönliche Verben van, nincs + Substantiv mit Possessivsuffix (Bedeutung: haben)

Verbes impersonnels van , nincs + nom avec suffixe possessif (Sens: avoir)

Azt hiszem lázam van.

Azt hiszem, nincs lázam.

Hány testvéred van?

Nincs testvérem.

Két bátyám van és három húgom.

Nincs két bátyám.

Gyönyörű lakásotok van.

Nincs szép lakásotok.

Két kutyánk van.

Nincs két kutyánk.

Szép feleséged van.

Nincs szép feleséged.

Szemtelen öcséid vannak.

Nincsenek szemtelen öcséid.

Csinos nővéreim vannak.

Nincsenek csinos nővéreim.

Nyomatékos van, nincs

Stressed van and nincs

Hervorhebung von van und nincs

van , nincs mis en relief

Van egy üres dobozod?

Van. (Van egy üres dobozom.)

Van kenyereitek?

Van. (Van kenyérünk.)

Van autótok?

Nincs. (Nincs autónk.)

Van kulcsod a pincéhez?

Nincs. (Nincs kulcsom a pincéhez.)

Vannak még fájdalmaid?

Vannak. (Vannak még fájdalmaim.)

Vannak gyerekeik?

Nincsenek. (Nincsenek gyerekeik.)

van ige + birtokos személyragos főnév + részeshatározó

The Verb van + Noun with Possessive Suffix + Dative (The Hungarian dative corresponds to the subject of have in English.)

Das Verb van + Substantiv mit Possessivsuffix + Dativ (= das deutsche haben)

Verbe van + nom avec suffixe possessif + datif (en français, ce dernier est le sujet du verbe avoir)

Péternek nagy orra van.

Yvonne-nak láza van.

Az orvosnak sok betege van.

Az ügyvédnek kevés ideje van.

A gyerekeknek piros kiütései vannak.

Anyámnak szép virágai vannak.

A raboknak jó ügyvédjük van.

A szomszéd lányoknak goromba apjuk van.

A fiúknak kevés pénzük van.

Az iskoláknak öreg tanáraik vannak.

A parkoknak nagy fáik vannak.

A betegeknek nagy fájdalmaik vannak.

Péternek nincs sok pénze.

Yvonne-nak nincs nagypapája.

Az orvosnak nincs rendelője.

Az ügyvédnek nincs telefonja.

A gyerekeknek nincsenek fájdalmai.

Anyámnak nincsenek jó képei.

A raboknak nincs jó orvosuk.

A lányoknak nincs bátyjuk.

A fiúknak nincs sok türelmük.

Az iskoláknak nincsenek kutyaik.

A parkoknak nincsenek kényelmes padjaik.

A betegeknek nincsenek kiütéseik.

nekem, neked stb. névmások nyomatékosítják a birtokos személyét.

The pronouns nekem, neked etc. stress the possessor.

Die Pronomen nekem, neked usw. heben den Besitzer hervor.

Les pronoms nekem, neked, etc. soulignent la personne du possesseur.

Nekem nagy fülem van.

Neki szép lakása van.

Nekünk nagy bajunk van.

Nekik kényelmes házuk van.

Neked nincs nagy füled.

Önnek nincs szép lakása.

Nektek nincs semmi bajotok.

Önöknek nincs kényelmes házuk.

Neked kis cicáid vannak.

Magának vendégei vannak.

Nektek nagy fiaitok vannak.

Maguknak komoly problémáik vannak.

Nekem nincsenek kis cicáim.

Neki nincsenek vendégei.

Nekünk nincsenek nagy fiaink.

Nekik nincsenek komoly problémáik.

6. Kinek? Minek? Kiknek? Miknek?

Kinek hoz virágot a vendég?

A nagymamának. (A vendég **a nagymamának** hoz virágot.)

Kinek ad süteményt a nagymama?

Neked. (A nagymama **neked** ad süteményt.)

Minek visz sört az autó?

Az eszpresszónak. (Az autó **az eszpresszónak** visz sört.)

Kiknek vesz csokoládét a nagypapa?

A gyerekeknek. (A nagypapa **a gyerekeknek** vesz csokoládét.)

*

Kinek tetszik Kati?

A szomszéd fiúnak. (Kati **a szomszéd fiúnak** tetszik.)

Kiknek tetszenek a szomszéd fiúk?

A lányoknak. (A szomszéd fiúk **a lányoknak** tetszenek.)

*

Kiknek fáj a feje?

Péternek. (**Péternek** fáj a feje.)

Kinek fáj a füle?

Nekem. (**Nekem** fáj a fülem.)

Kiknek fáj a lábuk?

A pincéreknek. (**A pincéreknek** fáj a lábuk.)

Miknek fáj a hasuk?

A nyulaknak. (**A nyulaknak** fáj a hasuk.)

*

Kinek van macskája?

A riporternek. (**A riporternek** van macskája.)

Minek van kertje?

A kórháznak. (**A kórháznak** van kertje.)

Kiknek van telefonjuk?

Nekünk. (**Nekünk** van telefonunk.)

Kinek vannak testvérei?

Ádámnak. (**Neki** vannak testvérei.)

Kiknek vannak csúnya sebeik?

A betegeknek. (**Nekik** vannak csúnya sebeik.)

Kiknek nincs türelmük?

A gyerekeknek. (**A gyerekeknek** nincs türelmük.)

Kinek nincsenek gyerekei?

Az allergiás öreg hölgynek. (**Neki** nincsenek gyerekei.)

7. A polcon van egy doboz. Gyertyák vannak benne. (a dobozban)
A cipők ebben a szekrényben vannak. Kiveszek egy cipőt belőle. (a szekrényből)
A presszó üres. Most viszik a székeket és asztalokat bele. (a presszóba)
A beteg megmutatja a karját az orvosnak. Kiütések vannak rajta. (a karján)
Ezen a polcon sajtok vannak. Leveszek egy sajtot róla. (a polcról)
A szomszédok fia részeges. A felesége róla beszél. (a férjéről)
Ebben a házban lakom. A szomszédok most rólam beszélnek.
Az ablak előtt van egy kis asztal. Virágot teszek rá. (az asztalra)
A gyerek beteg. Az anyja vigyáz rá. (a gyerekre)
A nagymamámnál sok fa van a kertben. Nálunk csak virágok vannak a kertben.
A testvéreim Budapest környékén laknak. Gyakran megyek hozzájuk. (a testvéreimhez)
Délután a nagynénémhez megyek. Egy kenőcsöt hozok tőle a nővéremnek. (a nagynénémtől)
8. Ez az én ágyam. Három kép van fölötte. (az ágy fölött)
Ez az ügyvéd háza. Nagy kert van körülötte. (a ház körül)
A második emeleten laktok. Kik laknak alattatok?
A kertben olvasok. A feleségem mellettem ül és ír.
Ott jönnek a rabok! Rendőrök jönnek előttük és mögöttük. (a rabok előtt és mögött)
Molnárné azt mondja, hogy a fia nem sokat iszik. Szerintem rengeteget iszik.
Te itthon akarsz maradni? Nélküled nem megyek az orvoshoz!

GYAKORLATOK

1. Tegye a birtokot többes számba! (-i) (Ha szükséges, akkor az állítmányt is!)

*Put the Possessed Noun into the Plural (-i). If necessary, put the verb into the plural, too.
 Bilden Sie den Plural der Besitze! (Wenn nötig, auch den der Prädikate!)
 Mettez au pluriel le nom muni d'un suffixe possessif (-i-).
 Faites attention à l'accord du pluriel.*

Pl: Kati leckéje nehéz. Kati leckéi nehezek.

Még nem ismerem a testvéredet.

A ház fala piszkos.

A szomszéd gyereke mindig kiabál.

Beteszem a ruhámat a szekrénybe.

Hol van a tanárotok?

Mi van a kosaratokban?

Nem törődöm a lányommal!

Mindjárt megérkezik a vendégünk.

A vendégek autója a ház előtt áll.

Itt vannak a vendégek! Az autójuk a ház előtt áll.

Az orvos szomszédja nincs itthon.

Kinyitom a nappali ajtaját.

A poharak a te polcodon vannak.

Az ablakunkban virágok vannak.

A beteg sebe szépen gyógyul.

2. Egészítse ki a mondatokat!

Supply the missing words in these sentences.

Ergänzen Sie die Sätze!

Complétez les phrases suivantes.

A nagypapa pénzt _ _ _ _ _ az unokájának.

A pincér _ _ _ _ _ a süteményeket Yvonne-nak.

Kati _ _ _ _ _ Yvonne-nak megfürdetni a gyereket.

Ez a lány nagyon _ _ _ _ _ a fiúknak, mert szép és vidám.

Ebből a telefonfülkéből akartok _ _ _ _ _ a nagybátyátnak? Ez rossz.

Ezt a csokoládét a nagymamámtól _ _ _ _ _ nektek.

A nővéremhez megyünk, és gyógyszert _ _ _ _ _ neki, mert beteg.

Ebben az üzletben _ _ _ _ _ rágógumit a gyerekeknek.

Péternek _ _ _ _ _ a feje. Nekem a hasam _ _ _ _ _ .

Egészítse ki a mondatokat!

Pl: Ádám..... van _ _ _ _ _ . Ádámnak van felesége.

a. A gyerek..... van _ _ _ _ _ .

A riporter..... van _ _ _ _ _ .

A nagypapa..... van _ _ _ _ _ .

Ön..... van _ _ _ _ _ .

(Én) _ _ _ _ _ van _ _ _ _ _ .

b. Kati..... vannak _ _ _ _ _ .

Az eladó..... vannak _ _ _ _ _ .

Maga..... vannak _ _ _ _ _ .

(Te) _ _ _ vannak _ _ _ .

(Ti) _ _ _ vannak _ _ _ .

c. Anyám..... nincs _ _ _ _ _ .

Az öcsétek..... nincs _ _ _ _ _ .

(Ő) _ _ _ nincs _ _ _ .

(Ők) _ _ _ nincs _ _ _ .

Önök..... nincs _ _ _ _ _ .

d. Az orvos..... nincsenek _ _ _ _ _ .

A tanár..... nincsenek _ _ _ _ _ .

(Mi) _ _ _ _ _ nincsenek _ _ _ _ _ .

(Én) _ _ _ _ _ nincsenk _ _ _ _ _ .

Maguk..... nincsenek _ _ _ _ _ .

A fiúk..... nincsenek _ _ _ _ _ .

A fiaim..... nincsenek _ _ _ _ _ .

4. **Az adott szavakból szerkesszen mondatokat! (A szórend így helyes.)***Make sentences using the given words. (Do not change the word order!)**Bilden Sie Sätze! (Die Wortstellung ist richtig.)**Construisez des phrases avec les mots données. Ne changez pas l'ordre des mots.*

Péter, nagy láz, van

(én) Nincs, türelem, sok, várni

A kutyánk, szép fehér, szőr, van

A lányuk, részeges férj, van

(ők) Nincs, nagy pince

Önök, is vannak, kiütés?

(mi) Nincsenek, kiütés, hanem

csúnya seb, vannak

A pincérek, fáj a láb

(te) Van pénz?

(én) Már, nem fáj, a fej

5. a. **Írja át a szöveget egyes szám 2. személybe! (te)***Rewrite the following in the 2nd person singular (te).**Schreiben Sie den Text in der 2. Person Singular! (te)**Transposez le texte suivant à la 2e personne du singulier (te).*

A kertemben ülök. Az asztalon finom gyümölcsök vannak előttem, a tányéromon. Mögöttem egy nagy fa van. A fán egy madár énekel, éppen fölöttem. A kutyám alattam fekszik, a földön. A húgom melletttem ül, és újságot olvas. Nekem nincs újságom. Anyám lát engem az ablakból, és kijön hozzám. Beszélgetni akar velem.

b. **Írja le ugyanezt a szöveget 3. személyben! (Ádám a kertjében ül. ...)***Rewrite the same passage in the 3rd person singular.**Schreiben Sie denselben Text in der 3. Person! (Ádám)**Transposez le même texte à la 3e personne du singulier.*

6. Feleljen a kérdésekre!

- a. Kik jönnek a nagypapa rendelőjébe?
 Mi baja van az első betegnek?
 Van még komoly fájdalma is?
 Kell gyógyszer az első betegnek?

- b. Ki a második beteg?
 Mi a panasza a második betegnek?
 Miről beszél sokat az öreg hölgy?
 Miért nem törődik vele a bátyja?
 Miért nem tudja gyakran meglátogatni a húga sem?
 A körzeti orvos szerint mi baja van az öreg hölgynek?
 Mire allergiás?
 Miért beszél mindig a családjáról?
 Tud segíteni neki a nagypapa?
 Mit ír fel neki?
 Mit remél az orvos?

- c. Ki a harmadik beteg?
 Kivel érkezik a rendelőbe?
 Miért van egyedül?
 Miért mondja az orvosnak azt, hogy van pénze?
 Mit felel neki a nagypapa?
 Mi a kislány panasza?
 Van valami baja?
 Miért jön az orvoshoz, ha egészséges?
 Miért nem tud segíteni neki a nagypapa?

7. Ön a nagypapa, mesélje el (jelen időben, mert másképp nem tudja)

a. az öreg hölgy esetét

You are the grandfather; tell the story (in present tense, as you cannot otherwise)
 a. of the case of the old lady

Sie sind der Großvater, erzählen Sie (im Präsens, Sie können es noch nicht anders):
 a. den Fall der alten Frau

Mettez-vous à la place du grand-père, et racontez (au présent, parce que vous ne connaissez pas encore le passé.)
 a. le cas de la vieille dame

Pl.: Egy öreg hölgy jön hozzám. Kiütései vannak, a lábán, kezén, karján ...

b. *a kislány esetét*

the case of the little girl
den Fall des kleinen Mädchens
l'histoire de la petite fille

Pl: Egy kislány jön, egyedül. Megkérdezem, hogy hol van a mamája ...

8. **Írja be a hiányzó ragot, azután kérdezzen a kiegészített szóra! Feleljen először csak egy szóval, azután egy teljes mondattal. (Ebben a felelet szava nyomatékos helyzetben lesz.)**

Supply the missing suffix, Then ask a question about the completed word. Answer first in one word only, then in a full sentence (the answer-word should be in the stressed position).

Ergänzen Sie die Sätze mit den fehlenden Suffixen, dann fragen Sie nach den ergänzten Wörtern! Antworten Sie zuerst mit einem Wort, dann mit einem Satz! (Im Satz wird das antwortgebende Wort hervorgehoben.)

Écrivez le suffixe manquant, puis posez une question à laquelle vous répondrez d'abord par le seul mot complété, ensuite par une phrase dans laquelle ce mot sera mis en relief.

Pl: Apám este beveszi a gyógyszert.

Mit vesz be apád este? A gyógyszert.

Apám **a gyógyszert** veszi be este.

Mindig szívesen segítek az öregek..... .

-----?

Péter macskája felmegy a fa..... .

-----?

A riporter..... nagyon kevés pénze van.....

-----?

A nagypapa az iskola előtt beszélget Katí tanár..... .

-----?

Sok állat él ez..... a gyönyörű mezőn.

-----?

Az orvos a beteggel együtt kijön a rendelője... .

-----?

Kis kút¹ kerekes² kút

Kiskút, kerekes kút van az udvarunkban³
 De⁴ szép barna⁵ kislány van a szomszédunkban!⁶
 Csalfa⁷ szemeimet rá se merem⁸ vetni,⁹
 Fialat az édesanyja,¹⁰ azt is kell szeretni.

kút:	well	Brunnen	puit
kerék:	wheel	Rad	roue
kerekes:	wheeled	mit Rad versehen	
kerekes kút:	draw-well	Schöpfbrunnen	puit à roue
udvar:	yard, court	Hof	cour
de:	(exclamation) what a ...	(hier:) wie	mot exclamatif qui renforce l'adjectif 'szép'
barna:	brunette	braun, brünett	brun (châtain)
a szomszédunkban	next door (to us)	in der Nachbarschaft	dans notre voisinage
csalfa:	false, shifty	trügerisch	(mot archaïque) trompeur, perfide
mer:	dare	wagen	oser
(rá)vet:	set (an eye on sy)	werfen	jeter sur (je n'ose pas jeter mes yeux perfides sur elle)
édesanya:	mother (in contrast to a stepmother)	(liebliche) Mutter	mère (par, opposition à belle-mère)

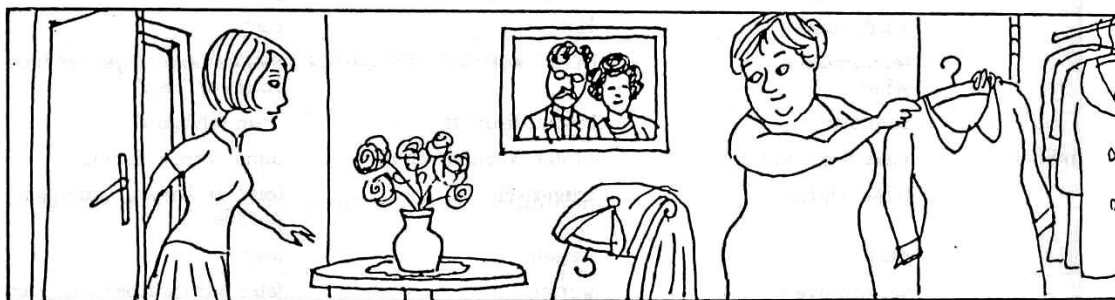
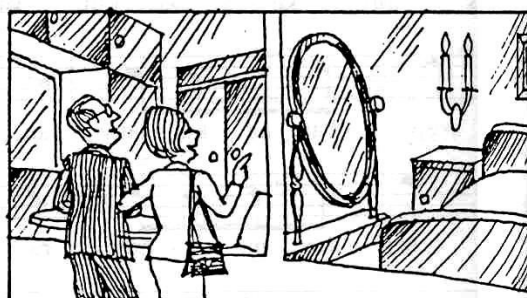
Senki nem ér rá

Ádám: Halló! Yvonne, te vagy az?

Yvonne: Szia. Mi újság?

Ádám: Ma délelőtt van egy kis időm. Ha be tudsz jönni a városba, megnézhetünk¹ néhány bútor-üzletet, és ha találunk megfelelőt, megvehetjük² a szekrényt és a lámpát is.

Yvonne: Nagyszerű! Remélem, a mama itthon tud maradni a gyerekekkel. Megkérdezem tőle, és visszahívlak.

Yvonne: (kopog a nagymama ajtaján) Szabad bejönni?³

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

ráér (vki) vmire (rá+ér Präf.+Verb)	zu etw. Zeit haben
újság,-ot,-ja	Neuheit, Neuigkeit
Mi újság?	Was gibt's Neues?
ma	heute
délelőtt,-öt,-je	Vormittag, am Vormittag
ma délelőtt	heute vormittag
város,-t,-ok	Stadt
néhány (+Sing.)	einige, manche
bútor,-t,-ok	Möbel
bútorüzlet,-et	Möbelgeschäft
megfelelő	entsprechend, geeignet, zusagend, gehörig
lámpa	Lampe
nagyszerű,-ek	großartig, herrlich, prachtvoll, blendend
(meg)kérdez vmit vkitől	fragen jn. nach etw.
hív*	rufen, anrufen
visszahív	zurückrufen
kopog vmin	klopfen
szabad (Adj.)	frei (hier:) man darf, es ist erlaubt

1. **-hat,-het**

Verbalsuffix mit der Bedeutung: können, dürfen

Mit seiner Hilfe kann aus jedem Verb ein neues gebildet werden, mit der Bedeutung: die Handlung des Verbes ist **möglich**.

néz sehen (Ww. er sieht)
nézhet er kann/darf sehen, es ist möglich,
zu sehen

vár warten (Ww. er wartet)
várhat er kann/darf warten

Das neue Verb wird wie gewöhnlich konjugiert:
nézhetek, nézhetsz, nézhet usw., nézhetem,
nézheted, nézheti usw.

Megnézh**etünk** néhány bútorüzletet.

Wir können einige Möbelgeschäfte anschauen.

2. Meg**vehet**jük a szekrényt.

Wir können den Schrank kaufen.

Bei einigen unregelmäßigen Verben fällt der letzte Konsonant vor dem -hat,-het aus:

vesz kaufen, nehmen
vehet er kann kaufen/nehmen

3. Szabad bejőnni?

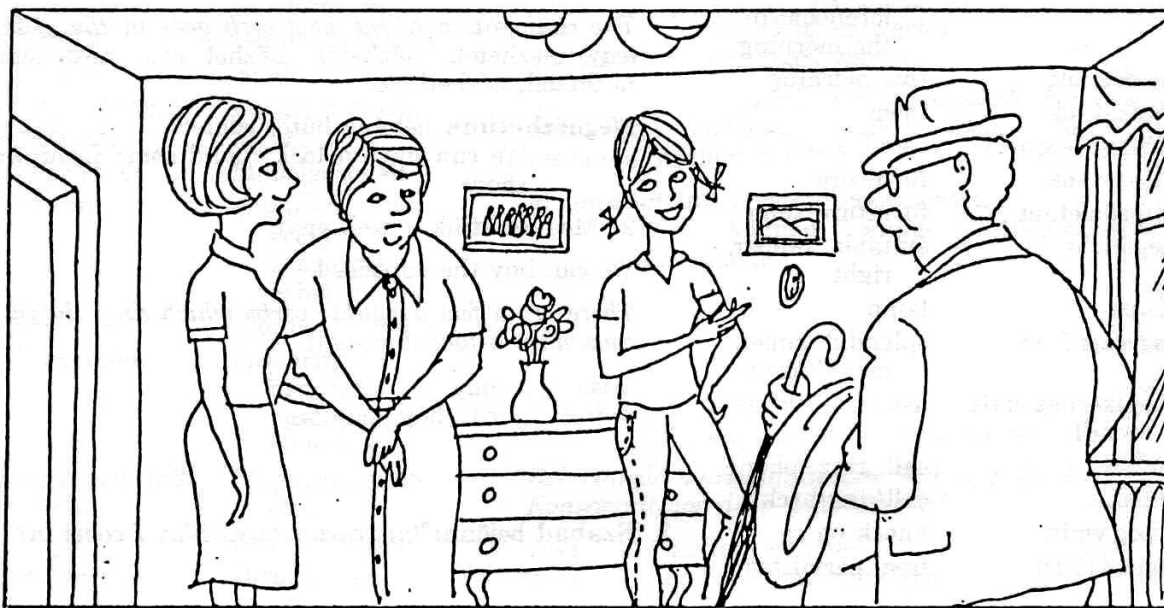
Darf ich herein(kommen)?

(Ww.: Darf man hereinkommen?)

Nagymama: Tessék.⁴ Jó, hogy jössz. Ugye te ma délelőtt nem mész sehova? Nekem fodrászhoz kell mennem,⁵ és meg kell látogatnom⁶ a beteg barátnőmet.

Yvonne: Ez baj. Ádámnak most van ideje bútorot venni.

Nagymama: Béla! Valakinek itthon kell maradnia⁷ ma délelőtt. A gyerekekre is kell vigyázni, a postást is meg kell várni, mert ma hozza a nyugdíjat. Yvonne-nak el kell mennie,⁸ mert Ádám most ér rá bútorot venni.

Nagypapa: Ez a valaki nem lehetek⁹ én. Egy kollégámmal kell találkoznom ma délelőtt. 10 órakor vár engem a Hungária kávéházban. Én ma nem maradhatok itthon. De ma szünet van az iskolában. Kati biztosan itthon tud maradni.

tessék	(hier:) herein!
sehova	nirgendswohin (vgl. sehol)
sehonnan	nirgendwoher
fodrász,-t,-ok	Friseur
barát,-ot,-ja	Freund
barátnő	Freundin
postás,-t,-ok	Briefträger
nyugdíj,-at	Rente, Pension
lehet	kann sein, ist möglich (eine Form von van)
kolléga	Kollege
találkozik vkivel	sich treffen mit jm.
óra	Uhr, Stunde
10 órakor	um 10 Uhr
kávéház,-at	Café
szünet,-et	Pause, Ferien, Unterbrechung

4. **Tessék.**

Die positive Antwort auf die Frage: Szabad?. Die negative Antwort ist: Nem szabad.

5. Fodrászhoz **kell mennem.**

Ich muß zum Friseur gehen.

Das Verb *kell* ist unpersönlich. so steht es immer in der 3. Person (wie auch *fáj* oder *van* = haben) Die handelnde Person wird durch die mit dem Infinitiv verbundenen Possessivsuffixe angegeben.

6. **Meg kell látogatnom** a barátnőmet.

Ich muß meine Freundin besuchen.

Wenn der Infinitiv eine Vorsilbe hat (meglátogatni), steht das Verb *kell* zwischen der Vorsilbe und dem Infinitiv (neutraler Satz, ohne Hervorhebung). (vgl. auch : Konstruktionen mit *tud* und *akar*)

7. Valakinek itthon **kell maradnia.**

Jemand/einer muß zu Hause bleiben.

Das Suffix *-nak*, *-nek* schließt sich dem logischen Subjekt an, wie auch in den Ausdrücken *vkinek fáj* und *vkinek van vmije*.

maradnia: Infinitiv + 3. Pers. Sg. (Possessivsuffix)

8. Yvonne-**nak** el **kell mennie.**

Yvonne muß gehen. (sie muß fort)

el- Verbalpräfix

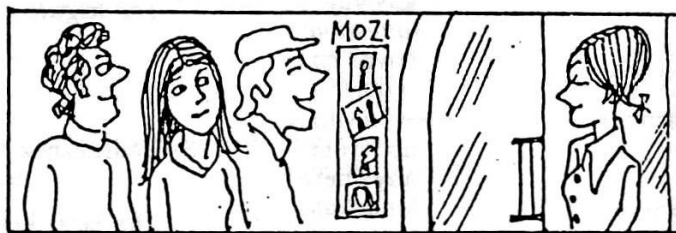
Es drückt die Richtung der Bewegung aus: von hier weg in Richtung eines entfernten Ortes.

elmegy	weg /fort/	gehen
elszalad	" "	laufen
elvisz	" "	bringen (auch: mitnehmen)

9. Ez a valaki **nem lehetek** én.

Dieser „jemand“ kann ich nicht sein.

Kati: Sajnos, nem lehet.¹⁰
Engem várnak a barátaim. Moziba megyünk. És utána vásárolni akarok. Kell nekem¹¹ egy új blúz a kék szoknyámhoz. Ti máskor is elmehettek¹² délelőtt, de én csak ma vagyok szabad.

Nagypapa: Csengetnek!¹³ A postás! Hozza a nyugdíjat. Akkor ez már nem probléma.

Nagymama: Itt van a pénz, és egy távirat Franciaországból. Tessék, Yvonne.

Yvonne: Fordítom: Programváltozás – a jövő hét helyett holnap este érkezünk Mathilde néni is velünk jön. – anyád.

mozi
utána
új
blúz,-t,-ok
kék
kell vmi**hez**

szoknya
máskor
elmegy
csenget
távirat,-ot
ország,-ot
Franciaország
tessék

(le)fordít vmit
változás,-t,-ok
(meg)változik
program,-ot,-ja
programváltozás

jövő
hét, hetet
helyett (*Postp.*)
helyettem,
helyetted usw.

holnap
néni (*hier:*
nagynéni)

Kino
danach, dann
neu
Bluse
blau
etw. ist nötig,
man braucht
etw.

Rock
ein anderes Mal
weg/fort/gehen
klingeln
Telegramm
Land
Frankreich
(*hier:*) bitte, hier
hast du es,
hier haben
Sie es

übersetzen
Änderung
sich ändern
Programm
Programm-
änderung
(*hier:*) nächste
Woche
statt, anstatt

morgen
Tante

10. Sajnos, **nem lehet.**

Es geht leider nicht. *Oder:* Es ist leider unmöglich.
(*Ww.:* Es kann leider nicht sein.)

11. **Kell nekem** egy blúz.

Ich brauche eine Bluse.
(*Ww.:* Eine Bluse ist mir nötig.)

12. Elme**hettek.**

Ihr könnt(dürft) gehen.

megy + -het = mehet (*unregelmäßiges Verb*)

13. Csenget**nek.**

Es klingelt.

Die 3. Person Plural kann das allgemeine (unbekannte) Subjekt ausdrücken.

Nagypapa: Anyád és Matilde néni?

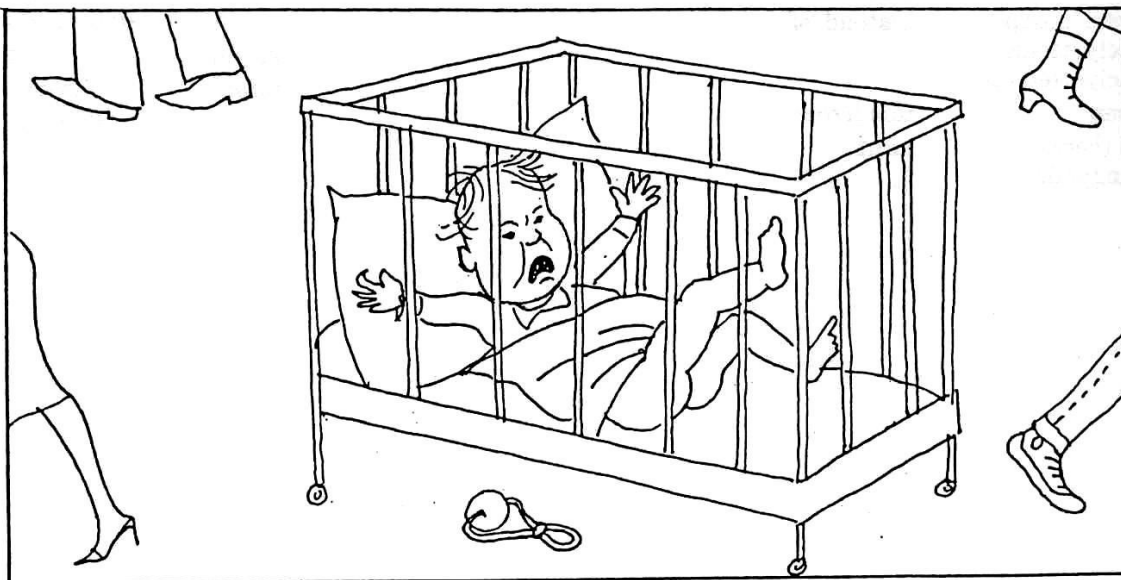
Yvonne: És természetesen apám és a két öcsém.

Nagymama: Akkor minden nagyon egyszerű. Először mindenki telefonál. Én a barát-
nőmnek, te a Hungária kávéházba, Yvonne Ádámnak, Kati a haverjainak.
Én megyek a henteshez, Béla, te a pékhez, Yvonne mehet a Közértbe – ott
nem kell beszélni – Kati a zöldségeshez.

Kati: Világos. És ki vigyáz a gyerekre?

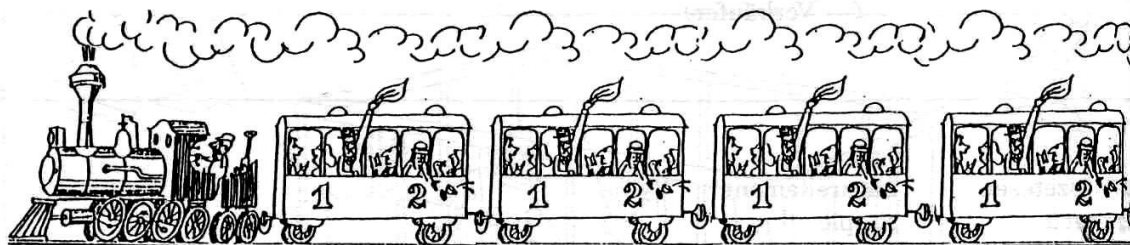
természetesen	natürlich, freilich
egyszerű	einfach
mindenki	alle (Leute)
haver,-t,-ok,-ja	Kumpel
hentes,-t,-ek	Fleischer
pék,-et,-je	Bäcker
Közért,-et,-je	Lebensmittelgeschäft (<i>nach dem Namen einer Handelsfirma</i>)
zöldséges,-t,-ek	Obst – Gemüse – Geschäft (~ Verkäufer)

Utazás

Franciaország nincs nagyon messze Magyarországtól. Repülőgéppel¹⁴ az út csak két óra Párizs és Budapest között. Igaz, hogy még néhány órát hozzá kell adnunk ehhez az időhöz, mert a repülőgép gyors, de a közlekedés lassú mind a két városban, és a repülőterek nincsenek közel a városok központjához.

Vonaton¹⁵ az utazás hosszú¹⁶ – az Orient expresszel 22 óra – de érdekes. Útközben sok szép tájat láthatunk, néha érdekes emberekkel is megismerkedhetünk. A vonaton mindig történik valami, jöhetünk,¹⁷ mehetünk.

Ha autóval utazunk, nem lehet jönni-menni, ismerkedni, viszont tetszés szerint megállhatunk és megnézhetünk egy-egy szép épületet, falut vagy várost. Persze így nem érkezünk meg rövid idő alatt.¹⁸

Magyarország	Ungarn
messze vmitől	weit, fern, entfernt
repülőgép,-et	Flugzeug
út, utat, útja	(hier:) Fahrt, Reise, Flug
Párizs,-t	Paris
között (Postp.)	zwischen, unter
hozzáad vmit	dazugeben,
vmihez	addieren
(hozzá+ad)	
gyors	schnell
közlekedés,-t	Verkehr
lassú,-t,-ak	langsam
mind a két	beide
/kettő/	
repülőtér,-teret	Flughafen
közel vmihez	nahe
központ,-ot,-ja	Zentrum
vonat,-ot	Zug
utazás,-t,-ok	Reise, Fahrt
hosszú,-t,-ak	lang
expressz(vonat)	Express(zug)
útközben	unterwegs
táj,-at	Gegend, Umgebung, Landschaft
(meg)ismerkedik	kennenlernen
vkivel, vmivel	sich vertraut machen
történik vmi	geschehen,
(unpers. Verb)	passieren
utazik	fahren, reisen
viszont	dagegen, wiederum
tetszés,-t	Gefallen,Belieben
tetszés szerint	nach Belieben /Wunsch, beliebig
megáll	(an)halten
egy-egy	einige, manche, hier und da eine
épület,-et	Gebäude
falu,-t,-ja	Dorf
falvak	
így	so
rövid	kurz
alatt (Postp.)	während, im Laufe

14. repülőgéppel mit Flugzeug

15. vonaton mit Zug

Es gibt zwei Suffixe, mit denen die Fahrt mit Verkehrsmitteln ausgedrückt werden kann: entweder -n, -on, -en, -ön oder -val, -vel: autóval, autón; vonattal, vonaton; repülőgéppel, repülőgépen (jön, megy, utazik usw.)

16. Die meisten Adjektive auf -ú,-ű haben unregelmäßige Pluralformen:

hosszú	-	hosszúak
lassú	-	lassúak
szomorú	-	szomorúak
gyönyörű	-	gyönyörűek
szörnyű	-	szörnyűek

Diese Abweichung gibt es im Akkusativ nicht:

hosszút, lassút, szomorút, gyönyörút, szörnyút

17. jöhetünk wir können kommen

jön + -het = jöhet (unregelmäßig)

18. rövid idő alatt: in kurzer Zeit

NYELVTAN

I. *Ható ige*

1. **-hat,-het**

A. *Képzése*

	<i>Mély</i>	<i>Magas</i>
a.	marad – maradhat	beszél – beszélhet
	áll – állhat	ül – ülhet
	takarít – takaríthat	főz – főzhet
	változik – változhat*	érkezik – érkezhethet*
b.	fürdik – fürödni – fürödhethet	
	haragszik – haragudni – haragudhat	
	veszekszik – veszekedni – veszekedhet	

c. *Rendhagyó igék*

van (lenni)	lehet
tesz	tehet
vesz	vehet
hisz	hihet
visz	vihet
jön	jöhet
megy	mehet
eszik	ehet
iszik	ihat
alszik	alhat
fekszik	fekhet

B. *Alanyi és tárgyas ragozás*

tanulhatok, tanulhatsz, tanulhat, tanulhatunk, tanulhattok, tanulhatnak (a)
jöhettek, jöhetsz, jöhet, jöhetünk, jöhettek, jöhetnek (b)

tanulhatom (a nyelvet), tanulhatod, tanulhatja, tanulhatjuk, tanulhatjátok, tanulhatják (c)
főzhetem (a kávé), főzheted, főzheti, főzhetjük, főzhetitek, főzhetik (d)

I. **Das Fakultativum** (Verben mit dem Formans **-hat,-het**).

A. Bildung

*Das -ik fällt aus.

b. Im Falle der Verben, deren Stamm im Präsens von dem des Infinitivs abweicht, wird das Suffix mit dem Infinitivstamm verbunden.

c. *Unregelmäßige Verben*

B. *Unbestimmte und bestimmte Konjugation*

(a) ich kann/darf lernen usw. (b) ich kann/darf kommen usw.

(c) ich kann/darf es (die Sprache) lernen (d) ich kann/darf es (den Kaffee) kochen

Die neuen Verben, deren Bedeutung durch das „Möglichsein“ der Aktion erweitert ist, werden wie alle normalen Verben konjugiert.

C. **Jelentése** (Összehasonlítva a „tud + főnévi igenév” szerkezettel)

Dolgozhatok. (a)

Tudok dolgozni. (b)

Nem olvashat. (c)

Nem tud olvasni. (d)

Megmondhatjátok nekem. (e)

Meg tudjátok mondani nekem. (f)

Énekelhetünk. (g)

Tudunk énekelni. (h)

2. **Lehet**

A. Lehet, hogy itt van. (i)

Ez nem lehet. (j)

Igaz lehet. (k)

Az új ház szép lehet. (l)

B. Itt lehet fürödni. (m)

Most nem lehet játszani. (n)

Szórend

Be lehet menni. (a)

Le lehet ülni ide. (b)

Most lehet bemenni. (c)**Ide** Lehet leülni. (d)

C. *Bedeutung (im Vergleich zu der der Konstruktion „tud“ + Infinitiv)*

Das Verb „tud“ bedeutet die Fähigkeit, etwas zu machen, das Fakultativum (Verb + -hat, -het) dagegen die Möglichkeit dazu, oder, daß die Aktion erlaubt ist.

- (a) Ich habe die Möglichkeit/Zeit/Arbeit. (b) Ich bin fähig dazu. (c) Er darf nicht. (d) Er ist nicht imstande, weil er ein Analphabet ist. (e) Es ist möglich, weil ich es verstehen werde, oder, weil es euch nicht verboten ist. (f) Ihr seid fähig, weil ihr es wißt. (g) Es ist uns erlaubt, weil wir keinen stören. (h) Wir sind fähig, wir haben Stimme.
2. (i) Es ist möglich, daß er hier ist. (j) Das kann nicht sein. (k) Es kann wahr sein. (l) Das neue Haus kann schön sein. (m) Hier darf man baden. (Baden erlaubt). (n) Jetzt kann/darf man nicht spielen.

Wortstellung

Hat der Infinitiv ein Verbalpräfix, steht „lehet“ (wie auch „tud“ und „akar“) zwischen dem Präfix und dem Infinitiv. (a) Man kann/darf hineingehen. (b) Man kann/darf sich hier hinsetzen.

Natürlich, wenn wir ein Wort hervorheben wollen, kommt das Verb „lehet“ – wie alle anderen Verben – dahinter. (c) Jetzt darf man hinein. (d) Hierher darf man sich setzen.

C. A lehet ige ragozása:

lehetek

lehetsz

lehet

lehetünk

lehettek

lehetnek

Ez a valaki nem lehetek én. (e)

Egész délután veled lehetünk. (f)

Nem lehetsz a feleségem. (g)

Ezek a fiúk nem lehetnek a mi vendégeink. (h)

II. **Kell**

1. Most várni kell.

Az iskolában tanulni kell.

Ezt **meg** kell érteni.Ezt a gyógyszer **étkezés előtt** kell bevenni.2. a. (Nekem) dolgoz**nom** kell.(Neked) dolgoz**nod** kell.(Neki) dolgoz**nia** kell.(Nekünk) dolgoz**unk** kell.(Nektek) dolgoz**notok** kell.(Nekik) dolgoz**niuk** kell.**Magázás**Önök/magának dolgoz**nia** kell.Önöknek/maguknak dolgoz**niuk** kell.**Igekötővel**El kell menn**em**. Le kell feküdn**öm**.El kell menn**ed**. Le kell feküdn**öd**.El kell menn**ie**. Le kell feküdn**ie**.El kell menn**ünk**. Le kell feküdn**ünk**.El kell menn**etek**. Le kell feküdn**ötök**.El kell menn**niük**. Le kell feküdn**niük**.

-
- C. *Die Konjugation des Verbes lehet*: ich kann/darf sein usw.
(e) Ich kann nicht dieser „jemand“ sein. (f) Wir können den ganzen Nachmittag mit dir verbringen (Ww.: Wir können am ganzen Nachmittag mit dir zusammen sein.). (g) Du kannst/darfst nicht meine Frau werden. (h) Diese Jungen dürfen nicht unsere Gäste sein.

II.1. **Es ist nötig**, oder: **man muß** etw. tun (etw. muß gemacht werden), oder: **man braucht** etw. (nicht) zu machen

Die Wortstellung ist im allgemeinen dieselbe wie bei „akar“. (Im Falle des Infinitivs mit Präfix, das Verb „kell“ steht zwischen dem Präfix und dem Infinitiv wie bei „tud“, „akar“, „lehet“) Im letzten Satz ist „étkezés elött“ hervorgehoben, deshalb steht das Verb dahinter.

2. Müssen, haben zu + Inf., brauchen zu

- a. Ich muß arbeiten, oder: ich habe zu arbeiten; usw.

Magázás: höfliche Anrede

Die Personalformen des Infinitivs werden folgendermaßen gebildet:

In der 1. und 2. Person wird das auslautende -i des Infinitivs weggelassen und der Stamm wird mit den Possessivsuffixen versehen. In der 3. Person bleibt das -i vor dem Poss. suffix. Die Pronomen „nekem, neked“ usw. (so, wie „én, te“ usw.) werden nur gebraucht, wenn die Person hervorgehoben ist, sie erscheinen also im allgemeinen nicht im Satz.

b. Valakinek itthon kell maradnia.

Yvonne-nak el kell mennie.

A nagymamának meg kell látogatnia a barátnőjét.

Az eladóknaak sokat kell állniuk.

A gyerekeknek sokat kell ülniük az iskolában.

3. Kell nekem egy új blúz a kék szoknyámhoz.

Katinak kell egy új blúz.

Kell neked ez a kulcs?

Ez az újság kell nekünk, a másikat elviheted.

Ezek a csúnya tányérok nem kellenek nekem.

III. **el-** *igekötő*

1. *Távolodás* – *innen messzire: elmegy, elszalad, elvisz (a)*

messziről ide: eljön, elhoz (b)

2. **el-** $\equiv$ **meg-**

Befejezettség: elolvas, elhisz, eltesz, elmond (c)

Kezdés: elindul, elalszik (d)

IV. **rá-, hozzá-, bele-** *igekötők*

rátesz vmit vmire; ránéz vmire; ráér vmire (e)

hozzálép vkihez; hozzáad vmit vmihez, hozzátesz vmit vmihez (f)

beleül vmibe; belelép vmibe; beletesz vmit vmibe (g)

-
- b. Der Gebrauch des Suffixes -nak,-nek ist obligatorisch, wenn die 3. Person nicht durch Pronomen (neki, nekik), sondern durch Substantive vertreten ist. ZB. Jemand (einer) muß zu Hause bleiben.
3. Ich brauche eine neue Bluse zu meinem blauen Rock.
- III. 1. Das Verbalpräfix bezeichnet die Richtung des *Entfernens* (a) *von hier weit weg* (b) *von weitem hierher*.
2. Bei einigen Verben übernimmt es die Funktion von "meg-" und (c) es macht die Aktion vollendet/perfekt, (d) es bezeichnet den Beginn der Aktion: losgehen/abfahren, einschlafen.
- IV. Die Bedeutung ist dieselbe, wie die der Pronomen (s. Lektion 8).
Diese sind Verbalstrukturen mit Rektion. Das Präfix rá- regiert das Adverbialsuffix -ra, -re; hozzá- regiert -hoz, -hez, -höz; bele- regiert -ba, -be. (e) stellen/legen auf/hängen an; anschauen; Zeit haben für (f) zu jm hintreten; hinzugeben; hinzufügen (g) sich hineinsetzen; hineintreten; hineintun.
-

MONDATOK

1. -hat, -het

Ma délelőtt van időnk. Megnézhetünk néhány bútorüzletet.

Este vendégek jönnek. Nem mehetek veled moziba.

Anyád beteg. Most nem játszatsz a szobájában.

Nincs pénzük. Nem vehetik meg a házat.

Most érkezünk a nagymamátok falujához. Most meglátogathatjátok őt.

Nagy lakásom van. Ha Budapestre jöttök, nálam lakhattok.

Ez a szekrény üres. Ide teheted a ruháidat.

Rengeteg sütemény van. Tizenkettőt megehetünk belőle.

Önök is megengedik? Kinyithatom az ablakot?

Kint nagy zaj van, és én tanulni akarok. Nem nyithatod ki az ablakot.

Most nincs itthon senki. Beszélgethetünk, játszhatunk, kiabálhatunk, mindent csinálhatunk a lakásban.

2. lehet

Lehet, hogy holnap meglátogatlak.

Azt hiszem, ez a cipő jó lehet nekem.

Gondolom, hogy Afrikában most nagyon meleg lehet.

A macska becsukja az ajtót? Az nem lehet!

Lehet, hogy igazad van, de nem tudom.

Nem tudod, hol lehet a kefe?

A repülőtér már nem lehet nagyon messze.

Az orvosok nem lehetnek gorombák a betegekkel.

Szörnyű lehet egy oroszlánnyal találkozni.

Milyen emberek lehetnek ezek a rabok?

3. A lehet *ragozott alakjai*

Conjugated Forms of lehet
Konjugierte Formen von lehet
Les formes conjuguées de lehet

Ma nem dolgozom, egész nap az unokámmal lehetek, és játszhatok vele.

Ha nem veszed be a gyógyszert, nem lehetsz egészséges.

Péter otthon lehet, mert világos van a szobájában.

Azt hiszem, egy kicsit nevetségesek lehetünk.

Ha gyávák vagytok, akkor nem lehettek szabadok.

Ha nem találsz a macskákat a kertben, akkor sajnos a konyhában lehetnek.

Maga nem lehet a barátom, mert nagyon szemtelen.

4. lehet + *főnévi igenév*

Lehet + Infinitive
lehet + Infinitiv
lehet + infinitif

a. A bútörületben lámpát is lehet venni.

A parkban lehet sétálni.

Az ágyban lehet aludni.

A konyhában lehet főzni.

A kávéházban lehet beszélgetni.

Vonattal nem lehet Európából Kanadába utazni.

Pénz nélkül nem lehet vásárolni.

Víz nélkül nem lehet mosni.

Az utcán szabad* énekelni.

A kórházban nem szabad* énekelni.

b. A vonaton meg lehet ismerkedni érdekes emberekkel.

Autóban nem lehet megismerkedni senkivel.

Az ablakot ki lehet nyitni, és be lehet csukni tetszés szerint.

Az ablakot nem lehet sem kinyitni, sem becsukni, mert rossz.

A gyereket meg lehet vigasztalni egy kis csokoládéval.

A gyereket nem lehet csokoládéval megvigasztalni, mert nem szereti.

Az eszpresszóban le lehet ülni és beszélgetni.

Az eszpresszóban nem lehet leülni és beszélgetni, mert nincs szabad asztal.

Be szabad* menni a beteghez.

Most nem szabad bemenni a beteghez.

c. Hová lehet lefeküdni? Csak **a földre** lehet lefeküdni.

Kinek lehet megmutatni a sebet? **Az orvosnak** lehet megmutatni a sebet.

Honnan lehet lemenni a pincébe? **A folyosóról** lehet lemenni pincébe.

Kivel lehet megismerkedni útközben? **Új barátokkal** lehet megismerkedni.

Mit lehet megnézni a moziban? **Az új filmet** lehet megnézni.

Hol szabad játszani? **A nappaliban** szabad játszani.

Mivel szabad megtörölni a kezemet? **Ezzel a törülközővel** szabad megtörölni.

d. **Meg** lehet tanulni a magyar nyelvet? Meg.

Nem lehet.

Ki lehet vinni a szekrényt a folyosóra? Ki.

Nem lehet.

Fel lehet menni az emeletre?

Fel.

Nem lehet.

Fel szabad* szállni az autóbuszra?

Fel.

Nem szabad.

Be szabad menni a konyhába?

Be.

Nem szabad.

5. kell

a. **A főnévi igenévnek nincs igekötője**

*The Infinitive has no prefix
Der Infinitiv hat kein Präfix
L'infinitif n'a pas de préverbe*

Az úton sietni kell.

Az orvosnál várnom kell.

A gyerekekre vigyáznom kell.

A házban takarítanunk kell.

Az irodában dolgozni kell.

*

* Considering word order, the adjective 'szabad' behaves like 'lehet'. However, it may precede a prefixed infinitive. Both forms are correct:
Die Sätze mit dem Adjektiv „szabad” haben die gleiche Wortstellung wie die mit „lehet”. Szabad” kann aber auch dem Infinitiv mit präfix vorangehen. Beide Formen sind korrekt:
Du point de vue de l'ordre des mots, l'adjectif 'szabad' se comporte comme le verbe 'lehet'. Il peut cependant précéder l'infinitif qui garde en tête son préverbe. Ainsi, on peut dire également:

Szabad bejönni? Be szabad jönni? Szabad megnézni ezt? Meg szabad nézni ezt?

Sietni kell az úton.

Várom kell az orvosnál.

Vigyáznod kell a gyerekre.

Takarítanunk kell a házban.

Dolgoznunk kell az irodában.

b. **A főnévi igenévnek van igekötője**

The infinitive has a prefix

Der Infinitiv hat ein Präfix

L'infinitif a un préverbe

A gyereket minden este meg kell fürdetni.

A piros lámpánál meg kell állni.

A gyógyszert be kell venni.

A gyümölcsöt meg kell mosni.

A beteget meg kell látogatnotok.

A kutyát el kell vinnünk sétálni.

*

Minden este meg kell fürdetni a gyereket.

Meg kell állni a piros lámpánál.

Be kell venni a gyógyszert.

Meg kell mosni a gyümölcsöt.

Meg kell látogatnotok a beteget.

El kell vinnünk sétálni a kutyát.

- Az úton kell sietni. (nem a parkban)
 A gyerekekre kell vigyázni. (nem a nagypapára)
 Az irodában kell dolgozni. (nem az eszpresszóban)
 A piros lámpánál kell megállni. (nem az üzletnél)
 A gyümölcsöt kell megmosni. (nem a kezedet)
 A kutyát kell elvinni sétálni. (nem a gyereket)

Nem kell sietni az úton.
 Nem kell elvinnünk a kutyát.
 Hol kell megállni?
 Mit kell megmosni?

6. **részeshatározó (-nak,-nek) + főnévi igenév + kell**

Dative (-nak,-nek) + *Infinitive* + Kell
Dativ (-nak,-nek) + *Infinitiv* + kell
Datif (-nak,-nek) + *infinitif* + kell

a. **Igeköötő nélkül**

without Verbal Prefixes
ohne Präfix
sans préverbe

Péternek fürödni kell.
 A pincérnek dolgoznia kell.
 A riporternek beszélnie kell az emberekkel.
 Az autóbussznak indulnia kell.
 A vendégeknek pihenniük kell.
 A gyerekeknek játszaniuk kell.

Katinak új blúz kell.
 A macskának tej kell.
 Az embereknek lakás kell.
 A lányoknak szép ruhák kellene.
 Minden embernek barátok kellene.
 A nagypapának ezek az újságok kellene.
 Nekem új cipő kell.
 Neked már indulnod kell.

A **részeshatározó** (Katinak, nekem stb.) **legtöbbször még akkor is első a mondatban, ha egy másik szó nyomatékos**

The dative (Katinak, nekem etc.) *is usually the first word in the sentence even if the stress is on another word.*

Das Dativobjekt (Katinak, nekem usw.) *steht meistens auch dann am Anfang des Satzes, wenn ein anderes Wort hervorgehoben ist.*

Le mot au datif (Katinak, nekem, etc.) *est en général à la tête de la phrase, même s'il y a un autre mot mis en relief dans la phrase.*

Péternek **most** kell fürödni.
 A pincérnek ma **nem** kell dolgoznia.

A riporternek **velem** kell beszélnie.
 Katinak **nem** kell új blúz.
 A nagypapának **mindig** kellene ezek az újságok.
 Az embereknek **nagyon** kellene a jó barátok.

b. **igekötővel**

with Verbal Prefixes
mit Präfix
avec préverbe

Ádámnak meg kell kérdeznie valamit a rendőrtől.
 A bátyámnak el kell utaznia Budapestről.
 A betegeknek meg kell gyógyulniuk.
 Az orvosoknak meg kell vizsgálniuk a betegeket.
 Yvonne-nak vissza kell hívnia Ádámot.
 A húgomnak meg kell értenie ezt.
 Nektek most meg kell tanulnotok a leckét.

Ha egy másik szó nyomatékos:

If another word is stressed:
Wenn ein anderes Wort hervorgehoben ist:
Si un autre mot est mis en relief:

Ádámnak **a rendőrtől** kell megkérdeznie valamit.
 A bátyámnak **nem** kell elutaznia Budapestről.
 Az orvosoknak az **új** betegeket kell megvizsgálniuk.
 Yvonne-nak **nem** kell visszahívnia Ádámot.
 A húgomnak **ezt** a problémát kell megértenie.
 Nektek most a **harmadik** leckét kell megtanulnotok.

7. **Kinek/kiknek kell ... ?**

Kinek kell fizetnie a kávéházban?

Who must pay in the café?
 Wer muß im Café zahlen?
 Qui doit payer dans le café?

Kinek kell megkeresnie a gyertyákat?

Kinek kell megvárnia a postást?

Kiknek kell megfürödniük?

Kiknek kell megismerkedniük a lányokkal?

Kiknek kell leszállniuk a vonatról?

A vendégnek kell fizetnie.

The guest must pay.
 Der Gast muß zahlen.
 Le client doit payer.

Ádámnak kell megkeresnie.

Neked kell megvárnod a postást.

A piszkos gyerekeknek kell megfürödniük.

A fiúknak kell megismerkedniük velük.

Nekik kell leszállniuk.

8. vmi **kell** vmi**hez**

Katinak új blúz kell a kék szoknyájá**hoz**.

Kényelmes cipő kell az utazás**hoz**.

Sütemény is kell a kávé**hoz**.

Két ember kell a veszekedés**hez**, egyedül nem lehet veszekedni.

Nem ez a kulcs kell a szekrény ajtajá**hoz**.

GYAKORLATOK

1. **Bővítse az igéket a -hat, -het képzővel!**

Add the suffix -hat,-het to the verbs.
 Versehen Sie die Verben mit -hat,-het!
 Ajoutez aux verbes le suffixe dérivatif -hat,-het.

Pl: Behozzátok a székeket. Behozhatjátok a székeket.

Nem parancsolsz nekem.

Holnap találkozunk.

A gyerekek a kertben játszanak.

Nem veszekszem a nagypapával.

Nem jössz be hozzám.

Nem viszem be a kutyát a moziba.

Nem alszunk az iskolában.

A konyhában főztök.

A macska megissza a tejet.

2. **Az első mondatban adott lehetőséget a zárójelben megjelölt személyre alkalmazva szerkesszen mondatot ható igével!**

Make sentences using the possibility given in the first sentences, applied to the person named in brackets.

Gehen Sie von den angegebenen Situationen aus und sagen Sie Sätze, deren Subjekte in den Klammern stehen!

En considérant la première information comme une possibilité pour le sujet donné entre parenthèses, rédigez une nouvelle phrase avec un verbe en -hat,-het.

Pl: Itt van a pince kulcsa. (te) Lemehetsz a pincébe.

vagy: Kinyithatod a pince ajtaját.

Az asztalon van a telefon. (Ádám)

Ezen a fán sok gyümölcs van. (A gyerekek)

Ide nem szabad bejönni. (ti)

A moziban lehet aludni. (te)

Péter autója a ház előtt áll. (mi)

Apám nem enged engem fiúkkal sétálni. (én)

Ebben az üzletben szép lámpák vannak. (önök)

Itt van egy kényelmes ágy. (ön)

A torta kész van. (a vendégek)

A vonat megáll. (mi)

3. **Megvizsgálva, hogy a második tagmondat (mert...) tartalma lehetőséget vagy képeséget jelent, döntse el, hogy az adott két első tagmondat közül melyik a helyes. A helytelenet húzza át!**

Examine the meaning of the second clause (mert...) and decide whether its meaning is possibility or capacity. Next decide which of the given two first sentences is correct. Cross out the wrong one.

Untersuchen Sie, ob der Nebensatz (mert...) eine Möglichkeit oder eine Fähigkeit ausdrückt. Dann entscheiden Sie, welcher von den Hauptsätzen richtig ist. Den falschen streichen Sie durch!

Après avoir examiner si la deuxième proposition (mert...) exprime la capacité ou la possibilité, déterminez laquelle des deux premières propositions est correcte. Barrez la proposition incorrecte.

Pl: ~~Nem járhatok sokat~~ , mert fáj a lábam.
Nem tudok sokat járni

Nem repülhetek , mert nem vagyok madár.
Nem tudok repülni

A kollégám nem utazhat Afrikába , mert a felesége beteg.
A kollégám nem tud Afrikába utazni

Most nem mehetsz fodrászhoz , mert a gyerekre kell vigyázni.
Most nem tudsz fodrászhoz menni

Ádám tanácsot adhat a raboknak , mert ügyvéd.
Ádám tud tanácsot adni a raboknak

Nem olvashatom el a táviratot , mert nem ismerem ezt a nyelvet.
Nem tudom elolvasni a táviratot

Elviheted az autót , szívesen megengedem.
El tudod vinni az autót

A gyerek nem felelhet , mert még nem beszél.
A gyerek nem tud felelni

Nem mondhatom meg neked , mert nem szabad.
Nem tudom megmondani neked

Nem alhatok , mert zaj van.
Nem tudok aludni

4. **Az adott mondat cselekvése egy személy számára lehetséges. Alakítsa át úgy a mondatot, hogy a lehetőség mindenki számára adott legyen.**

The actions in the given sentences are possible for one person (or just a few) only. Change the sentences so that the possibility may be given to everybody.

Die Aktionen in den angegebenen Sätzen sind nur für eine Person möglich, Ändern Sie die Sätze, damit sie allgemeingültig werden!

Dans la phrase donnée, la possibilité d'agir est offerte à une personne. Transformez la phrase de manière que la possibilité soit ouverte à tous.

Pl: Az önkiszolgáló üzletben levehetjük a polcról a kenyeret.

Az önkiszolgáló üzletben le lehet venni a polcról a kenyeret.

Ezzel a szappanal moshatsz.

Ezzel a kulccsal nyithatod ki a szekrényt.

A konyhában most nem takaríthatok, mert főznek.
 Nem olvashattok, mert sötét van.
 Megmondhatjuk az igazat a nagymamának.
 Bevihetik a székeket.
 Yvonne alszik, most nem beszélhetek vele.
 Nem rossz ez a torta, megeheted.
 Nem vizsgálhatják meg a gyereket, mert nincs itt.

5. a. **Bővítse a mondatot a kell igével!**

Add the verb kell to the sentences.
Erweitern Sie die Sätze durch kell!
Introduisez dans les phrases le verbe kell.

Pl: Bemegyek ebbe az üzletbe.
 Be kell mennem ebbe az üzletbe.

Délután pihenek.
 Megtanulom a német nyelvet.
 Segítesz anyádnak.
 Ma este elindulsz.
 Elhiszi ezt.
 Nem haragszik.
 Telefonálunk az orvosnak.
 Megvédjük a gyenge kislányt.
 Törödtök a beteg testvéretekkel.
 Megértitek ezt az egyszerű dolgot.
 Most esznek.
 Megpróbálnak segíteni neked.

b. Pl: Ti nagyon siettek.
 Nektek nagyon kell sietnetek.

A pincér az asztalhoz hozza a kávé.
 A pincérnek az asztalhoz kell hoznia a kávé.

A gyáva fiú megváltozik.
 Mi megvárjuk a vendégeinket a repülőtéren.
 A seb rövid idő alatt meggyógyul.
 Én ma orvoshoz viszem a kisfiamat.
 Az oroszán is él.
 Te nem jössz velem.
 A szomszédok ügyvédet keresnek.
 Ti megtisztítjátok az ablakot.
 Ők is tudják a matematikát.
 A beteg most alszik.
 Én elolvasom ezt az unalmas könyvet.
 Ön nem felel nekem.
 Maguk fizetnek.
 Mi nem sírunk.

6. Tegye nyomatékossá a mondatban az aláhúzott szót!

Stress the underlined words.

Heben Sie die unterstrichenen Wörter hervor!

Mettez en relief le mot souligné.

Pl: Yvonne-nak el kell mennie a Közértbe
Yvonne-nak **a Közértbe** kell elmennie.

Holnap Párizsba kell utaznom.

A tanároknak meg kell érteniük a gyerekeket.

A postásnak el kell hoznia a táviratot.

Vissza kell tennünk a poharakat a polcra.

Meg kell törülni ezt a tányért.

A nagypapának délután fogadnia kell a betegeket.

Meg kell mutatnod a kiutéseidet az orvosnak.

A kislánynak meg kell írnia az iskolában a dolgozatot.

Ma találkoznom kell a kollégámmal a kávéházban.

7. Tagadja a kell ígét!

Make the verb kell negative.

Verneinen sie das Verb kell!

Mettez le verbe kell à la forme négative.

Pl: Meg kell verni a kutyát.
Nem kell megverni a kutyát.

A gyerekeknek puha ágyban kell aludnia.

A gyerekeknek nem kell puha ágyban aludnia.

A részeges férjet sajnálni kell.

A macskának sok tejet kell innia.

Az ügyvédnek sietnie kell az irodájába.

Ki kell vinnünk az asztalt az erkélyre.

Vissza kell adnom a pénzt az apámnak.

Meg kell ennetek az egész tortát.

A rendőrnek meg kell fognia a nyulat.

Önöknek be kell jönniük a rendelőbe.

8. Feleljen a kérdésekre!

a. Ki telefonál Yvonne-nak?

Hová akar menni délelőtt Ádám Yvonne-nal?

Mit akarnak venni?

Mit remél Yvonne?

Mit remél a nagymama?

Mit kell csinálnia délelőtt a nagymamának?

Miért kell valakinek délelőtt otthon maradnia?

A nagypapa otthon tud maradni?

Kivel kell találkoznia délelőtt, és hol?

Hová akar menni Kati?

Kikkel akar moziba menni?

Mit akar vásárolni?

Ki érkezik?

Mit hoz?

Mit ír Yvonne anyja a táviratban?

Kik érkeznek holnap Franciaországból?

Kinek kell vásárolni mennie?

Miért kell mindenkinek vásárolni mennie?

Miért Yvonne-nak kell a Közérthe mennie?

Mit kérdez Kati?

b. Hány óra az út a repülőgéppel Párizs és Budapest között?

Miért kell ehhez az időhöz még néhány órát hozzáadni?

Hány óra az út vonaton?

Miért jó vonattal utazni?

Miért jó repülőgéppel utazni?

Miért jó autóval utazni?

Ön mivel szeret utazni?

Miért?

9. **Írja le röviden a dialógusok tartalmát! Folytassa!**

Describe the contents of the dialogues briefly. Complete the following.

Fassen Sie die Dialoge kurz zusammen! Setzen Sie fort!

Écrivez le contenu bref des dialogues. Continuez le texte suivant:

Délelőtt valakinek otthon kell maradnia, mert valakinek vigyáznia kell a gyerekre, és meg kell várnia a postást. De mindenki el akar menni. Yvonne Ádámmal bútorot akar venni, a nagymama azt mondja, hogy ...

10. **Keresse meg a felsorolt szavak ellentétét, majd 6 tetszés szerinti párral írjon 1-1 mondatot! (összesen tizenkettőt)**

Give antonyms for the following words, then choose six pairs and write a sentence with each (altogether 12.)

Geben Sie die Gegenteile an! Dann schreiben Sie mit 6 beliebigen Paaren je einen Satz (insgesamt 12)!

Écrivez les antonymes des mots suivants. Puis choisissez-en au moins six paires (12 mots) pour les utiliser dans des phrases.

egészséges –	közel –
piszkos –	jobbra –
szomorú –	sok –
gyors –	sír –
hosszú –	indul –
unalmas –	kérdez –
szép –	visz –
rendes –	még –

Vendéget várni jó

Ádám: Várjatok!¹ FigyeljeteK ide! Van egy jó ötletem. Kati szobájából áthozunk² egy ágyat ide...

Péter: Az én szobámba?

Ádám: Igen. Ezt a szobát kaphatják Yvonne szülei. Te menj le³ aludni a nappaliba!

Péter: Nekem szükségem van a szobámra! Engem hagyjatok békén!⁴ Máskor mindig szívesen odádom a szobámat, de most vizsgák előtt tanulnom kell.

Nagymama: (hangja letről) Ádám! Péter!

Ádám: Akkor mit tanácsolsz?

Péter: Millió más megoldást választhatunk. Rengeteg hely van a házban. Például: A gyerek aludjon⁶ veletek, és rendezzük be⁷ az ő szobáját a szülőknek!

Yvonne: Az túl kicsi. Két nagy ágy nem fér el benne.⁸ De én bemehetek a gyerekekhez aludni.

Ádám: És én aludjak⁹ Mathilde nénivel?

SZAVAK ÉS MAGYARÁZATOK

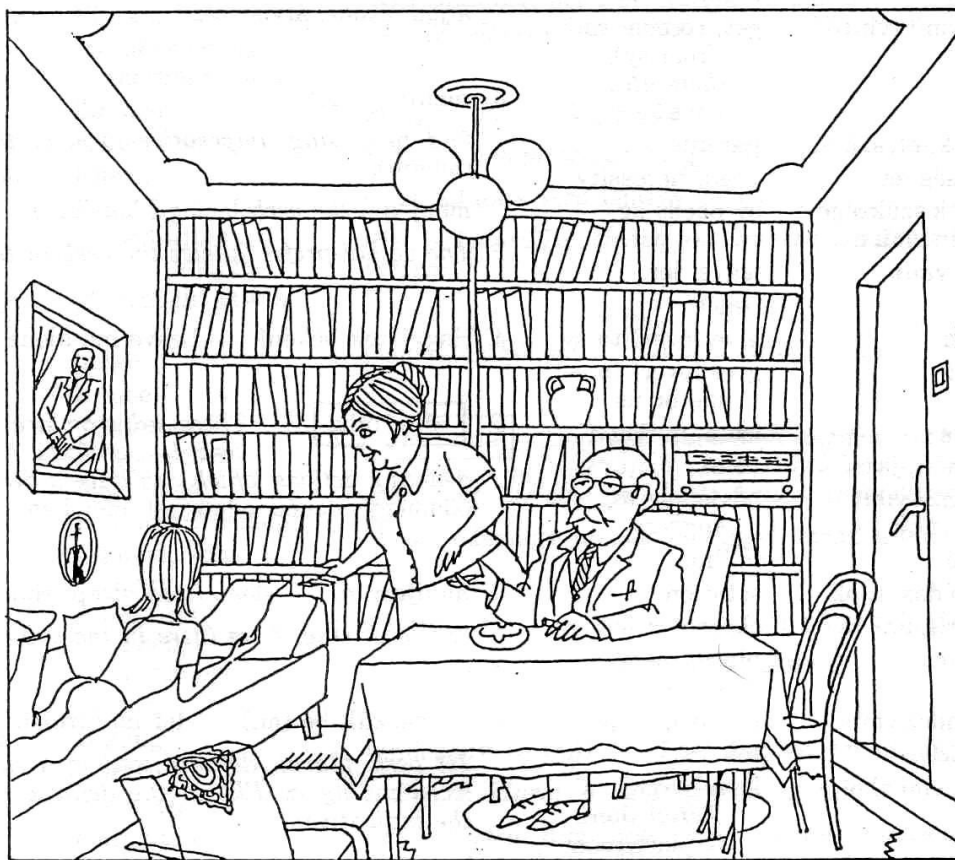
figyel	aufpassen,
zuhören, Acht
geben,
beobachten	1. -j <i>Zeichen (Suffix) des Imperativs (und Konjunktivs)</i>
Várjatok! (ti) Wartet!
Figyeljétek ide! (ti) Hört zu!
idefigyel	zuhören (mir,
uns)	
odafigyel	zuhören (ihnen,
denen)	2. át- <i>Verbalpräfix mit der Bedeutung:</i>
Über, hinüber, herüber, durch, hindurch
átmegy, átvjön, áthoz, átvisz usw.
ötlet,-et	Einfall, Idee	
áthoz vmit	(herüber)bringen,
(herüber) holen	
szoba	Zimmer	3. Menj! Geh! <i>Imperativ</i>
2. Person Singular von megy (menni).
menj le! (das Verb lemegy, lemenni)
Die Verbalpräfixe stehen im Imperativ hinter den Verben.
kap vmit (vkitől)	bekommen	
szülők,-et, szülei	Eltern	
szükség,-et	Bedarf,
Bedürfnis,
Not, Mangel	
vkinek szüksége van vmire	jd. braucht etwas	
hagy vmit	lassen	4. Hagyjatok békén! Laßt mich in Ruhe!
béke	Friede	
odaad	(hin)geben,
übergeben	5. ide-, oda- <i>Diese Adverbien werden auch als Präfixe mit solchen Verben gebraucht, die eine gerichtete Aktion ausdrücken:</i>
idejön, odamegy, idenéz, odafigyel, idead usw.
idead	(her)geben	
vizsga	Prüfung, Examen	
hang,-ot,-ja	Stimme, Ton,
Laut	
tanácsol vmit	raten, Rat	6. aludj on (ő) er soll schlafen (er möge schlafen)
3. Person Singular, (hier: Konjunktiv)
vkinek	geben,
vorschlagen	
millió	Million	
megoldás,-t,-ok	Lösung	7. rendezz ük be (mi) (Los,) richten wir es ein!
1. Person Plural, bestimmte Konjugation.
Das -j wird hier (wie auch in der bestimmten Konjugation des Indikativs) zum auslautenden -z assimiliert.
választ,-ani	wählen	
hely,-et	Platz, Ort	
berendez vmit	einrichten	
túl (Adv.)	zu	
elfér vmi vhol	Platz /Raum
haben,
hineingehen/
passen	8. Két nagy ágy nem fér el a szobában.
Für zwei große Betten ist kein Platz im Zimmer.
		9. aludj ak (én)
1. Pers. Sing. (Konjunktiv) Es ist eine Art von Fragen wie: Azt akarod/akarjátok, hogy ...
És én aludj ak M. nénivel?
Und soll ich (vielleicht) bei Tante M. schlafen?

Ezen még gondolkoznom kell.¹⁰ Más ajánlok: Vigyük le¹¹ Kati ágát a rendelőbe, ott is van egy dívány, és legyen¹² az a szülők szobája. Ott külön fürdőszoba is van. Kati szobájába tegyünk be¹³ két kempingágyat a fiúknak, és Mathilde néni aludjon a nappaliban!

Nagymama: (hangja letről) Ádám! Péter! Gyertek le!¹⁴

Péter: Mindjárt. És Kati hová menjen?¹⁵ Anyáékhoz?¹⁶

Ádám: Nem. Őket ne zavarjuk!¹⁷ Katinak vigyünk be egy kempingágyat a gyerekekhez!

Nagypapa: Én azt mondom, hogy ne várjunk tovább rájuk. Ha nem jönnek le, határozzuk el⁸ nélkülük, és csináljuk meg!

Nagymama: Jó. Kati, ne olvasd¹⁹ már a fiúd²⁰ levelét, hanem figyelj rám! Te lejössz hozzánk aludni. A rendelő díványát felvisszük a te szobádba, ott lakhatnak a szülők.

Nagypapa: Helyes. Azt javasolom, hogy Pétert hagyjuk²¹ nyugodtan tanulni. Most vizsgákra készül. Hozzunk le²² neki egy kempingágyat a rendelőbe, akkor Yvonne öccsei lakhatnak az ő szobájában. Mathilde nénit el tudjuk helyezni a nappaliban.

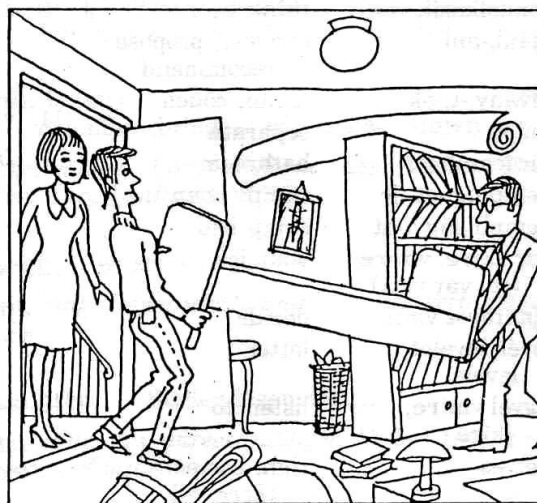
gondolkozik vmin	nachdenken, überlegen
ajánl,-ani	vorschlagen, empfehlen
dívány,-t,-ok	Divan, Sofa
külön	separat, getrennt
fürdőszoba	Badezimmer
kemping,-et,-je	Camping
kempingágy,-at	Klappbett
vár vkire, vmire (vgl. vár vkit)	warten auf
elhatároz vmit	entscheiden, beschließen, vornehmen, sich entschließen
levél, levelet, levéle	Brief
figyel vmire, vkire	jm zuhören
helyes	richtig, korrekt (hier:) in Ordnung
javasol vmit	vorschlagen
nyugodtan (Adv.)	ruhig
készül vmire	sich vorbereiten
elhelyez vmit, vkit	unterbringen, einquartieren

10. **Ezen** még gondolkodnom kell.
Ich muß noch darüber nachdenken.
11. **vigyük** le (mi):
Schaffen (bringen) wir es nach unten
*Unregelmäßige Imperativform des Verbes vizs
(1.Pers.Plur., bestimmte Konj.)*
12. **legyen:** es sei, es soll sein
*3.Pers. Sing. Imperativ(Konjunktiv) des Verbes van
(lenni.)*
13. **tegyünk** be Stellen/legen wir...!
*1.Pers. Plur. des unregelmäßigen Verbes tesz; un-
bestimmte Konjugation.*
14. **gyertek** le: Kommt runter!
2. Pers.Plur. von jön.
15. **menjen** (ő): er soll gehen (er gehe)
És Kati hova menjen?
Und wohin soll Kati gehen?
16. **anyáék**
-ék Die Bedeutung des Ableitungssuffixes
*Die genannte Person und die anderen ihr angehö-
rigen, oder die mit ihr zusammen sind. Hier: Mut-
ter und Vater.*
*Péterék (in dieser Situation): Peter und die ande-
ren, die oben sind: Yvonne und Adam. Molnárék:*
die Familie Molnár, die Molnárs.
17. **Őket ne zavarjuk!** 1. Pers. Pl. best. K.
Stören wir sie nicht!
nem + Imperativ = ne
18. **határozzuk el!** Siehe: rendezzük be! (Nr. 17)
19. **ne olvasd!** Lies es nicht!
2.Pers.Sing. bestimmte Konjugation
20. **a fiúd**
dein Freund (der Junge, mit dem du gehst)
(Vgl.: a fiad = dein Sohn)
21. **hagyjuk** siehe: ne zavarjuk! (Nr.17)
22. **hozzunk** le
*1.Pers.Plur., unbestimmte Konjugation mit Assimi-
lation*

Ádám: Akkor először Kati ágát vigyük le a rendelőbe! Péter, ne told el²³ a szekrényt! Nem kell! Inkább húzzuk el²⁴ egy kicsit a könyvespolcot! Fogd meg!²⁵

Péter: Vigyázz!²⁶ Leesnek a könyvek! Yvonne, vidd²⁷ innen ezt a szőnyeget! Nyisd ki²⁸ az ajtót, és irányíts²⁹ engem! Hátul nincs szemem!

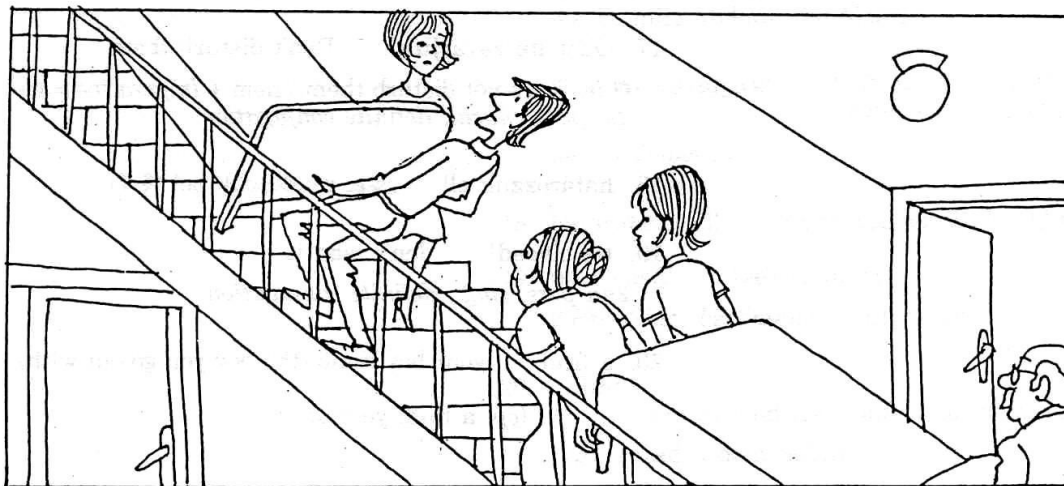
Yvonne: Nyugodtan mehetsz! Még messze vagy a lépcsőtől. Most kezdj³⁰ vigyázni! Itt a lépcső. Lépj le!³¹

Nagypapa: Kati, te segíts³² anyádnak! Emeljétek fel³³ a másik végét, és induljunk³⁴ már!

Kati: Most hová visszük tulajdonképpen ezt a díványt?

Nagymama: A te szobádba. Várjatok, kinyitom az ajtót, de ne ejtsétek le!³⁵

Nagymama: Szent Isten!³⁶ Hová vizitek ezt az ágyat?

Péter: A rendelőbe!

Nagymama: Remek! Mi ezt onnan hozzuk.

(el)tol vmit	schieben, drücken, rücken
könyvespolc,-ot (le)esik	Bücherregal fallen
(el)húz vmit	ziehen, (fort-/weg-)
könyv,-et innen	Buch von hier
szőnyeg,-et irányít,-ani	Teppich führen, leiten, lenken, dirigieren
hátul (<i>Adverb</i>)	hinten
elől (<i>Adverb</i>)	vorne
kezd,-eni vmit	beginnen, anfangen
(fel)emel vmit	heben
vég,-et	Ende
tulajdonképpen	eigentlich
(le)ejt,-eni vmit	fallen lassen
szent	heilig, Sankt
isten,-t,-ek	Gott
remek	prächtig, vortrefflich, vorzüglich
onnan	von dort

23. told el! *Siehe: olvasd (Nr. 19)*
24. húzzuk el! *S.: határozzuk el (Nr. 18)*
25. fogd meg! *S.: told el (Nr. 23)*
26. vigyázz! *Paß auf! Vorsicht!*
2.Pers.Sing. unbestimmte Konj., Assimilation.
27. vidd! *Nimm es weg! Nimm es mit!*
2.Pers. Sing. von visz, unbestimmte Konjugation.
28. nyisd ki! *Öffne es!*
2.Pers. Sing. von kinyit bestimmte Konj., Assimilation.
29. irányíts! *führe/dirigiere (mich)!*
2.Pers.Sing., unbestimmte Konj., Assimilation
30. kezdj *S.: menj (Nr. 3)*
31. lépj le! *S.: Nr. 3*
32. segíts! *S.: irányíts (Nr. 29)*
33. emeljétek fel! *Hebt es hoch!*
2.Pers.Plur., bestimmte Konj.
34. induljunk! *1.Pers.Plur., unbestimmte Konj.*
35. ne ejtsétek le! *2.Pers.Plur. bestimmte Konj., Assimilation.*
36. Szent Isten! *Großer Gott! Heiliger Gott!*

NYELVTAN

Felszólító mód

I. Ragozás

1. Szabályos igék

A. A felszólító mód jele: **-j-**

Alanyi ragozás

várjak	éljek	repüljek
várj	élj	repülj
várjon	éljen	repüljön
várjunk	éljünk	repüljünk
várjatok	éljetek	repüljetek
várjanak	éljenek	repüljenek

-ja, -jek*
-j
-jon, -jen, -jön
-junk, -jünk
-jatok, -jetek
-janak, -jenek

Tárgyas ragozás

adjam	töröljem meg**
add	töröld meg
adja	törölje meg
adjuk	töröljük meg
adjátok	töröljétek meg
adják	töröljék meg

-jam, -jem
-d
-ja, -je
-juk, -jük
-játok, -jétek
-ják, -jék

B. A -j asszimilációja

a. -s, -sz, -z végű igék:

s + j = ss; sz + j = ssz; z + j = zz

mossak	mossam	nézzek	nézzem
moss	mosd	nézz	nézd
mosson	mossa	nézzen	nézzé
mossunk	mossuk	nézzünk	nézzük
mossatok	mossátok	nézzetek	nézzétek
mossanak	mossák	nézzenek	nézzék

játsszak/játsszam	játsszam
játssz/játsszál	játsszál
játsszon/játsszék	játssza
játsszunk	játsszunk
játsszatok	játsszátok
játsszanak	játsszák

Imperativ und Konjunktiv

I. Konjugation

1. Normale Verben

A. Das Zeichen des Imperativs: -j-

Unbestimmte Konjugation

* Wenn das Akk.objekt "téged" oder "titeket" ist: -jalak, -jelek.

Bestimmte Konjugation

** Im Falle des Imperativs steht das Verbalpräfix hinter dem Verb, im Konjunktiv bleibt es davor.

B. Die Assimilation des -j-

a. Auf -s, -sz, -z auslautende Verben. Diese Regel gilt auch im Indikativ, in der bestimmten Konjugation.

Die Konjugation von „játszik“ und der anderen -ik-Verben wich ursprünglich von der der normalen Verben ab. (Das Suffix der 1.Pers. Sing. ist -m statt -k, der 2.Pers.Sing. ist -l statt -sz. Die 3.Pers.Sing. im Imperativ ist -ék.) Im modernen Sprachgebrauch verschwindet der Gebrauch der speziellen ik-Konjugation allmählich. In der gesprochenen Sprache ist kein Fehler, wenn die normale Konjugation gebraucht wird (játsszak, játssz, játsszon; érkezzek, érkezz, érkezzen), in der gewählten Rede dagegen lebt die ursprüngliche ik-Konjugation noch immer.

b. -t végű igék

α szeret, nevet, siet, mutat, látogat, nyit, írhat, vehet stb.

t + j = ss

szeressek	szeressem	nyissak	nyissam
szeress	szeresd	nyiss	nyisd*
szeressen	szeresse	nyisson	nyissa
szeressünk	szeressük	nyissunk	nyissuk
szeressetek	szeressétek	nyissatok	nyissátok
szeressenek	szeressék	nyissanak	nyissák

β ért, tart, ejt, tisztít, ordít, fordít, segít stb.

t + j = ts

értsek	értsem	fordítsak	fordítsam
érts	értsd	fordíts	fordítsd
értsen	értse	fordítson	fordítsa
értsünk	értsük	fordítsunk	fordítsuk
értsetek	értsétek	fordítsatok	fordítsátok
értsenek	értsék	fordítsanak	fordítsák

γ választ, fest stb.

szt + j = ssz**st + j = ss**

válasszak	válasszam	fessek	fessem
válassz	válasszd*	fess	fesd*
válasszon	válassza	fessen	fesse
válasszunk	válasszuk	fessünk	fessük
válasszatok	válasszátok	fessetek	fessétek
válasszanak	válasszák	fessenek	fessék

2. **Rendhagyó igék**a. **alszik** (aludni),**fekszik** (feküdni),**megy** (menni)

aludjak	feküdjek	menjek
aludj	feküdj	menj
aludjon	feküdjön	menjen
aludjunk	feküdjünk	menjünk
aludjatok	feküdjetek	menjetek
aludjanak	feküdjének	menjenek

haragszik – haragudni: haragudjak*, haragudj stb.

veszekszik – veszekedni: veszekedjek*, veszekedj stb.

b. *Auf -t auslautende Verben*

- α Diese Regel gilt, wenn ein kurzer Vokal vor dem auslautenden -t steht (siehe die Beispiele).
Alle Verben mit dem Ableitungssuffix -hat,-het sind in dieser Gruppe.
- β Die Regel gilt, wenn dem -t ein langer Vokal oder ein Konsonant vorangeht. (Siehe Beispiele)
Ein Ausnahme ist das Verb „lát“ (vor dem -t ein langer Vokal), das zur Gruppe α gehört:
lássak, láss, stb.)
- γ Die Regel gilt, wenn vor dem -t ein -sz oder -s steht. (fest = malen, färben)
* Vor dem -t steht nur ein -s oder -sz!

2. *Unregelmäßige Verben*

- a. Diese Verben bilden die Imperativformen aus dem Infinitivstamm, die Konjugation ist sonst regelmäßig.
Alle Verben, in denen das -sz- der Wörterbuchform (3.Pers.Sing.) im Infinitiv zu -d- wird, bilden die Imperativform aus dem Infinitivstamm.
-

b. **tesz, vesz, visz, eszik, iszik, van (lenni), hisz***Alanyi ragozás*

tegyek	vegyek	vigyek	egyek*	igyak*
tegyél	vegyél	vigyél	egyél	igyal
tegyen	vegyen	vigyen	egyen*	igyon*
tegyünk	vegyünk	vigyünk	együnk	igyunk
tegyetek	vegyetek	vigyetek	egyetek	igyatok
tegyenek	vegyenek	vigyenek	egyenek	igyanak

legyek	higgyek
legyél/légy	higgyél/higgy
legyen	higgyen
legyünk	higgyünk
legyetek	higgyetek
legyenek	higgyenek

Tárgyas ragozás

tegyem	vegyem	vigyem	egyem	igyam	higgyem
tedd	vedd	vidd	edd	idd	hidd
tegye	vegye	vigye	egye	igya	higgye
tegyük	vegyük	vigyük	együk	igyuk	higgyük
tegyétek	vegyétek	vigyétek	egyétek	igyatok	higgyétek
tegyék	vegyék	vigyék	egyék	igyák	higgyék

c. **jön**

jöjjenek
gyere/jöjj, jöjjél**
jöjjön
jöjjünk***
gyertek/jöjjetek**
jöjjenek

-
2. b. In diesen Verben steht -gy- statt -j- und das -sz im Auslaut fällt weg. Ausnahme: die 2.Pers.Sing. der bestimmten Konjugation, wo -dd erscheint. In der Konjugation des Verbes „hisz” steht ein langes -ggy-.

* In der gewählten Rede werden auch die Formen „haragudjam, veszekedjem, egyem, igyam” gebraucht (siehe die Konjugation von „játszik”).

- c. ** Letztere Formen werden im Konjunktiv gebraucht, im Imperativ werden vorwiegend die Formen „gyere, gyertek” verwendet.

*** Es gibt auch die Form „gyerünk”, aber mit der Bedeutung: los, gehen wir, beginnen wir.

II. Használat

1. a. **Felszólítás, parancs**

2. személy: **te, ti**

3. személy: **ön/maga, önök/maguk**

Többes szám 1. személy. **mi**

Gyere ide! (te)

Menjetek ki! (ti)

Üljön le! (ön~maga)

Vigyázzanak! (önök~maguk)

Vigyük le Kati ágát a rendelőbe! (mi)

b. **Tiltás**

Ne ejtsétek le a díványt!

Ha Péter nem segít neked, **te se** segíts neki! (se = is + ne)

2. azt....., hogy (felszólító mód) (ige*)

**Igék*: mond, kér, akar, kíván, tanácsol, javasol, ajánl, parancsol stb.

Péter azt kéri, hogy őt hagyják tanulni.

Yvonne azt mondja, hogy nyissam ki az ajtót.

A nagymama azt akarja, hogy menjünk le hozzájuk.

Azt javaslom, hogy induljunk.

Negatív főmondat: **Nem** akarom, hogy **elmenj**

3. **Kérdés, kívánság**

1. személy: **én, mi**

3. személy: **ő, ők**

Menjek el?

(Azt akarsz, hogy menjek el?) (a)

Mathilde néni aludjon a nappaliban!

(Azt akarom, hogy Mathilde néni aludjon a nappaliban.) (b)

A fiúk lakjanak Péter szobájában!

(Azt ajánlom, hogy a fiúk lakjanak Péter szobájában.) (c)

Mit csináljunk?

(Mit akartok, hogy mit csináljunk?) (d)

MONDATOK

1. *Felszólítás, parancs*

(te)

Gyere ide!

Ülj le!

Fogd meg a kezemet!

Add ide a kulcsot!

(ön/maga)

Vizsgáljon meg engem, doktor úr!

Kérem, menjen át a másik szobába!

Olvassa el ezt a levelet!

Mondja meg, hogy ki van a szekrényben!

(mi)

Induljunk már!

Tegyünk be két kempingágyat Kati szobájába!

Emeljük fel a díványt!

Nézzük meg, hogy mit csinál a nagypapa!

(ti)

Kezdjete dolgozni!

Telefonáljatok nekem ma este!

Segítsetek a barátotoknak!

Vigyétek el a moziba az unokámat is!

(önök/maguk)

Figyeljenek ide!

Vigyázzanak!

Próbálják megérteni ezt a dolgot!

Higgyék el, hogy ez igaz!

2. *Tiltás*

Ne várj rám!

Ne edd meg az egész tortát!

Ne törődjön ezzel a dologgal!

Ne sajnálja ezt a gyáva embert!

Ne maradjunk tovább itt!

Ne vegyük meg ezt a csúnya szőnyeget!

Ne gondoljatok semmi rosszra!

Ne ejtsétek le a tányérokat!

Ne haragudjanak, most nem érek rá!

Ne kérdezzék ezt tőlem, nem tudom.!

3. A van ige felszólító módja

Légy szíves, adj egy poharat! (Légy szíves = will you please, /be so kind/
 Ne legyél szemtelen! sei so lieb/nett
 s'il te plaît)

Legyen holnap este a kávéházban, ott találkozunk.
 Legyen szíves, mondja meg a kollégájának, hogy várom.

Legyünk most komolyak!
 Ne legyünk szomorúak!

Legyetek szívesek, álljatok fel!
 Ne legyetek lusták!

Legyenek nyugodtak, nincs baj!
 Legyenek szívesek, jöjjenek ide!

4. Felszólító mondat idézése

Reported Imperative Sentence
Zitieren eines Imperativsatzes
Citation d'une proposition à l'impératif

a. Ha főmondat állító, a felszólító mellékmondatban az igekötő (ha van) az ige után áll.

If the main sentence is affirmative, the verbal prefix (if there is any) follows the imperative verb in the sub-clause.

Wenn der Hauptsatz ein Behauptungssatz ist, steht das Verbalpräfix (wenn vorhanden) hinter dem Verb im Nebensatz.

Si la proposition principale est affirmative, le préverbe est après le verbe dans la subordonnée (à l'impératif).

Apám azt akarja, hogy rendőr legyek.

A hölgyek azt kívánják, hogy csukjuk **be** az ablakot.

Az orvos azt tanácsolja az öreg embereknek, hogy sétáljanak egy kicsit.

A beteg azt kéri, hogy hagyjuk nyugodtan pihenni.

Azt ajánlom, hogy gondolkozzunk még ezen a problémán.

Azt javasoljuk, hogy kezdjete készülni az utazásra.

A kislány azt parancsolja a kutyájának, hogy feküdjön **le**.

Azt írom ebben a levélben a barátomnak, hogy látogasson **meg**.

A rab azt mondja a haverjának, hogy cseréljenek helyet.

b. Ha a főmondat tagadó, a felszólító mellékmondatban az igekötő az ige előtt marad.

If the main sentence is negative, the verbal prefix precedes the imperative verb in the sub-clause.

Im Falle eines negativen Hauptsatzes bleibt das Präfix vor dem Verb des Nebensatzes.

Si la principale est négative, le préverbe reste devant le verbe dans la subordonnée.

A pincér nem tanácsolja (azt), hogy ezt a sört válasszuk.

Anyám nem akarja (azt), hogy elutazzak.

A rendőr nem ajánlja (azt), hogy ezen az úton menjünk.

Nem engedem (azt), hogy felmenj a szobámba.

A nagymama nem kívánja (azt), hogy segítsünk neki.

Az ügyvéd nem javasolja (azt), hogy megpróbáljuk ezt a megoldást.

A vendégek nem kérik (azt), hogy külön főzzünk nekik.

A tanár nem akarja (azt), hogy a gyerekek kimenjenek az épületből az utcára.

**5. Kötőmód egyszerű mondatban. Felkiáltás (ő, ők),
vagy kérdés (én, mi, ő, ők)**

Subjunctive in Simple Sentences. Exclamation (ő, ők) or question (én, mi, ő, ők)

Konjunktiv im einfachen Satz. Ausrufesatz (ő, ők), oder Frage (én, mi, ő, ők)

Subjonctif dans une phrase simple. Exclamation (désir): ő, ők ou question: én, mi, ő, ők

A gyerekek maradjanak itthon!

Péter ne törődjön az én dolgommal!

Ez legyen a szülők szobája!

A macskád ne aludjon az én ágyamban!

A szomszéd ne veszekedjen az én fiammal!

Egy orvos ne legyen részeges!

Mit csináljak?

Megvegyem ezt a szekrényt? (Vegyem meg ezt a szekrényt?)*

Kinyissam az ablakot? (Nyissam ki az ablakot?)*

Ne nyissam ki az ablakot?

Megkeressük a cicát? (Keressük meg a cicát?)*

Most induljunk vagy később?

Ki aludjon a nappaliban?

Hová menjenek ezek a szegény gyerekek?

A gyerekek maradjanak a kertben, vagy jöjjenek be a házba?

És Kati hol aludjon?

* *In such questions the verbal prefix may either precede or follow the verb. If the question is negative, the prefix can only follow.*
In solchen Fragesätzen kann das Präfix sowohl vor dem Verb als auch hinter ihm stehen. Ist der Fragesatz negativ, steht das Präfix natürlich hinter dem Verb.
Dans les questions de ce genre, le préverbe peut se trouver devant ou derrière le verbe. Il est évident que si la question est négative, il est toujours derrière le verbe.

6. **-ék**

Ádám, Yvonne és Péter az emeleten vannak, a nagymama, a nagypapa, és Kati a földszinten. Ádám**ék** fent beszélgetnek, a nagymamá**ék** lent.

A nővérem és a családja egy kis faluban lakik. A nővérem**ék** holnap érkeznek.

A húgom és a barátai moziba mennek. A húgom**ék** utána idejönnek hozzánk.

A Deák-család vendégeket vár. Deák**ék** most helyet csinálnak a vendégeknek.

Yvonne sétálni megy a lányokkal. Yvonne-**ék** még nincsenek itthon.

GYAKORLATOK

1. Ragozza az igéket felszólító módban (alanyi ragozás)!

Conjugate the verbs in the imperative (indefinite conj.).

Konjugieren Sie die Verben im Imperativ (unbestimmte Konjugation)!

Conjuguez les verbes suivants à l'impératif/subjonctif (conj. subjective)

	tanul	készül	keres	utazik	haragszik
1.	-----	-----	-----	-----	-----
2.	-----	-----	-----	-----	-----
3.	-----	-----	-----	-----	-----
1.	-----	-----	-----	-----	-----
2.	-----	-----	-----	-----	-----
3.	-----	-----	-----	-----	-----

2. Ragozza az igéket felszólító módban (tárgyas ragozás)!

Conjugate the verbs in the imperative (definite conj.).

Konjugieren Sie die Verben im Imperativ (bestimmte Konjugation)!

Conjuguez les verbes suivants à l'imp./subj. (conj. objective)

	remél	hoz	tart	mutat	visz
1.	-----	-----	-----	-----	-----
2.	-----	-----	-----	-----	-----
3.	-----	-----	-----	-----	-----
1.	-----	-----	-----	-----	-----
2.	-----	-----	-----	-----	-----
3.	-----	-----	-----	-----	-----

3. **Ragozza az alábbi (1. személyben, kijelentő módban adott) mondatokat azokban a személyekben, amelyekben közvetlen felszólítás adható.**

Make the necessary changes in person and conjugation in the following sentences (which are given in 1st person, indicative) so as to give direct commands.

Konjugieren Sie die folgenden (in der 1. Person Indikativ angegebenen) Sätze in den Personen, die direkt angesprochen werden können!

Mettez les phrases données à l'indicatif (1re personne) à l'impératif, aux personnes, auxquelles on peut employer l'impératif.

a.	Rendőrt hívok.	Hívom a rendőrt.
2. (te) Pl.	Hívj rendőrt!	-----
3. (ön, maga)	-----	-----
1. (mi)	-----	-----
2. (ti)	-----	-----
3. (önök, maguk)	-----	-----

b.	Tejet iszom	Megiszom a tejet.
2. (te)	-----	-----
3. (ön, maga)	-----	-----
1. (mi)	-----	-----
2. (ti)	-----	-----
3. (önök, maguk)	-----	-----

c.	Nem ejtek le semmit.	Nem ejtem le a poharakat.
2. (te)	-----	-----
3. (ön, maga)	-----	-----
1. (mi)	-----	-----
2. (ti)	-----	-----
3. (önök, maguk)	-----	-----

d.	Választok egy könyvet.	A másik utat választom.
2. (te)	-----	-----
3. (ön, maga)	-----	-----
1. (mi)	-----	-----
2. (ti)	-----	-----
3. (önök, maguk)	-----	-----

e.	Kimegyek a kertbe.	Nem hiszem azt.
2. (te)	-----	-----
3. (ön, maga)	-----	-----
1. (mi)	-----	-----
2. (ti)	-----	-----
3. (ön, maga)	-----	-----

4. a. **Feleljen a kérdésekre tegezve és magázva!**

Answer the questions first using te/ti then maga/maguk, (ön/önök)

Beantworten Sie die Fragen duzend und siezend den Gesprächspartner!

Répondez aux questions en tutoyant, puis en vouvoyant l'interlocuteur. (La réponse peut être affirmative ou négative.)

Pl. Elmenjünk a Közértbe?	Menjetek el a Közértbe!	(ti)
	Ne menjetek el a Közértbe!	(önök)
Behozzam a székeket?	-----	(te)
	-----	(maga)
Én aludjak Mathilde nénivel?	-----	(te)
	-----	(ön)
Hová tegyem a virágot?	-----	(te)
	-----	(ön)
Határozzuk el most?	-----	(ti)
	-----	(önök)
Kinek telefonáljunk?	-----	(ti)
	-----	(maguk)
Megtisztítsuk az ablakot?	-----	(ti)
	-----	(maguk)
Kati is jöjjön ide?	-----	(Igen.)
A gyerekek most feküdjenek le?	-----	(Nem.)
Mit hozzon a pincér?	-----	

b. **Keresse meg a kétféle feleletnek megfelelő kérdést!**

Write in the question required by the two given answers.

Schreiben Sie Fragen, die mit beiden Sätzen beantwortet werden können!

Cherchez la question qui convient aux deux réponses.

-----?	Gyertek át!
-----?	Ne jöjjenek át!
-----?	Tanuld meg a magyar nyelvet!
-----?	Tanulja meg a magyar nyelvet!
-----?	Kérdezd meg Ádámtól!
-----?	Kérdezze meg Ádámtól!
-----?	Ádámtól kérdezd meg!
-----?	Ádámtól kérdezze meg!
-----?	Ne beszélgetsek a szomszédokkal!
-----?	Beszélgetsenek a szomszédokkal!
-----?	A szomszédokkal beszélgetsek!
-----?	A szomszédokkal beszélgetsenek!
-----?	A fiúk várjanak meg minket!
-----?	A nagypapa ne segítsen!

5. **Folytassa mondatokat!**

- Azt tanácsolom nektek, hogy -----
- A lányok azt kérik a fiúktól, hogy -----
- Az öregek azt akarják, hogy -----
- A fiatalok nem akarják, hogy -----
- A pék azt ajánlja, hogy -----
- Nem engedjük meg, hogy -----
- A betegek azt kívánják, hogy -----
- Nem kívánom, hogy -----

6. **Feleljen a kérdésekre!**

- Kinek a szobáját akarja először Ádám berendezni Yvonne szüleinek?
- Miért van szüksége Péternek a szobájára?
- Milyen megoldást ajánl Péter?
- Miért nem jó ez Yvonne szerint?
- Mit ajánl ő?

Miért nem tetszik ez a megoldás Ádámnak?
 Mit javasol végül?
 Hol vannak a nagypapáék?
 Miért kell Ádámék nélkül határozniuk?
 Mit akar a nagymama?
 Mit javasol a nagypapa?
 Honnan visznek le Ádámék egy ágyat a rendelőbe?
 Hová visznek fel egy ágyat a nagymamáék a rendelőből?
 Hol találkoznak egymással?

7. **A párbeszéd utolsó részét írja le folyamatos szöveggént, a felszólító mondatokat összetett mondatokká alakítva! (Szükség szerint néha egy kicsit változtatni kell a szövegen.)**

Rewrite the end of the conversation as a description. Make the imperative sentences compound ones. (Make the necessary smaller changes to the text.)

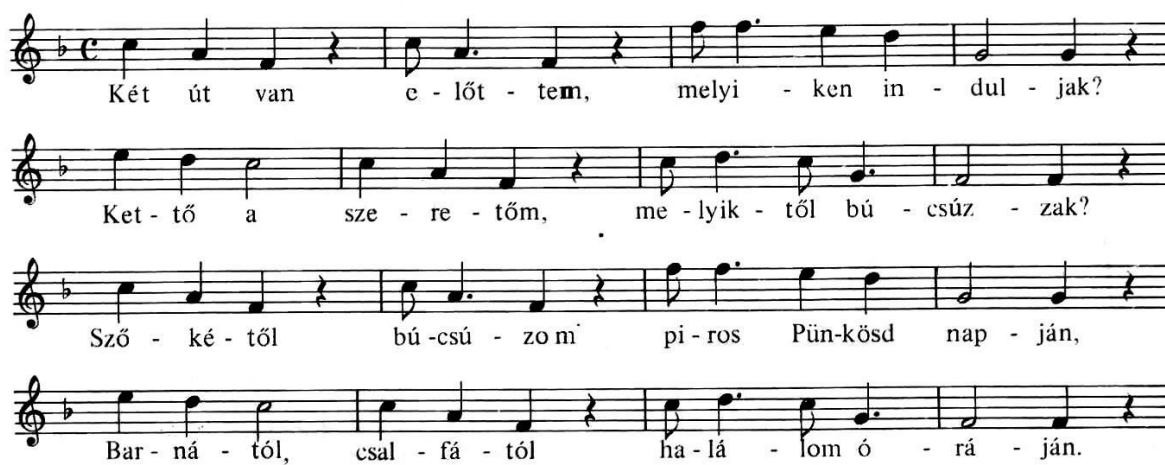
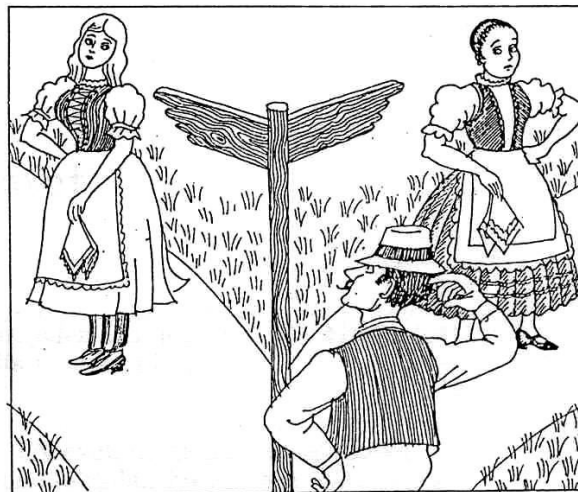
Schreiben Sie den letzten teil des dialogs in Form eines zusammenhängenden Textes nieder un verwenden Sie zusammengesetzte Imperativsätze! (Der Text muß ab und zu umgestellt werden.)

Transposez les derniers passages du dialogue au style indirect, en transformant les phrases impératives en phrases complexes. (Il faudra parfois changer un peu le texte original.)

Ádám azt akarja, hogy először Kati ágyát vigyék le a rendelőbe. Azt mondja Péternek, hogy ne tolja el a szekrényt, inkább fogja meg a könyvespolcot, és húzzák el egy kicsit. Péter azt kiabálja, hogy vigyázzon, mert leesnek a könyvek. Azt kéri, hogy ...

Két út ...

Két út van előttem, melyiken induljak?
 Kettő a szeretőm¹, melyiktől búcsúzzak?²
 Szőkétől³ búcsúzó ^{piros} Pünkösd⁴ napján⁵
 Barnától⁶, csalfától⁷ halálom⁸ óráján.

1 szerető	lover	Liebhaber, Gelibte	amant,-e, maîtresse
2 búcsúzik vkitől	say good-bye to	Abschied nehmen	prendre congé de qn
3 szőke	blond, fair	blond	blond (ici: la blonde)
4 Pünkösöd	Whitsun(tide)	Pfingsten	Pentecôte
5 Pünkösöd napján	on Whit Sunday	am Pfingstsonntag	le jour de la Pentecôte
6 barna	brown, (here:) brown-haired girl, brunette	braun, brünett	brun (ici: jeune fille à cheveux bruns)
7 csalfa	false, shifty	treulos, falsch	perfide, trompeur,-euse
8 halál	death	Tod	mort
halálom óráján	at the time of of my death (Lit.: at the hour of my death)	wenn ich sterbe (Ww.: in der Stunde meines Todes)	à l'heure de ma mort

TARTALOMJEGYZÉK

I. kötet

1. lecke:	A riporter	10
Nyelvtan:	Magánhangzóharmónia. Igeragozás: jelen idő, alanyi r. (1). Határozott névelő. Helyhatározó (1). Nominális mondat (1)	22
2. lecke:	Két rab	34
Nyelvtan:	Igeragozás: jelen idő, alanyi r. (2). Főnevek és melléknevek többes száma. A létige nyomatékos és nyomatéktalan helyzetben. Nominális mondat (2). Határozatlan névelő	42
3. lecke:	Két detektív	58
Nyelvtan:	Helyhatározó (2). Irányjelölő igekötők	70
4. lecke:	Esztendőben	82
Nyelvtan:	A tárgy. Tárgyas ragozás. A kétféle ragozás használata (1). Mutató névmás (1). Nominális mondat (3). Főnévi igenév. A meg- igekötő. Tőszámnevek	94
5. lecke:	A nagyszülők	116
	A ház	124
Nyelvtan:	A személyes névmás tárgyesete. A -lak,-lek rag. Névtők	130
6. lecke:	Sötétben	146
Nyelvtan:	Helyhatározó (3). Mutató névmás (2). Feltételes mondat (1) – kijelentő módban. Sorszámnevek	154
7. lecke:	A szomszédok	164
	Fürdetik a gyereket	174
Nyelvtan:	Birtokos személyragozás (1). Birtokos szerkezet (1). Magázás. Eszközhatózó. A „hogya” kötőszó	178
8. lecke:	A nagypapa rendelőjében	196
Nyelvtan:	Birtokos személyragozás (2). Részhatózó (1). Birtoklást jelentő „van” ige. Személyes névmások határozóragos és névtős alakjai	208
9. lecke:	Senki nem ér rá	226
	Utazás	240
Nyelvtan:	Ható ige. A „kell” ige szerkezetei. Az el- igekötő	244
10. lecke:	Vendéget várni jó	266
Nyelvtan:	Felszólító mód	278